

Arxivística i Gestió de Documents

Escola FUAB **Formació**

Màster en Arxivística i Gestió Documental

Treball Final de Màster

PLA D'ACTUACIÓ DEL FONS AUDIOVISUAL ANALÒGIC DE TELEVISIÓ SANT CUGAT

Natàlia Moreno Balagué

Dirigit per Pau Saavedra Bendito

Data: 26 de juny de 2025

Com citar aquest article: Moreno Balagué, Natàlia (2025). *Pla d'actuació del fons audiovisual analògic de Televisió Sant Cugat*. Treball Final de Màster del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents.. [Http://...](http://...) (consultat el ...)

Es permet la reproducció total o parcial, la distribució, la comunicació pública de l'obra i la creació d'obres derivades, fins i tot amb finalitats comercials, sempre i quan aquestes es distribueixin sota la mateixa llicència que regula l'obra original i es reconegui l'autoria de l'obra original.

Resum

El present treball proposa un pla d'actuació per preservar el fons audiovisual analògic de Televisió Sant Cugat – produït entre 1986 i 2000 – davant el risc de degradació i obsolescència de les cintes magnètiques VHS que el formen. A partir d'una recerca teòrica i pràctica, s'han elaborat directrius per a la seva conservació, avaluació, descripció i digitalització, a fi d'establir una metodologia que garanteixi l'accessibilitat i la salvaguarda d'aquest patrimoni audiovisual, de gran valor històric i cultural per al municipi i per al patrimoni documental català.

Paraules clau: document audiovisual, cintes de vídeo, televisió local, pla d'actuació, tractament documental, patrimoni documental, format analògic, fons audiovisual, obsolescència tecnològica.

Títol: *Plan de actuación del fondo audiovisual analógico de Televisió Sant Cugat*

Resumen

El presente trabajo propone un plan de actuación para preservar el fondo audiovisual analógico de Televisió Sant Cugat – producido entre 1986 y 2000 – ante el riesgo de degradación y obsolescencia de las cintas magnéticas VHS que lo conforman. A partir de una investigación teórica y práctica, se han elaborado directrices para su conservación, evaluación, descripción y digitalización, con el fin de establecer una metodología que garantice la accesibilidad y la salvaguarda de este patrimonio audiovisual, de gran valor histórico y cultural para el municipio y para el patrimonio documental catalán.

Palabras clave: documento audiovisual, cintas de vídeo, televisión local, plan de actuación, tratamiento documental, patrimonio documental, formato analógico, fondo audiovisual, obsolescencia tecnológica.

Title: *Action Plan for the Analog Audiovisual Archive of Televisió Sant Cugat*

Abstract

This work proposes an action plan to preserve the analog audiovisual collection of Televisió Sant Cugat - produced between 1986 and 2000 - in response to the risks of physical degradation and technological obsolescence of magnetic video tapes. Based on both theoretical and practical research, the project outlines guidelines for conservation, evaluation, description, and digitisation of the collection. The objective is to establish a methodology that ensures long-term accessibility and safeguards this audiovisual heritage, which holds significant historical and cultural value for the municipality and for Catalan's documentary heritage.

Keywords: audiovisual document, video tapes, local television, action plan, document management, documentary heritage, analog format, audiovisual collection, technological obsolescence.

SUMARI

1	Introducció	7
2	Marc Teòric.....	10
2.1	Normativa	12
3	Conceptes claus	14
3.1	El patrimoni documental audiovisual generat per la televisió local	14
3.2	El document audiovisual a la televisió: les cintes de vídeo	16
3.3	Problemàtiques en el tractament de les cintes de vídeo magnètiques	17
3.3.1	Degradació física dels suports	17
3.3.2	Obsolescència tecnològica	18
4	La televisió local a Catalunya.....	20
4.1	Història de les televisions locals catalanes, del naixement fins la digitalització (1982-2002).....	20
4.2	Tractament arxivístic del document audiovisual a la televisió local	24
5	Televisió Sant Cugat.....	26
5.1	Consolidació de TVSC com a televisió local	26
5.2	Metodologia de treball en l'època analògica	28
5.3	Estat actual del fons	29
6	Pla d'actuació del fons audiovisual Televisió Sant Cugat.....	30
6.1	Consideracions prèvies	30
6.2	Àmbit d'aplicació.....	30
6.2.1	Inventari del conjunt del fons	31
6.2.2	Criteris d'avaluació i accés	31
6.2.3	Mesures de preservació i conservació	36
6.2.4	Descripció.....	41
6.2.5	Pla de digitalització	58
6.3	Planificació d'accions.....	71
7	Els 40 anys de Televisió Sant Cugat.....	72

8	Perspectiva de gènere	74
9	Conclusions	76
10	Bibliografia i fonts.....	80
10.1	Webgrafia	83
10.2	Recursos audiovisuals.....	84
10.3	Altres	84
11	Annexes.....	85
11.1	Annex 1: Preguntes Televisió Sant Cugat.....	85
11.2	Annex 2: Proposta de classificació de la documentació audiovisual produïda per TVSC.....	86
11.3	Annex 3: Taula resum de les propostes de disposició del fons de TVSC.....	87
11.4	Annex 4: Taula resum de les propostes d'accés del fons de TVSC	90
11.5	Annex 5: Taula comparativa de fitxes de descripció	91
11.6	Annex 6: Elements a tenir en compte a l'hora d'atribuir un títol a un programa o gènere televisiu.	94
11.7	Annex 7: Elements a tenir en compte a l'hora d'elaborar el resum d'un programa o gènere televisiu.	99
11.8	Annex 8: Esquema del procediment per digitalitzar correctament el senyal analògic d'una cinta magnètica de vídeo.	105

1 Introducció

La televisió ha estat, durant dècades, un dels mitjans de comunicació que més influència ha tingut en la societat. Des de la seva aparició al segle XX, ha permès difondre massivament informació, entreteniment i cultura, i ha esdevingut una forma de connexió entre diverses generacions i indrets d'arreu del món. El seu paper de testimoni i vehicle de transmissió de la informació l'ha fet esdevenir una eina fonamental per influir en l'opinió pública, modificant la manera en què la societat consumeix el coneixement i l'entreteniment.

No obstant això, la televisió ha anat evolucionant arran de l'aparició de noves tecnologies. Amb el pas dels anys, s'ha passat de les emissions en blanc i negre a la televisió digital i les plataformes en línia. Durant aquesta transformació, els productes que ha anat generant – és a dir, els documents audiovisuals que s'han constituït a partir de l'exercici de les activitats televisives – també han patit les seves pròpies variacions.

L'evolució dels sistemes de producció ha generat que les evidències documentals enregistrades i conservades a la televisió tinguin característiques i necessitats pròpies segons el suport i el format en el qual han estat creades; i, per tant, que s'hagi creat un complex sistema de tractament d'aquests materials per assegurar-ne la conservació i garantir-ne l'accessibilitat.

D'aquesta manera, ha esdevingut necessària la creació d'eines i espais que gestionin aquest tipus de documents, dins o fora de les televisions, i que siguin testimonis de l'activitat del mitjà de comunicació: els arxius audiovisuals. Es considera indispensable que per a poder recopilar, seleccionar, arxivar i difondre el fons documental d'una televisió existeixi un servei que formi part de la cadena de producció documental, i consti d'uns objectius definits que es tinguin en compte i es determinin en funció dels factors del material que s'ha de conservar. Tot això, amb la finalitat que es pugui preservar el patrimoni generat, a la vegada que se'l pugui explotar i reutilitzar.

Tanmateix, encara avui dia no totes les televisions – sobretot les d'àmbit local o les televisions privades de petita/mitjana escala – consten d'un arxiu audiovisual que exerceixi les funcions esmentades anteriorment. La manca de recursos humans i econòmics, i també el desconeixement sobre la importància de tractar els fons de les televisions, ha provocat que molts d'aquests mitjans no tinguin una política establerta enfocada a preservar el seu patrimoni documental. Això suposa un greu problema sobretot de cara a la conservació dels documents produïts en suports més fràgils, com poden ser les cintes de vídeo magnètiques, les quals es poden deteriorar amb facilitat i, per tant, impediria la recuperació de la informació que contenen.

En aquest treball, es pretén generar una anàlisi i un pla d'actuació de la part analògica del fons audiovisual de la Televisió Sant Cugat (TVSC) que data des de la creació del mitjà el 1986 fins a l'inici de la producció en digital l'any 2000. TVSC és una televisió privada d'àmbit comarcal que continua funcionant avui dia, però mai ha tingut un tractament arxivístic. S'ha decidit tractar només els documents analògics que formen part d'aquest fons audiovisual perquè el deteriorament físic de les cintes urgeix una acció com aquesta, més que la producció digital.

L'objectiu d'aquest escrit és elaborar, de forma teòrica, les directrius per al possible tractament de la part inicial, i més antiga, del fons de la TVSC. Es considera oportú i necessari plantejar aquest projecte pel fet que a partir de l'any vinent (2026) el fons es considerarà patrimoni documental de Catalunya, atès que tal com s'esmenta a l'article 19 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, «els documents de més de quaranta anys d'antiguitat produïts o rebuts, en l'exercici de llurs funcions, per persones jurídiques de caràcter privat que desenvolupen llur activitat a Catalunya» formen part del patrimoni documental català. També, segons la mateixa llei, es considera patrimoni cultural català perquè són documents que han estat «produïts en suports de caducitat inferior als cent anys, com és el cas dels documents audiovisuals en suport fotoquímic o magnètic».

D'altra banda, el fons també es considera patrimoni documental del municipi de Sant Cugat del Vallès, ja que conté una gran quantitat d'informació de diverses temàtiques relacionades amb la història i l'evolució de la localitat. És de gran importància que es garanteixi la preservació del fons de TVSC, perquè són les imatges gravades en format televisiu més antigues que es conserven del municipi – atès que no hi va haver cap altra televisió local fins ben entrat el segle XXI –, i perquè aquesta part del fons també conté algunes donacions de particulars encara més antigues de la data de creació del mitjà de comunicació.

Per a complir aquest objectiu principal es pretén, en primer lloc, elaborar una explicació que ajudi a justificar el tractament del fons. S'estudiarà què es considera patrimoni audiovisual, i quin paper té el patrimoni audiovisual generat per la televisió; quines problemàtiques genera el tractament arxivístic d'aquest tipus de documents; i com abordar la gestió de les cintes de vídeo magnètiques des d'un punt de vista més tècnic. També s'explicarà el context de creació de les televisions locals a Catalunya i, en particular, el de TVSC, a més de detallar com aquesta darrera operava durant els 14 anys de funcionament analògic i què en feia del material resultant de la producció. Conèixer tant el context com el funcionament d'una televisió local a l'època ajudarà a entendre les característiques del fons audiovisual i el fet mai hagi tingut un tractament des del punt de vista arxivístic.

Un cop abordats els aspectes més teòrics, s'exposarà el pla d'actuació dissenyat per al tractament del fons audiovisual analògic de TVSC, en el qual s'intentarà assolir objectius com:

- Crear un inventari del volum del fons acompanyat d'un protocol de conservació urgent per a la salvaguarda dels diversos suports que el conformen, ja que es coneix que no es troben en les condicions ambientals ni d'emmagatzematge adequades.
- Concretar unes indicacions per tal d'elaborar una doctrina de tractament arxivístic bàsica, a fi que es pugui garantir l'accessibilitat a tots aquests primers anys de producció i es puguin establir criteris de selecció i eliminació de documents innecessaris per l'empresa, de poc interès patrimonial per a la seva conservació permanent, o que actualment siguin inservibles.
- Plantejar la digitalització del fons en qüestió amb la possibilitat que aquest patrimoni documental es pugui difondre de manera que pugui ser reutilitzat amb fins culturals i d'investigació històrica. D'aquesta manera, també es marcaran en aquest treball les pautes del procediment adients per a convertir aquest fons audiovisual a digital i els paràmetres que han de tenir els documents un cop es trobin en el nou format.

La metodologia de treball que s'ha dut a terme per elaborar aquest escrit consta de dues parts. Una primera de caràcter teòrica en la qual l'autora s'ha informat, per mitjà de la bibliografia que se cita al llarg del treball, tant de l'estat de la qüestió general respecte als fons de les televisions locals, com dels aspectes claus per elaborar un pla d'actuació d'un fons i les problemàtiques amb les quals es pot trobar degut al context del material a tractar. I, d'altra banda, s'ha emprat una metodologia més pràctica de cara al tractament directe del fons de TVSC, atès que s'han elaborat totes les feines de diagnòstic i d'acció directa al fons de forma presencial, i s'ha establert un contacte permanent amb el personal de TVSC – per mitjà d'entrevistes, reunions i visites a les instal·lacions del mitjà – per tal conèixer els fons i les seves característiques.

2 Marc Teòric

En l'elaboració del present treball s'han consultat diverses fonts d'àmbits diferents amb la finalitat, d'una banda, de conèixer la naturalesa d'un fons audiovisual analògic com el de Televisió Sant Cugat (TVSC) i, de l'altra, d'informar-se sobre la metodologia i els estàndards que ha d'adquirir un pla d'actuació com el que es vol formular.

La consulta bibliogràfica que s'ha dut a terme s'ha intentat realitzar a partir de la selecció de llibres, articles i publicacions que tractessin la temàtica d'aquest treball, alguns des d'un àmbit més general i d'altres de forma més específica. És a dir, s'han consultat algunes fonts que engloben els documents audiovisuals en un conjunt, sense fer diferències en termes de formats i suports ni en el context de producció d'aquesta informació; i també d'altres fonts que detallen les característiques de producció a les televisions i, més concretament, a les televisions locals, a més d'explicar com s'han de tractar els productes televisius segons la seva naturalesa i context.

Destaca la consulta de les publicacions i col·laboracions de Ray Edmondson amb la UNESCO sobre recomanacions per a la salvaguarda del patrimoni audiovisual i instruccions per al tractament de la documentació audiovisual. A banda de la UNESCO, també s'ha consultat publicacions d'altres organismes internacionals que es dediquen a protegir el patrimoni audiovisual i a establir criteris per al seu tractament com la International Federation of Television Archives (FIAT/IFTA), el Imatge Permanence Institute, o bé el International Council on Archives (ICA).

Altres fonts consultades han sigut diverses guies de treball per a l'àmbit audiovisual, per exemple, la publicada en el si del Photographic and Audiovisual Archives Working Group (PAAG); la *Guia per a la descripció de documents fotogràfics i audiovisuals*, publicada pel Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI); i la *Guia de digitalització* que ofereix el Gabinet Tècnic del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Per elaborar el pla de digitalització, també s'han utilitzat les directrius que ofereix David González Ruiz al seu article *La digitalització de fons videogràfics en format analògic [...] publicat a la revista Lligall*. I algunes publicacions d'àmbit internacional, com la realitzada per l'arxiu del National Archives (NARA), *Video Guidance: Playback and Digitization of Materials* o l'article *Status of CELLAR: Update from an IETF Working Group for Matroska and FFV1*.

D'altra banda, en l'estudi del funcionament de les televisions locals s'han consultat, principalment, els articles i les publicacions de Pau Saavedra en diverses revistes d'arxivística catalanes, com són l'esmentada *Lligall*, *Revista d'Arxius* o la revista de l'Associació d'Arxivers de Catalunya *Núvol*, *el digital de cultura*. També s'han emprat articles d'autors rellevants en

l'estudi dels documents audiovisuals en les televisions com Jorge Caldera Serrano, entre d'altres.

Bona part del context històric de les televisions locals durant el període que aborda el treball s'ha extret tant de l'article d'Emili Prado i Miquel de Moragas, com de la tesi doctoral de Josep Àngel Guimerà i Orts *La televisió local a Catalunya: gestació, naixement i transformacions (1976-2005)*, publicada l'any 2006. D'altra banda, s'ha visionat la sèrie documental *Història de la TV local a Catalunya*, extreta de la plataforma La Xarxa.

La metodologia de tractament i els punts clau que s'inclouen en el pla d'actuació s'han desenvolupat a partir de les guies esmentades anteriorment, normatives nacionals i internacionals – les quals s'exposen a l'apartat següent d'aquest treball –, i diversos articles relacionats amb cadascun dels processos de gestió documental que s'hauran de realitzar; principalment amb la conservació, l'avaluació, l'eliminació, la descripció i la digitalització dels documents audiovisuals. Cal destacar la informació extreta de l'article *Pautes de descripció de documentació sonora i audiovisual* elaborat pel Grup de treball de descripció de la Comissió de patrimoni sonor i audiovisual, coordinat per Imma Navarro Molleví; no només pel seu contingut, sinó també per la normativa i les guies utilitzades per a la seva elaboració. També cal esmentar l'ús de la normativa per a la catalogació de documents audiovisuals procedent del *Manual FIAF de Catalogación de Imágenes en Movimiento* de la Federació Internacional d'Arxius Fílmics (FIAF). I, per abordar les consideracions sobre avaluació i accés al fons, la proposta d'avaluació i accés elaborada pel Grup de Treball d'Avaluació de Documentació Audiovisual, creat per la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental (CNAATD) a petició de l'Observatori Permanent d'Arxius i Televisions Locals (OPATL).

Per últim, la majoria de les qüestions relacionades amb TVSC i el seu fons s'han adquirit a partir del tracte directe amb el president i fundador del mitjà, Romà Ventura, i el personal que hi treballa actualment. Com a suport per entendre la història del mitjà, també s'han consultat una sèrie de vídeos que van crear des de la mateixa televisió local que es poden consultar a la seva pàgina web.

El present treball presenta un contingut singular per ser un desenvolupament teòric d'un hipotètic treball de camp que s'ha de dur a terme en el futur. Pel fet d'explicar a la vegada tantes qüestions sobre el tractament d'un fons documental, no s'ha pogut aprofundir en l'estat de la qüestió de cada àmbit i procés arxivístic. És per això que les fonts utilitzades s'han fet servir més com a mitjà d'inspiració per a crear i justificar una metodologia d'actuació que s'adapti a les característiques del fons treballat, que com a eines per a desenvolupar el coneixement i investigar sobre un procediment de la gestió documental en concret.

2.1 Normativa

- **General:**

Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol (LPHE).

Llei 10/1988, de 3 de maig, de Televisión Privada, BOE 108 (1988).

Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català, DOGC 1807 (1993).

Llei 10/2001, de 13 juliol, d'arxius i gestió de documents (LAD), DOGC 3437 (2004).

Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya.

- **Descripció de documents audiovisuals:**

Fairbairn, N., Pimpinelli, M. A., i Ross, T. (2022). *Manual FIAF de Catalogación de Imágenes en Movimiento*.

FIAT/IFTA (1996). *Recommended standards and procedures for selection and preservation of television programme material*.

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció general d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.

- **Avaluació i accés dels documents audiovisuals**

Llei 1/1982, de 5 de maig, sobre protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat i a la imatge personal i familiar i a la pròpia imatge.

Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

Reial Decret Legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de propietat intel·lectual, regularitzant, aclarint i harmonitzant les disposicions legals vigents sobre la matèria.

Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD).

Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Reglament (UE) 2016/679, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en allò que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

ORDRE CLT/197/2019, de 15 d'octubre, per la qual s'aproven, es modifiquen i es deroguen taules d'accés i avaluació documental (DOGC, núm. 7996). Codis: 928-946.

- **Digitalització de cintes de vídeo magnètiques**

ISO 15489-1:2016.

ISO/IEC 9594-2:2001.

UNE-ISO TR 13028:2011. *Información y documentación. Directrices para la implementación de la digitalización de documentos.*

UNE-ISO 13008: 2013. *Información y documentación. Proceso de migración y conversión de documentos electrónicos.*

3 Conceptes claus

En aquesta part del treball, es considera adient tractar alguns aspectes claus per al desenvolupament posterior de l'escrit, no només com a mètode de justificació d'aquest, sinó també per deixar constància del complicat i necessari que és garantir la preservació d'uns documents que es troben en un suport tan fràgil.

D'aquesta manera, i atès que tot el treball gira entorn d'aquest tipus documental, en primera instància cal esmentar què es considera un **document audiovisual**. Un document audiovisual és un tipus d'obra visual i/o sonora enregistrada en un suport i amb una duració lineal. La gravació, gestió, difusió i comprensió d'aquest contingut requereix, generalment, d'un equip tecnològic (Mases, 2016, 11). El conjunt de documents audiovisuals recopilats, gestionats i custodiats per institucions culturals és el que es considera **patrimoni audiovisual**.

3.1 El patrimoni documental audiovisual generat per la televisió local

Es considera patrimoni audiovisual el conjunt d'imatges en moviment que poden servir com a testimoni de la història humana. Aquest concepte engloba tant les gravacions que es considerin el projecte final de l'activitat, com les imatges que s'han generat durant el procediment d'enregistrament, és a dir, el material relacionat amb la gravació (Edmondson, 2002, 53-54).

Tenint en compte aquest concepte, es pot definir que el patrimoni audiovisual generat per la televisió és tota aquella informació visual i/o sonora enregistrada, amb independència del suport, produïda, rebuda i conservada per un organisme televisiu en el desenvolupament de les seves activitats. Per tant, s'inclouen a la definició tant els *màsters* d'emissió, com els originals de càmera, els editats, les còpies de segona generació de *màsters* o els "paral·lels d'antena".

Ara bé, per què és d'interès salvaguardar aquest patrimoni? Si ens centrem en l'àmbit de les televisions locals, objecte d'interès en el present treball, es pot afirmar que aquest mitjà de comunicació s'ha convertit, amb el pas del temps, en la productora de documentació audiovisual més important en l'àmbit local (almenys quantitativament). I no es pot negar que el conjunt de documents que ha generat té un valor patrimonial per ser el testimoni de la vida cultural, política i social del municipi i del seu entorn d'influències (Saavedra, 2007, 113).

Tot i que es pot creure que aquest tipus de documents no són dignes de conservació a causa d'haver estat enregistrats sobre formats pensats per a l'àmbit domèstic o semiprofessional que no ofereixen gran qualitat d'imatge i so, que els seus continguts fan referència a un àmbit

geogràfic molt concret, i que no tenen encara prou antiguitat perquè se'n pugui apreciar el valor històric (Saavedra, 2014, 192); no hi ha dubte que les imatges generades per una televisió local tenen un valor immens per poder estudiar la història més recent, d'una banda, pel valor intrínsec de les imatges en si – que actuen com a testimoni de la realitat d'un moment històric – i, de l'altra, per l'exclusivitat del que s'hi pot visualitzar, atès que aquest contingut local no s'acostuma a trobar en els arxius o els fons de televisions d'àmbit autonòmic o estatal. Els esdeveniments de la vida local no es consideren notícia fora d'aquest context, tot i que tenen una importància cabdal per conèixer la realitat d'aquests indrets (Saavedra, 2014, 190). Alguns exemples de contingut televisiu d'escala local poden ser les gravacions de les sessions plenàries del govern municipal, les entrevistes o tertúlies amb personatges rellevants de la vida local, les festes majors, els esdeveniments promoguts per entitats municipals, enquestes als ciutadans a peu de carrer, etc. Es tracta de contingut molt específic, però alhora fonamental per conèixer el funcionament de la societat o els canvis que s'han produït al municipi, i poder analitzar com han evolucionat ambdós aspectes al llarg del temps. És informació que resulta molt rellevant en algunes disciplines de la ciència historiogràfica com, per exemple, la microhistòria: l'estudi de les vivències de les persones comunes i les seves relacions dins la comunitat.

La salvaguarda del patrimoni audiovisual de les televisions locals permeten disposar d'una altra forma de coneixement, diferent del que aporta el document textual, i protegir alhora que beneficiar els drets humans de la ciutadania com el dret de la llibertat d'opinió i expressió i també el dret a la informació (UNESCO, 1981). És per això que cal dedicar-hi temps i recursos per preservar-lo. D'altra banda, a més d'aportar informació sobre els canvis produïts en àmbit local, també permeten obtenir coneixement sobre l'evolució tecnològica produïda en l'enregistrament de les imatges televisives. Els suports que enregistren els documents audiovisuals han anat canviant amb la finalitat d'aconseguir ser òptims en les seves funcions i més assequibles econòmicament. Dins la franja temporal marcada per aquest treball (mitjans dels anys 80 fins a principis dels 2000), el suport més comú per enregistrar el que es veia a través d'una càmera eren les cintes de vídeo magnètiques, les quals tenien unes característiques específiques que condicionaven tant la planificació del seu tractament com la seva forma de conservació. La manera com gestionar aquest suport audiovisual es pot llegir a continuació.

3.2 El document audiovisual a la televisió: les cintes de vídeo

A l'hora de parlar de la naturalesa dels documents audiovisuals, i en concret de les cintes de vídeo, és necessari aclarir dos conceptes principals: el format i el suport.

Format	Es tracta d'un conjunt d'aspectes que engloben les característiques físiques de la cinta i les característiques dels reproductors. Per exemple, les dimensions de la superfície – és a dir, l'ample de la cinta, el qual es mesura en polzades –, la mida del casset, la composició de les partícules magnètiques, el nom de l'equip necessari per reproduir-les, etc.
Suport	Característiques comunes del material sobre el qual es fixa la informació; en aquest cas, la cinta magnètica. La cinta magnètica és una tira de polièster amb un revestiment magnetitzat que capta informació d'àudio i/o vídeo (Edmondson, 2002, 45).

Les cintes de vídeo magnètiques sorgeixen als anys 60, fruit de l'interès per conservar la informació que s'emetia en directe a les televisions. En un moment en què la transmissió d'imatges ja es trobava establerta, l'empresa Ampex Corporation va crear l'anomenat Videotape Recorder (VTR) o magnetoscopi; aparell que enregistra les imatges en moviment en una cinta magnètica i que es va convertir en un element essencial en la producció televisiva (Escariz, 2018, 29). Aquesta innovació va permetre fusionar professionalment el cinema i la televisió, i va permetre que es pogués utilitzar la pel·lícula cinematogràfica com a suport bàsic de les emissions inicials de les televisions per tal d'oferir un contingut variat als espectadors (documentals, reportatges, films, etc.). D'aquesta manera, l'àmbit televisiu va començar a usar contingut extern que no estava generat per la mateixa empresa, i la indústria cinematogràfica es va poder aprofitar de la situació produint sèries i pel·lícules per emetre a la televisió.

A més, el vídeo va néixer com un sistema més assequible i econòmic que la pel·lícula cinematogràfica. El seu funcionament es basava en l'enregistrament d'un senyal en una superfície de plàstic sobre la qual es disposaven una sèrie de partícules magnetitzades permanentment i de la mateixa forma en què es transmetia el senyal. Així, el material reaccionava i produïa descàrregues elèctriques proporcionals a la intensitat de llum rebuda (Escariz, 2018, 29).

Les cintes de vídeo magnètiques que utilitzaven les televisions locals, més assequibles i anomenades "d'ús domèstic" o "semiprofessional" – ja que també eren utilitzades per enregistraments d'aficionats o per efectuar còpies de distribució –, ofereixen menys qualitat i són més delicades i sensibles en termes de conservació perquè tenen un risc de degradació superior a les cintes d'ús professional. Els estudis sobre la durabilitat de les cintes de vídeo i

dels seus reproductors han determinat que la seva vida útil no passa de les tres dècades; a partir d'aquest moment s'inicia el procés de degradació. Alguns factors que poden anticipar aquest termini són els materials amb els quals s'han fabricat les cintes, les condicions ambientals en què s'hagin emmagatzemat i l'ús al qual les han sotmès.

Imatge 1. Cintes de vídeo VHS (Font: International Council on Archives (ICA), 2025)

3.3 Problemàtiques en el tractament de les cintes de vídeo magnètiques

Les causes de la pèrdua del patrimoni audiovisual són molt variades, poden ésser causes extrínseques (factors ambientals, biològics o fisiomecànics provinents de l'entorn on es trobin els documents), causes intrínseques (provocades pel material, fabricació, forma i estructura del mateix document), o una combinació de les dues. Les principals problemàtiques que afecten en la preservació de les cintes de vídeo magnètiques són les que es presenten a continuació.

3.3.1 Degradació física dels suports

Tal com s'ha esmentat anteriorment la imatge magnètica és més inestable químicament que les pel·lícules cinematogràfiques. Aquesta inestabilitat pot provocar danys irreversibles al material i, en conseqüència, que es converteixi en un document impossible de llegir, o que no es pugui fer servir, perquè les imatges i sons que conté estiguin molt deteriorades.

Un primer factor determinant que provoca l'alteració de la composició molecular de les cintes és l'exposició en ambients d'humitat relativa alta. El contacte amb l'aigua pot provocar que els polímers de la capa aglutinant es vegin afectats per hidròlisi. Quan això passa, aquests polímers es converteixen en una substància enganxosa que pot quedar adherida als capçals del reproductor. Aquest problema no només pot afectar al mateix suport sinó que també a l'aparell que el reproduceix.

Un altre tipus de degradació és la desmagnetització, que es produeix quan s'aplica directament un camp magnètic al suport o quan les cintes han estat conservades molt de temps a prop d'un camp magnètic. El camp magnètic provoca que les partícules es desmagnetitzin lentament i es perdi la informació registrada. Aquest efecte també es pot donar quan els vídeos han estat conservats molt de temps en una temperatura elevada, ja que les partícules de metall poden perdre la romanència magnètica que pot fer disminuir el senyal electromagnètic i destruir així el contingut emmagatzemat.

En tercer lloc, les oscil·lacions brusques de temperatura també poden provocar danys en el suport de les cintes, atès que afecten als graus de dilatació i contracció que tenen els diferents components de les capes que formen el material. Aquest procés pot acabar provocant que les capes se separin.

Per últim, cada vegada que s'usa una cinta de vídeo provoca la degradació del material que la compon. Les cintes de vídeo poden patir deformacions arran de ser reproduïdes en magnetoscòpis en mal estat que provoquin una tensió excessiva en el suport, o bé per haver sigut rebobinades de mala manera. El maltractament de la base pot alterar la sincronització de les pintes de vídeo i d'àudio. A més, l'ús de les cintes i la fricció excessiva amb els capçals del reproductor pot causar la desaparició de la capa lubricant que protegeix la cinta del fregament, provocant que les partícules magnètiques es desprenguin i quedin acumulades als mateixos capçals. Aquest fet impossibilita la lectura correcta del document i té com a conseqüència alteracions a la imatge, normalment en forma de ratlles horitzontals (anomenats salts o *drop out*).

3.3.2 Obsolescència tecnològica

El ràpid avenç tecnològic que pateix constantment el sector audiovisual ha causat un abandonament de certs formats a canvi de l'ús de versions millorades que presentessin funcions més interessants o resultessin més econòmics. Aquest «darwinisme tecnològic» (González, 2010, 293) ha generat que molts documents quedin obsolets, és a dir, que no puguin ser llegits a causa de la manca d'un reproductor adequat per al seu format, i que, per tant, no es pugui accedir al seu contingut.

Les cintes de vídeo magnètiques depenen del magnetoscopi per a la seva reproducció. D'aquesta manera, és totalment necessari disposar d'aquest aparell per poder veure les gravacions de les cintes, i això suposa un problema; perquè actualment no es fabriquen aquests aparells – perquè no resulta econòmic construir-los i comercialitzar-los en competència de les noves tecnologies – i els existents cal que estiguin conservats en bon estat per poder ésser utilitzats.

És per això que es considera estrictament necessari per a la preservació del patrimoni audiovisual (en aquest cas televisiu) disposar d'un reproductor (o diversos en cas que hi hagi més d'un format) que permeti digitalitzar la informació que contenen les cintes. Com s'ha comentat, les cintes de vídeo tenen tendència a una ràpida degradació, i més aquelles que van ser utilitzades a les televisions locals, que eren de menor qualitat. Per tant, és urgent que s'efectuï aquest procediment per salvaguardar el contingut abans que es perdi parcialment o completament.

La digitalització redueix la dependència del suport, però cal controlar que els formats en els quals es digitalitza tampoc quedin obsolets, ja que la constant actualització del software dels ordinadors també suposa un risc de pèrdua de la informació, «preservar la cadena de bits no significa preservar el contingut audiovisual» (Saavedra, 2014, 10).

Així doncs, és important que es pugui assegurar la lectura i la interpretació de la informació que es vol preservar, tant en el pas d'analògic a digital, com en els futurs canvis que podrà patir el document un cop digitalitzat. Un document al qual no es pot accedir a la informació que conté «és inservible des del punt de vista documental, en tant que no es pot tractar ja que no es podrà tenir coneixement de la informació emmagatzemada» (Escariz, 2018, 43).

En general, a les televisions locals catalanes, la manca de personal especialitzat en temes de conservació, sumat al fet que bona part del seu fons documental el formen cintes analògiques de baix cost pensades per al consum domèstic, té com a conseqüència que la majoria de fons històrics que encara es conserven en aquests mitjans es trobin en molt mal estat i amb el risc que es perdin els continguts de les cintes (González, 2010, 293). En aquest treball, s'intentaran resoldre els reptes esmentats a fi de garantir la preservació i la salvaguarda del fons de Televisió de Sant Cugat, el qual conté una part del fons compost per cintes de vídeo magnètiques que no es troben en les condicions idònies per a la seva conservació i que, a més, ja tenen quasi més de 40 anys, la qual cosa els atorga un potencial risc de degradació i, en conseqüència, que es perdin els continguts que contenen. Uns continguts que, com s'ha esmentat, són rellevants per la cadena i per la història del municipi de Sant Cugat del Vallès.

En el pla d'actuació que es presentarà a partir del punt 6 d'aquest escrit es mostrarà com fer front a les problemàtiques exposades, a la vegada que s'adaptarà la solució a les necessitats de la documentació del mitjà sancugatenc.

4 La televisió local a Catalunya

La televisió local ha sigut un mitjà de comunicació que, des de la seva gestació, ha patit constantment canvis, adaptacions, limitacions i renúncies. En conseqüència, l'ha fet esdevenir un dels sistemes de transmissió de la informació més complexos i heterogenis dels que configuren el sistema comunicatiu de Catalunya (Guimerà, 2006, 17). En tot aquest procés d'evolució, hi han sigut presents diversos actors com grups multimèdia espanyols i catalans, empreses de tota mida i abast, ajuntaments, particulars, associacions culturals i colles d'amics; que han creat o participat en la creació d'emissores o iniciatives amb característiques diverses que emetien diàriament, setmanalment, o bé de forma més esporàdica (Prado i Moragas, 2002).

D'aquesta manera, es pot considerar que la televisió local no ha deixat de ser un fenomen comunicatiu dinàmic i canviant, que al llarg de la seva història – i gràcies als recursos tècnics i de producció que han permès mantenir-la activa – s'ha anat convertint en un dels principals mitjans de comunicació de masses.

En les pròximes pàgines, es repassarà el procés de naixement i consolidació de la televisió local i la manera com, durant les primeres dècades d'existència, en l'època analògica, aquest nou mitjà ha tractat els documents que produïa.

4.1 Història de les televisions locals catalanes, del naixement fins la digitalització (1982-2002)

La televisió local neix a Catalunya a finals de la dècada dels setanta i inicis dels vuitanta, en un context sociopolític marcat pel final de la dictadura franquista i les primeres etapes de la democràcia i l'autonomia. D'aquesta manera, i tal com explica Josep Àngel Guimerà i Orts en la seva tesi, el procés de gestació i extensió del mitjà va ser marcat per tres factors determinants.

En primer lloc, el canvi de règim suposà la possibilitat de creació de noves iniciatives de participació social dels ciutadans, que tenien com a objectiu iniciar un procés de reconstrucció nacional. Un d'aquests propòsits era aconseguir democratitzar els mitjans de comunicació per a què esdevinguessin un servei públic destinat a «evitar la pèrdua d'identitat i aconseguir l'homogeneïtzació cultural» (Guimerà, 2006, 53). A Catalunya, alguns mitjans, d'entre els quals la televisió local, es van voler utilitzar com a canal per transmetre idees, aplicar les llibertats democràtiques – en especial la llibertat d'expressió –, i oficialitzar i normalitzar el català. En definitiva, existia una voluntat de crear eines per a activar la comunitat catalana, de forma que se sentís representada i s'involucrés en el nou model de país que s'estava reconfigurant, i la televisió local va formar part d'aquest conjunt d'instruments divulgadors.

Seguidament, el segon factor que va influir en el naixement de la televisió local a Catalunya fou que el marc legal existent en aquell moment de transició no incloïa una legislació específica per les emissores locals, tot i que tampoc estaven expressament prohibides. Per tant, els primers anys de la televisió local van ser marcats per la voluntat política del govern central, ja que, com especificava l'apartat 1.27 de l'article 149 de la Constitució espanyola, l'Estat es reservava la competència exclusiva sobre normes bàsiques del règim de mitjans de comunicació; i, per tant, la Generalitat «depenia de l'Estat per fer una política televisiva» (Guimerà, 2006, 54 i seg.). En un inici, es va reprimir qualsevol emissió que no provingués de Radiotelevisió Espanyola (RTVE); i no fou fins a l'any 1983 que es començaren a tolerar les emissores que tinguessin cobertura municipal, sempre que no es donessin a conèixer fora del seu àmbit, no interferissin en les televisions estatals i autonòmica, i no tinguessin ànim de lucre (Guimerà, 2006, 76). Aquest fet desencadenà un procés d'intolerància i tancaments en el qual «el veritable risc no era emetre sinó, sobretot, aparèixer als diaris, ja que això desencadenava el tancament immediat per part del Govern Civil» (Prado i Moragas, 2002, 9). La inseguretats jurídica i el buit legal en termes de televisió local, determinà el tipus d'emissora que s'acabà formant, basada en objectius que no sobrepassessin el risc de crear una televisió que pogués no ser acceptada per l'Estat.

Per últim, el tercer factor condicionant per a la gestació de la televisió local catalana fou l'aparició de la primera experiència que superà els impediments polítics, econòmics i tècnics d'iniciar una televisió local: Radiotelevisió Cardedeu (RTVC). Aquest projecte no només va aconseguir perdurar perquè les seves característiques encaixaven amb el que es considerava una televisió local "tolerable"; sinó que també va consolidar-se com a primer mitjà de comunicació de masses existent a Catalunya. La RTVC es va pensar com una eina pedagògica i un canal d'expressió i comunicació per a les entitats i els ciutadans. El seu objectiu principal va ser convertir-se en un instrument lliure i independent, que no es veiés afectat per les pressions polítiques (com les televisions públiques) ni per les econòmiques (com les televisions privades comercials), és a dir, que es concebés com una "tercera via a la televisió" sense censures i al servei del públic (Guimerà, 2006, 51). Tal com explica Josep Vilar, fundador de RTVC:

«Agafar una càmera i gravar coses que passaven ja suposava crear un contingut diferent, una manera d'explicar diferent, amb una llengua diferent. No ens vam haver d'inventar grans coses a nivell de contingut, sinó que la cosa que vam fer va ser posar una càmera de televisió davant d'una realitat i aquesta càmera explicava aquesta realitat quotidiana»¹.

---

¹ Sèrie Documental 1980. Història de la TV local a Catalunya (2009). La Xarxa. Capítol 1, 00:12:51

Tanmateix, el camí per aconseguir-ho va tenir certes complicacions. Tot i començar a emetre de forma experimental el dia 6 de juliol de 1980 i arribar a efectuar emissions periòdiques a partir del 8 de juny de 1981, el Govern Civil considerà que el projecte no complia amb les especificacions “tolerables” i va acabar tancant l'emissora el dia de la seva inauguració oficial el dia 23 de juny de 1981 (Prado i Moragas, 2002, 9). Però degut a la defensa del mitjà per part de la societat i al fet que es va aconseguir legitimar que els atributs d'aquesta televisió quadraven amb els exigits per part del Govern Estatal – emissions periòdiques, funcionament voluntari, programació pròpia local i en català, cobertura local, i renúncia a l'afany de lucre – finalment RTVC va poder iniciar les emissions periòdiques oficialment el març de 1982 i es va convertir en la televisió local de referència pels projectes que varen anar sortint els anys següents.

L'eclosió dels tres factors presentats anteriorment va provocar que, a partir de finals de 1982, comencessin a néixer noves emissores al paradigma català, sent entre vint i trenta emissores a mitjans dels anys vuitanta. Tanmateix, durant la dècada següent, l'estil de televisió es va començar a diversificar: algunes televisions imitaven el model proposat per Radiotelevisió de Cardedeu, d'altres diferien d'aquest model i es plantejaven de maneres diferents, i algunes combinaven elements de l'experiència cardedeuena amb diverses innovacions. Per tal de fomentar el naixement de les televisions locals, es creà l'Assemblea de Televisions Locals – reunida per primer cop a Cardedeu l'any 1984 – la qual es transformà en la Federació Prolegalització de les Televisions Locals a Catalunya (FCTVL), òrgan que funcionà com a filtre de tolerància de cara al Govern Estatal i que, per tant, permetia evitar el possible tancament de les emissores que en formaven part. Si una televisió pertanyia a la FCTVL volia dir que complia amb els requisits establerts pel funcionament del mitjà i podia emetre sense impediments.

L'increment de l'interès pel fenomen audiovisual a Catalunya es va notar sobretot en municipis petits i mitjans; i fou un procés dominat principalment per la iniciativa privada, tot i que també hi havia emissores públiques, algunes que es consideraven “municipals” i d'altres “associatives” (és a dir, que eren gestionades per associacions culturals sense ànim de lucre o ACSAL) (Guimerà, 2006, 156). D'aquesta manera, es pot afirmar que, generalment, la iniciativa per la creació de televisions locals d'escala municipal era donada per col·lectius o particulars, i s'estructuraven «en forma de “col·lectiu d'amics de la televisió de”, amb diversos tipus de col·laboració amb els ajuntaments, des de la seva subvenció directa fins al lloguer (a baix preu o sense cost) de les instal·lacions de l'emissora» (Prado i Moragas, 2002, 10). També es començaren a crear projectes privats d'interès comercial, que van començar a diferir dels ideals fundacionals de participació, i que tenien una relació diferent amb els ajuntaments.

De mica en mica, entre finals dels anys vuitanta i principis dels noranta, la televisió local es va anar professionalitzant i redefinint. El nombre d'emissores va anar creixent – tot i que es compensava amb el fracàs i el tancament d'algunes televisions inicials – i la seva diversificació transformà l'estructura de televisió local catalana, és a dir, es va produir una reordenació del sector. Gràcies a l'experiència que s'havia adquirit fins al moment, les televisions locals van poder identificar els elements que les permetien establir-se: d'una banda, utilitzar la publicitat i/o els ajuntaments com a vies fiables d'estabilització econòmica; i de l'altra, configurar estructures sòlides de voluntaris i/o de personal professional per assegurar les emissions periòdiques (Guimerà, 2006, 109). A més, foren uns anys de transformació del marc legal relatiu a les televisions locals, el qual es tornà més favorable. S'aconseguí el reconeixement de les emissores municipals i es començà el procediment per tal de legalitzar-les, és a dir, s'incrementà la tolerància política cap al sector. No obstant això, dos altres elements decisius en l'increment del nombre de televisions locals a Catalunya foren de caràcter tècnic: d'una banda, la instal·lació del cable i l'ampliació de cobertures; i de l'altra, l'augment de la periodicitat en les emissions gràcies als recursos programàtics (encara que fos a partir de la repetició de la programació). La combinació d'ambdós aspectes van permetre emetre a més quantitat de públic, de forma periòdica i durant una franja horària més elevada; tot això, sense la necessitat de més personal.

A partir de 1995, es van abandonar finalment els equips domèstics i/o autoconstruïts, i es començà a efectuar la digitalització de la producció. Aquest procés culminà amb la implantació de la Televisió Digital Terrestre (TDT) a l'àmbit local l'any 2002, i la llei 53/2002, de 30 de desembre de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (BOE 313, de 31 de desembre de 2002) que «establia un canvi fonamental: definia les TVL com a digitals, de manera que a partir de llavors ja no podien existir TVL analògiques» (Guimerà, 2006, 223). Tanmateix, no totes les televisions locals van poder gaudir dels serveis que proporcionava la TDT, atès que eren concedits per la Generalitat a partir de títols habilitants d'explotació. Aquest títol habilitant obligava a implementar les polítiques de la TDT (dissenyades pel Govern Central) i marcaven la cobertura que havia de cobrir cada televisió, la limitació a quatre del nombre d'emissores que poden emetre en cadascun d'aquests àmbits i la restricció de les televisions locals públiques (que obliga a redefinir-ne el model).

D'aquesta manera, la re-definició del conjunt del fenomen audiovisual català conclou amb un model de televisió local concebut com una empresa. Les televisions locals resultants que es van aconseguir mantindre en el futur van ser aquelles que tenien audiències potencials àmplies, que eren finançades per publicitat o amb suport municipal, i les que, gràcies a aquests dos punts anteriors, es podien professionalitzar i establir. Tanmateix, es continuen

diferenciant del mercat audiovisual pels seus continguts de proximitat i d'àmbit local que donen visibilitat a les experiències i la vida del municipi.

A Catalunya, des de 1980, amb l'aparició de la televisió de Cardedeu, fins a 2004 (abans de la concessió de llicències de TDT) es van crear fins a 175 televisions locals, 51 de les quals van deixar d'existir abans de la darrera data esmentada (Saavedra, 2010, 105). Tanmateix, la voluntat encarada a què persistís l'existència d'un mitjà de comunicació audiovisual que tingués com a contingut l'actualitat immediata i la història local va permetre que les televisions s'anessin consolidant, legalitzant i professionalitzant. Durant aquests vint primers anys d'experiència, la televisió local va patir canvis legislatius, tècnics i metodològics que van condicionar constantment la seva manera de treballar i, en conseqüència, la forma amb la qual van concebre els seus productes: els documents audiovisuals que sorgien de l'activitat de les cadenes.

4.2 Tractament arxivístic del document audiovisual a la televisió local

Històricament, el material que produeixen les televisions locals – no només les produccions emeses sinó també els bruts i les gravacions usades per altres propòsits – s'ha considerat un producte concebut per informar i entretenir als teleespectadors. En ser un contingut que gira al voltant de l'actualitat, ha sigut difícil comprendre que es tracta d'un material que s'ha de conservar, no només per a la seva possible reutilització en forma de context o per omplir espais buits de la programació, sinó també perquè les imatges que s'enregistren en un moment determinat poden ajudar a explicar el context social, cultural, econòmic i, en general, històric d'un present que, en algun moment, es convertirà en passat i serà objecte d'estudi.

Algunes televisions han perdut part de la documentació emesa en directe durant els seus inicis, atès que no va ser captada per reproductors i, a més, la manca de recursos en moltes ocasions feia necessària la reutilització del suport magnètic amb el qual es produïen els continguts. Tal com expressa Paloma Hidalgo al seu article: «la finalidad de las empresas de televisión, no es almacenar, conservar ni gestionar los documentos relacionados con su actividad, sino producir, emitir y, en su caso, comercializar programas» (Hidalgo, 1999, 473).

D'aquesta manera, es pot considerar que existia una falta de "cultura documental" en aquest àmbit que va impedir, durant molt de temps i sobretot en l'etapa analògica, un tractament fiable i complet de les imatges en moviment produïdes a la televisió. Amb el terme "cultura documental" no només es vol referir a la voluntat de "guardar" els productes audiovisuals creats, sinó també al poc interès per a adquirir una formació en aquest àmbit, per a constar de professionals en arxivística per resoldre les qüestions més específiques de la gestió documental, per a condicionar una infraestructura que pogués emmagatzemar aquests

materials d'arxiu sota les condicions adequades, o per a digitalitzar el fons a fi d'assegurar-ne la preservació.

A tot això, se suma el fet que no existia una normativa per al tractament documental de la documentació audiovisual a les televisions; «a Espanya no existia una legislació que obligués a guardar el material emès per les cadenes, només durant els primers sis mesos per possibles requeriments legals» (Caldera, 2003, 5). Per tant, no existien pautes per a la regulació del dipòsit legal ni per a la correcta conservació dels documents generats, havia de ser la mateixa televisió la qui decidia, en cas que en volgués, quina política documental aplicava als seus fons i com gestionava el material que tenia. És a dir, el sistema de gestió documental a les televisions es va construir fruit l'interès de conservar la producció de les cadenes, fos aquest un al·licient econòmic o patrimonial.

L'inici de l'era digital s principis del segle XXI tampoc va fer canviar la metodologia de treball emprada fins al moment. Tot i que es podia utilitzar el DVD per a les còpies digitals – ja que era el mitjà d'emmagatzematge més comú, accessible i que tenia un cost inferior al disc dur – és un format que va tenir una vigència molt curta i que actualment es troba obsolet, és a dir, que com que no es poden reproduir (o necessiten un reproductor que llegeixi el contingut que conté el suport) la informació també resta perduda o poc tractada. El desconeixement generalitzat sobre la tecnologia del vídeo digital i l'absència d'experiències prèvies va provocar una mala praxi en el tractament dels fons de les televisions que s'ha hagut o s'haurà de resoldre.

L'absència de criteris normalitzats, la falta de professionalització o d'un equip multidisciplinari per al tractament dels documents audiovisuals, la necessitat d'oferir informació de forma ràpida, i la constant implementació d'eines de producció innovadores que canvia constantment la forma d'enregistrar i emmagatzemar la informació, ha generat dues escenes en el panorama televisiu. D'una banda, el "caos" en moltes empreses televisives, sobretot si s'ha preservat la documentació produïda durant les primeres dècades d'experiència, atès que en la majoria dels casos aquesta documentació no ha sigut tractada i es troba en unes condicions que acceleren la seva degradació (o bé en formats que ja es troben obsolets) i això comporta risc de pèrdua. I, d'altra banda, en el pitjor dels casos, que no s'hagi conservat la producció documental del mitjà de comunicació, sigui perquè hagi sigut llançada (perquè ocupava un espai que es necessitava, ja estava en mal estat o la televisió ha patit algun canvi estructural o d'ubicació que hagi ocasionat en aquesta decisió) o perquè ja des d'un principi no s'hagi conservat per la falta de consciència, voluntat o recursos.

5 Televisió Sant Cugat

La Televisió Sant Cugat (en endavant TVSC) és la televisió comarcal privada del municipi de Sant Cugat del Vallès. Va néixer el 26 de juny de l'any 1986 arran d'una iniciativa social de l'Associació Cultural Amics de la TV Sant Cugat, i acabà convertint-se en societat limitada l'any 2006 amb la finalitat de poder apostar per la Televisió Digital Terrestre (TDT) i esdevenir en un dels quatre mitjans privats en la demarcació del Vallès Occidental que oferia el Consell Audiovisual de Catalunya.

Actualment, és una televisió que s'emet des de Collserola i cobreix informatius tant del Vallès Occidental com del Vallès Oriental i el Barcelonès. Treballa ininterrompudament les vint-i-quatre hores del dia, tots els dies de l'any. La seva programació consisteix en continguts de proximitat, d'actualitat informativa i d'entreteniment; i en la promoció i difusió d'esdeveniments de Sant Cugat del Vallès.

Imatge 2. Logotip de Televisió Sant Cugat (Font: Televisió Sant Cugat, 2025)

El mitjà de comunicació continua dirigit pel seu fundador, Romà Ventura i, des del 26 d'abril de 2008, té la seu al Carrer Orient número 14, a Sant Cugat del Vallès.

5.1 Consolidació de TVSC com a televisió local

A inicis dels anys vuitanta, gràcies a la llibertat d'expressió i a les associacions culturals – les quals aixoplugaven sota els seus paraigües iniciatives socials per fer-les possibles – es podien crear i difondre mitjans de comunicació de ràdio i televisió, sempre que es posseïssin els recursos necessaris.

Arran de les primeres experiències de televisió local a Catalunya, l'any 1986, Romà Ventura, juntament amb un company seu amb el qual treballava en una emissora de ràdio que ambdós fundaren a Sabadell, es decidiren a crear una televisió a Sant Cugat del Vallès. Per tal de fer-ho possible, crearen una associació cultural que ajudés a recaptar fons, l'esmentada Associació Amics de Televisió Sant Cugat, i van muntar, amb el material que van aconseguir i els coneixements tècnics que tenien, una antena de transmissió televisiva, la qual col·locaren al pis dels pares de Ventura, situat al centre del municipi. El primer programa emès un cop creada la televisió fou la Festa Major de Sant Cugat d'aquell mateix any, enregistrada i retransmesa mitjançant material llogat.

A partir d'aquest moment, TVSC començà a emetre un noticiari setmanal els divendres, seguit d'una pel·lícula extreta d'un videoclub local. Es promocionava fent servir flyers i es feia

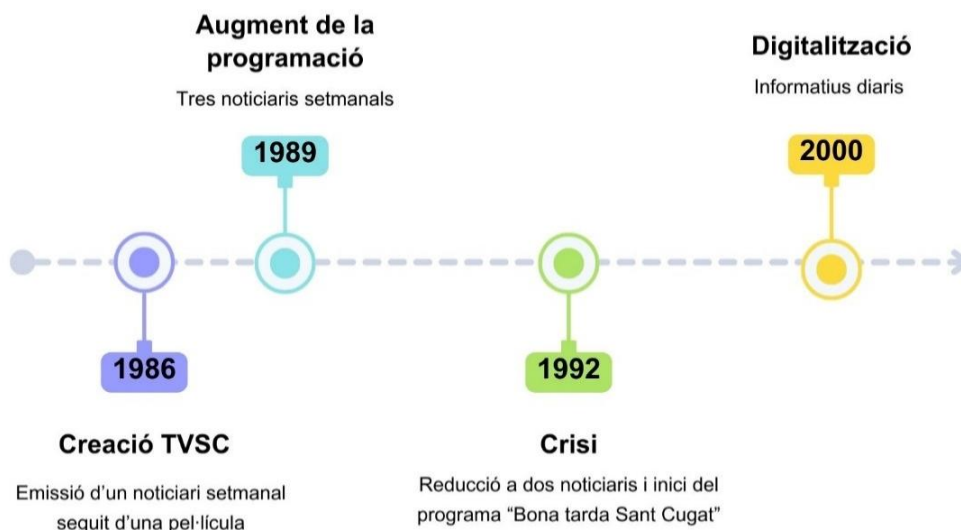
anomenar “La quarta possibilitat”, fent referència a què només existien 3 canals a la televisió a banda del recentment creat.

A mesura que els fundadors van anar guanyant experiència, l'any 1989 es va decidir augmentar la programació emetent tres noticiaris setmanals (dilluns, dimecres i divendres) i ampliar la plantilla de personal per poder agilitzar la producció televisiva. L'objectiu era crear un mitjà de comunicació plural, en paraules del Ventura: «crear un canal de comunicació per recolzar i exposar l'activitat social de les persones de la comunitat» a fi d'enriquir-la i donar-li visibilitat.

L'any 1992, arran de la crisi econòmica del moment, TVSC va decidir reduir el nombre d'informatius a 2 programes setmanals, però compensar-ho amb el programa d'entreteniment i tertúlia “Bona Tarda Sant Cugat”, en el qual els membres de la televisió s'enregistraven conversant, fent diverses activitats i incorporant la participació de diferents persones i negocis santcugatencs. Aquest programa de baix cost que començava a les quatre de la tarda, «però mai se sabia quan acabaria», va permetre a la televisió local tenir un nou tipus de contingut i ampliar la programació de l'emissora.

A banda dels noticiaris, TVSC també emetia en jornades puntuals; en moments en els quals succeïa algun esdeveniment rellevant pel municipi: festes majors, curses, concerts, fires, plens municipals, etc.

No fou fins als anys 2000 que el mitjà va començar a emetre informatius de forma diària. La digitalització de la televisió i l'ús dels ordinadors per a l'edició i el muntatge de les notícies va permetre augmentar la programació i emetre-la de forma continuada.

Imatge 3: Eix cronològic de l'evolució de la programació de Televisió Sant Cugat

5.2 Metodologia de treball en l'època analògica

TVSC es va crear com a temptativa per experimentar amb les noves tecnologies de comunicació i difusió, i va acabar convertint-se en un mitjà d'àmbit local que emetia programes que arribaven a més d'un milió de teleespectadors. És per això que la televisió va patir grans canvis des de la seva creació, sobretot en termes de personal, espai i equip tècnic.

En un inici, TVSC operava des d'una habitació al centre de Sant Cugat que contenia, simplement, un transmissor, un reproductor i un telèfon; la resta de material per al seu funcionament es llogava. Amb els anys, gràcies al progrés del mitjà, es va poder adquirir més material tècnic i més personal, és a dir, es va anar professionalitzant. Tanmateix, se seguia emetent en directe, atès que no disposava de mitjans de repetició.

A partir de 1992 s'aconseguí disparar cintes de vídeo de forma automàtica, fet que va permetre gravar els programes prèviament a la seva emissió i no haver d'elaborar-los en directe. A inicis de l'era digital, tot i que l'elaboració dels programes es feia mitjançant ordinadors i targetes d'edició, les còpies es van continuar realitzant en format de vídeo – perquè no hi havia o no era assequible adquirir discs durs de gran capacitat – fins ben entrats als anys 2000 quan es va substituir pel format DVD.

En general, el procés d'enregistrament dels programes funcionava de la següent manera: en primer lloc, el càmera i el redactor es desplaçaven al lloc dels fets i es gravava la notícia, no només en imatge sinó que també s'enregistrava la veu a partir d'un micròfon connectat a la càmera. Seguidament, el periodista s'emportava les cintes enregistrades a la televisió per tal de reproduir-les de nou mitjançant un magnetoscopi i seleccionar els talls que conformarien la notícia, elaborant un minutat de les imatges. Després de la redacció de la notícia, es portava la cinta al muntador, el qual generava el muntatge del contingut – no només visual sinó també sonor, és a dir, s'afegien tant imatges de plans generals per emplenar-la, com la veu en off que l'explicava – i es creava la còpia que conformaria la notícia amb el contingut desitjat. Finalment, s'afegien les edicions necessàries per a l'emissió i es generava la còpia que es reproduiria i veurien els teleespectadors.

D'aquesta manera, la metodologia de treball per a l'elaboració d'un programa de televisió implicava crear diverses còpies d'unes mateixes imatges. A aquestes còpies se les anomena "generació" i va augmentant a mesura que es va copiant el contingut de nou, ja que els vídeos analògics tenen una pèrdua de qualitat entre un 5% i un 10% quan passen de generació a generació, és a dir, cada vegada que es realitza una nova còpia. En general, el contingut que contenen les cintes de cada generació és el següent:

- 1ª generació: les imatges captades directament amb la càmera (originals de càmera i paral·lels d'antena)
- 2ª generació: la notícia creada després del muntatge (màster net i editats)
- 3ª generació: la còpia que s'acaba emetent (màster d'emissió)

5.3 Estat actual del fons

Actualment, només es conserva el 20% del fons produït entre l'any 1986 i inicis dels 2000. Aquest fet es deu a diversos aspectes que s'han anat comentant al llarg del treball, alguns que freqüentaven en les televisions locals i d'altres que són propis del mitjà en qüestió. En primer lloc, la falta de "cultura documental" a la televisió ha provocat que moltes d'aquestes cintes s'hagin reaprofitat o s'hagin eliminat. De fet, ha sigut el director de la televisió Romà Ventura el que ha decidit conservar, durant aquests 40 anys, alguns dels programes més emblemàtics amb la finalitat de preservar el moment viscut com a record i per a l'ús estrictament personal. Seguidament, l'aspecte anterior combinat amb els escassos recursos dels quals disposava la televisió durant els seus primers anys de vida, va impedir que s'invertís en un espai correctament condicionat per a l'emmagatzematge de les cintes, i que, en canvi, fos el mateix director el que destinés un espai personal per conservar-les; i un cop allà, es va considerar que no calia canviar-les de lloc. Per últim, un aspecte determinant en la pèrdua de contingut del fons de TVSC han sigut els canvis d'ubicació que ha patit el mitjà al llarg de la seva trajectòria. Aspecte que ha provocat una primera selecció del material a conservar i un emmagatzematge forçós que s'ha mantingut fins avui dia.

El fons de TVSC es troba ubicat en un magatzem situat a la segona planta d'unes instal·lacions anomenades Edifici Collserola, seu de la televisió des de l'any 2006 a l'any 2020. El magatzem està conformat per dues estanteries a banda i banda, una destinada a objectes personals de Ventura, i l'altra a objectes relacionats amb el mitjà: reproductors, càmeres, auriculars, cables, elements decoratius, etc. Al fons s'hi troba una taula, una cadira i un conjunt de cables i més utensilis tècnics televisius. Les cintes de vídeo es troben dins de caps de plàstic i de cartó; estan disposades de forma horitzontal, unes a sobre les altres; i no disposen d'estoig que les protegeixi de la llum i la pols (només algunes es troben embolicades amb paper). La majoria de les cintes incorporen etiquetes on s'hi ha escrit informació respecte al seu contingut: la data, el nom del programa, el tipus d'imatges que contenen, les persones que hi apareixen, etc. i algunes cintes estan numerades (tot i que no es disposa del document relatiu a la informació que pretenia donar aquesta numeració). Les caps també es troben apilades les unes sobre les altres de forma vertical creant tres torres que ocupen els tres pisos de l'estanteria.

6 Pla d'actuació del fons audiovisual Televisió Sant Cugat

6.1 Consideracions prèvies

El present pla d'actuació és un treball que pretén establir, de forma teòrica, les accions que s'han de dur a terme per salvaguardar el fons audiovisual analògic de Televisió Sant Cugat.

Després d'una presa de contacte superficial amb els documents, s'han marcat les pautes per a realitzar una intervenció que concordi amb els criteris arxivístics necessaris per a garantir un bon tractament dels documents audiovisuals.

D'aquesta manera, es proposen un seguit de pràctiques que tenen com a fi la preservació a llarg termini del contingut de les cintes magnètiques que componen el fons documental de la televisió santcugatena:

- 1) Realitzar un **inventari** de la totalitat del fons
- 2) Marcar els criteris **d'avaluació i accés** als documents
- 3) Establir les mesures de **conservació i preservació** necessàries
- 4) Pautar com s'ha d'efectuar la **descripció** de la informació
- 5) Elaborar un pla de **digitalització** que permeti la migració dels continguts a un altre format

Als següents punts, es pretén mostrar com s'han d'executar aquestes accions, quina normativa afecta al seu desenvolupament i com es poden adaptar a les característiques del fons treballat.

6.2 Àmbit d'aplicació

En aquest treball es pretén, d'una banda, mostrar les bones pràctiques relatives al tractament arxivístic d'un fons audiovisual compost per cintes de vídeo magnètiques; i de l'altra, plantejar les mesures essencials que podrien ser aplicades el més ràpid possible en el present cas, tenint en compte les condicions i mitjans dels quals disposa TVSC.

També cal esmentar que, a causa de les condicions d'emmagatzematge en el qual es troben les cintes de vídeo, no s'ha pogut accedir físicament a tot el contingut del fons, és a dir, no s'han pogut tenir a les mans tots els documents. Tampoc s'ha pogut visualitzar el contingut de les cintes, a causa de les limitacions temporals de les quals es disposa. Aquest treball es desenvolupa a partir d'un mostreig del material que es creu que serà fàcilment extrapolable a la totalitat del fons, el qual s'haurà de tractar amb més mitjans.

6.2.1 Inventari del conjunt del fons

El fons audiovisual analògic de TVSC es troba conservat en nou caixes de cartó i plàstic disposades en una estanteria d'un magatzem. A causa de l'altura i el pes de les caixes, no s'ha pogut comprovar ni l'estat ni la quantitat de documents existents.

Tanmateix, amb l'ajuda del director de la televisió i amb l'accés a algunes de les caixes, s'ha pogut fer un recompte aproximat de la quantitat de documents que componen el fons. La següent taula (Taula 1) mostra el contingut estimat de documents per cadascuna de les caixes.

Després del recompte, es pot afirmar que el fons té aproximadament 1.000 cintes de vídeo VHS, cadascuna de màxim una hora de contingut (segons Romà Ventura), per tant, la totalitat del fons seria de menys de 1.000 hores de material audiovisual a tractar.

Nº CAIXA	QUANTITAT DE CINTES VHS (≈)
1	55
2	120
3	100
4	100
5	75
6	170
7	230
8	70
9	80
TOTAL	≈ 1.000 cintes

Taula 1: Recompte de la quantitat de cintes VHS per caixa del fons audiovisual analògic de TVSC

(Producció pròpia)

6.2.2 Criteris d'avaluació i accés

En aquest pla d'actuació, s'ha utilitzat la feina elaborada pel Grup de Treball de Documentació Audiovisual de Televisió (GTDTV) per determinar els criteris d'avaluació i accés que es volen aplicar al fons de Televisió Sant Cugat.

Aquest grup de treball va ser creat per resolució de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental (CNAATD) el dia 2 de desembre de 2015, després de la petició formulada per l'Observatori Permanent d'Arxius i Televisions Locals del dia 27 de gener del mateix any i assumida pel Consell Nacional d'Arxius en la sessió del dia 11 de juny del 2015 (GTDTV, 2017, 1). Les taules d'avaluació i tria dels documents de televisió que ha elaborat aquest grup de treball són una feina inèdita que serveix com a punt de partida per abordar aquest procediment. Com a referència, els experts van utilitzar, d'una banda, el document de la FIAT/IFTA *Estàndards recomanats i procediments per a la selecció i la preservació del material de programes de televisió*, i de l'altra, el quadre de classificació elaborat pel Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) de l'Ajuntament de Girona per al fons audiovisual de la Televisió de Girona. D'aquesta manera, cal tenir en compte que aquestes taules «només

són aplicables als documents audiovisuals produïts per les televisions» (Saavedra, 2019, 75). És a dir, es valoren els documents de producció pròpia de la qual es posseeixen els drets d'explotació. El grup de treball considera que els documents de producció aliena, tot i que són presents als arxius de televisió, no són responsabilitat de l'organització i, per tant, aquesta pot decidir conservar-la o no segons el seu criteri (Saavedra, 2019, 75).

En el present treball, es faran servir les taules d'avaluació i tria documental com a eina útil per prendre les decisions sobre el material a conservar, però s'adaptaran a les característiques documentals del fons de TVSC i al valor que li doni l'organisme productor. De cara al material de producció aliena existent, s'establiran les pautes a seguir mitjançant la confluència entre aspectes sobre la naturalesa del document, les recomanacions del GTDATV i el criteri de la televisió santcugatena.

D'altra banda, cal esmentar que per a avaluar els continguts i determinar l'accés i ús a la informació del fons, es tindrà en compte el marc legal exposat a l'apartat 2.1 d'aquest treball: normativa en relació amb la protecció de dades; la propietat intel·lectual; el dret a la seguretat, l'honor o la imatge; el dret a la intimitat; la protecció jurídica del menor i el dret d'accés.

Cal esmentar també que l'article 14.6 de la Llei 10/1988, de 3 de maig, de televisió privada, no és aplicable en aquesta proposta perquè el fons no té cap document que hagi estat creat en un període inferior a 6 mesos. Per tant, no es tindrà en compte el fet que s'hagin de conservar còpies jurídiques (anomenades *còpies legals*) dels documents durant mig any per atendre possibles casos de reclamacions dels teleespectadors.

6.2.2.1 *Avaluació i selecció*

L'avaluació i la selecció de la documentació és una tasca necessària per conservar aquella que realment tingui valor i no comprometre recursos (inexistents o escassos) en salvaguardar allò que és irrellevant (Saavedra, 2019, 71).

Tanmateix, per dur a terme aquesta acció cal establir, primerament, quins són els atributs que donen valor a un document. En els documents audiovisuals, no només es tenen en compte els valors primaris i secundaris, sinó que també es tenen en compte la intenció del document – el motiu pel qual va ser creat – i la seva funció testimonial i informativa. A més, se li poden afegir valors estètics, artístics i tècnics que són específics d'aquest tipus documental i que cal tenir en compte a l'hora de valorar-los.

Per tal de delimitar una primera estructura jeràrquica que determini el valor dels documents i, per tant, les recomanacions sobre la seva conservació; el GTDATV divideix les taules en 5 grans blocs que intenten reflectir l'organització d'una televisió. En aquest cas, s'ha afegit una sisena àrea al final que tindrà en compte la producció aliena. Finalment, les 6 àrees documentals que es proposen en aquest treball són les següents:

- **Àrea de serveis informatius:** notícies i programes especials d'esdeveniments rellevants.
- **Àrea de programes:** la resta de programació que no són pròpiament programes informatius sinó més encarats a la divulgació o l'entreteniment.
- **Àrea comercial:** anuncis, publireportatges o qualsevol altre espai publicitari a través del qual es financen habitualment les televisions.
- **Àrea de disseny:** elements de grafisme que acompanyen les emissions.
- **Còpia legal:** emissió en format de baixa qualitat.
- **Producció aliena**

A partir d'aquests blocs i del contingut del fons analògic de TVSC s'ha pogut desenvolupar (de la mateixa manera que fa el GTDATV en el seu treball) un conjunt de 19 sèries documentals (Annex 2); i per cada sèrie s'han considerat els diferents materials que es poden generar en el procés de producció. D'aquesta manera, es podrà decidir quins són els documents susceptibles d'eliminació i quins s'hauran de conservar per cada sèrie (Saavedra, 2019, 76). Cal tenir en compte que no totes les sèries generen tots els tipus de materials, dependrà de si la sèrie està pensada per ser emesa o no, i si l'emissió es fa en directe o no.

Amb la revisió del fons de TVSC, es considera que el material generat durant els 20 anys de producció analògica, i que encara avui es conserva, consta de tots els tipus de materials que es creen en l'elaboració d'un programa, en més o menys mesura. Per tant, s'utilitzarà la taula elaborada pel GTDATV que es troba a continuació per definir les cinc tipologies:

	Nom	Altres denominacions	Definició
1	Originals de càmera	Bruts de càmera / rushes / originals de rodatge / descarts	Enregistraments (generalment amb so ambient i sense editar) que contenen la totalitat o una part de les imatges tal com han estat captades per la càmera i que s'han utilitzat o no per a la realització de l'obra.
2	Màsters net	--	Document o obra audiovisual que conté tots els elements d'àudio i imatge tal com s'emetrà sense infografia (rètols i caïrons).
3	Màsters d'emissió	PPD (preparat per a difusió), peça acabada	Programa que conté tots els elements d'àudio i imatge tal com s'emetrà amb infografia (rètols i caïrons).
4	Editats	Peces netes, peces editades	Reportatges inclosos en el programa que contenen tots els elements d'àudio i imatge que en formaran part sense infografia (rètols i caïrons).
5	Paral·lels d'antena	Còpies d'antena	Document o obra audiovisual emès per antena en directe i en alta resolució amb infografia (rètols i caïrons) o sense (senyal net o clean feed). Pot contenir o no elements de grafisme (mosca, hashtag, scrolls, etc.).
6	Còpia d'emissió diària	Còpia jurídica, còpia legal	Enregistrament diari i complet, de la producció pròpia i aliena, normalment en baixa qualitat, de l'emissió de la cadena amb elements de grafisme i sobreimpressions, tal com ho rep l'espectador.

		Pot equivaldre a la còpia jurídica o còpia legal que, d'acord amb la llei 10/1988 de 3 de maig i en l'article 14, obliga les televisions a conservar durant un període de 6 mesos les emissions amb una qualitat mínima suficient per poder ser consultada en cas de reclamacions legals.
--	--	---

Taula 2: Tipologies documentals generades a la televisió (Font: GTDATV, 2017,5).

Les taules que elabora el GTDATV recomanen els materials que haurien de ser de conservació permanent i quins es podrien eliminar segons la sèrie que es vol avaluar. L'objectiu és «conservar un mínim testimoni de cada producte televisiu»; d'aquesta manera, s'intenta conservar com a mínim una part o la totalitat d'alguna tipologia de cada sèrie, sempre i quan el document tingui valor informatiu o històric.

Els criteris que marquen el valor dels documents i, en conseqüència, la seva necessitat de conservar-los o no, s'explica a la taula següent:

PROPOSTA DE DISPOSICIÓ	CRITERIS
Conservació permanent	<ul style="list-style-type: none"> • Material en què aparegui gent d'interès públic. • Material d'actualitat que deixi constància d'un espai en procés de transformació. • Material de difícil execució tècnica (imatges aèries, submarines, etc.) o que requereixi permisos especials (cases privades, presons, etc.). • Material que mostri fets excepcionals (desastres naturals, accidents, catàstrofes, etc.). • Material que destaquï per la seva exclusivitat i sigui insubstituïble en el fons. • Entrevistes que revelin opinions o actituds d'una època concreta. • Material d'interès artístic, etnològic, històric o sociològic en tots els camps.
Mostreig selectiu	Quan el programa és d'estructura invariable i contingut repetitiu.
Eliminació total	<p>Si es conserven altres tipologies més idònies per a la consulta o la reutilització.</p> <p>Si es coneix que l'original del material de producció aliena que es conserva existeix i és custodiat pel seu productor.</p>

Taula 3: Proposta de disposició (Font: GTDATV, 2017, 4)

En el present treball es farà servir la taula recentment exposada com a criteri per seleccionar el material del fons de TVSC que es conservarà. Es considera que la taula s'adapta a les característiques i necessitats del fons i que és una bona eina per efectuar la primera tria de documentació. Només s'ha modificat per incloure el procediment que es durà a terme amb el material de producció aliena, el qual s'eliminarà si es coneix que l'original existeix i és custodiat pel seu productor.

6.2.2.2 Accés i ús

Tal com s'ha esmentat anteriorment, el present treball es basa en normativa que limita tant l'accés al material audiovisual de la televisió com el seu ús.

L'accessibilitat al material que compon el fons pot ser denegada o restringida si la informació que contenen les cintes té la condició de protegida. El GTDATV, basant-se en els supòsits de la CNAATD per elaborar les seves taules, considera que existeixen quatre tipologies de règim d'accés, que se succeeixen de menys a més restricció.

A	Accés lliure	Quan les imatges no estan afectades per cap restricció legal
B	Accés lliure amb possibles restriccions excepcionals	Quan a les imatges hi apareixen dades personals merament identificatives.
C	Accés lliure amb restriccions	Quan les imatges contenen, ocasionalment, dades especialment protegides que afecten la intimitat de les persones i que són relatives a la ideologia, l'afiliació sindical, la religió i les creences, l'origen racial, la salut, la vida sexual, les dades genètiques, les biomètriques, etc. O quan les imatges poden causar perjudici en matèria de seguretat pública, sancions d'infraccions, interessos econòmics i comercials, secret professional i propietat intel·lectual i industrial. També, imatges que poden afectar els drets dels menors d'edat i la protecció del medi ambient, entre d'altres.
D	Accés restringit	Quan les imatges contenen majoritàriament dades especialment protegides i la resta de supòsits de l'apartat C. La diferència entre els supòsits C i D es dona per la presència ocasional o majoritària de la informació per protegir.

Taula 4: Tipus del règim d'accés a la documentació audiovisual de les televisions (Font: Saavedra, 2019, 81-82)

Tot i que les imatges del fons de TVSC són d'entre 20 i 40 anys enrere, es considera que el règim d'accés exposat es manté; atès que no és un període de temps prou extens per garantir que les dades que apareixen a les imatges no puguin ser perjudicials per a les persones afectades.

De cara a l'ús del material audiovisual, cal aclarir que les normes d'usabilitat no han de concordar necessàriament amb el règim d'accés de les imatges. És per això que existeixen quatre supòsits més (A, B, D2 i D3) que s'han de tenir en compte quan es volen reutilitzar imatges televisives:

A	Material emès	Cal obtenir una autorització o esperar a que el document passi a domini públic ² .
----------	----------------------	---

² La legislació en el marc de la Unió Europea considera que un document passa a domini públic quan es compleixen 70 anys de la mort de l'últim responsable de l'obra: director, guionista i compositor. Tanmateix, aquesta norma que marca la Llei de propietat intel·lectual (LPI) canvia pel material anterior a l'any 1987, atès que la llei va ser modificada. L'ús dels documents previs a l'any esmentat tenen una restricció de 80 anys. Altres aspectes a tenir en compte és que les obres anònimes o col·lectives tenen un període de protecció també de 70 anys des de la divulgació de l'obra, i pels noticiaris han de passar

B	Material no emès (bruts de càmera o descarts)	Restriccions en la visualització quan es permeti identificar persones que, tot i haver donat el consentiment per ser enregistrades, puguin quedar afectades en la intimitat o l'honor o si apareixen com a víctimes, testimonis o acusats d'accions il·legals.
D2	Resta del material (tant emès com no emès)	Subjecte a restriccions en la seva reutilització quan conté dades personal especialment protegides.
D3	Resta del material (tant emès com no emès)	Subjecte a restriccions en la seva reutilització per adequar-se als drets d'autor.

Taula 5: Tipus del règim d'ús de la documentació audiovisual de les televisions (Font: Saavedra, 2019, 82-83).

A banda dels supòsits exposats, cal considerar la restricció a la visualització de material on apareguin imatges de població especialment vulnerable que pugui ser identificada, per exemple, presos, malalts, víctimes de tràfic d'éssers humans, menors, etc. (Saavedra, 2019, 83). Només es podran visualitzar aquest tipus d'imatges si es pixelen o es difuminen, sobretot si la informació de les imatges pot perjudicar a aquestes persones en cas que siguin reconegudes.

Tota restricció a l'accés i ús del material audiovisual caldrà que estigui motivada fent constar la disposició legal que s'hi aplica.

6.2.3 Mesures de preservació i conservació

La preservació d'un fons abasta, de manera general, totes aquelles activitats i funcions destinades a crear un entorn adequat i segur que permeti prolongar-ne la vida útil, per exemple, accions com la conservació, la restauració, l'examen, la documentació, l'obtenció de finançament i la planificació a llarg termini (Wheeler, 2002, 2).

D'aquesta manera, i seguint la definició anterior, la conservació es considera un dels components del programa general de preservació, i té com a principal objectiu permetre que el suport en el qual es troba plasmada la informació pugui assolir la seva màxima vida útil. En el present cas, el suport que es vol conservar són les cintes de vídeo magnètiques VHS que, després de la selecció i l'avaluació dutes a terme anteriorment, s'utilitzaran per accedir al contingut, digitalitzar-lo i així salvaguardar la informació que contenen.

Cal comentar que aquest protocol intenta actuar d'acord amb els mitjans dels quals disposa actualment TVSC. La situació ideal seria que el fons ingressés el més aviat possible en el dipòsit d'un arxiu que constés dels aparells, l'espai i, en general, les condicions idònies per a l'emmagatzematge de les cintes VHS. Tanmateix, donat els recursos actuals, el present pla

---

50 anys després de l'emissió per poder fer-ne ús lliure, atès que és quan es considera que finalitzen els drets dels productors de les gravacions audiovisuals (Saavedra, 2019, 82).

d'actuació està pensat per afrontar les problemàtiques més urgents a resoldre, per tal de garantir que els suports es conservin malgrat les deficiències de l'espai i que en un futur pròxim es pugui efectuar aquest ingrés del fons amb les millors condicions possibles.

Les mesures de conservació que es duran a terme per conservar el fons de TVSC consistiran en les següents accions:

1. Una inspecció de l'estat de cada cinta.
2. Un emmagatzematge adequat.
3. Un manteniment i una manipulació correctes.
4. La migració a formats digitals (digitalització).

6.2.3.1 Inspecció de l'estat de els cintes

Les cintes es troben en un magatzem situat a una segona planta d'un edifici. Aquest fet ha provocat que les condicions de temperatura i humitat, tot i no ser les adequades, no han sigut molt perjudicials per al material, atès que no es troben soterrades (massa humitat) ni en un àtic (massa calor). A més, l'ambient en el qual es conserven és fosc, amb una temperatura més o menys estable i relativament sec. Tanmateix, les cintes no es troben protegides per cap coberta, es troben directament dipositades dins de caixes, algunes de les quals no s'han obert en 20 anys. També cal esmentar que algunes de les caixes són de cartó i d'altres de plàstic, aquests dos materials transpiren de forma diferent, cosa que també afecta l'estat de degradació del material.

En les revisions efectuades durant el treball s'ha detectat que, en general, les cintes es conserven en bon estat. Algunes presenten símptomes lleus d'hidròlisi, sobretot aquelles que es trobaven en capses de cartó que tenien obertures, però no s'ha detectat presència de microorganismes ni de degradacions d'alt nivell que puguin afectar al contingut.

En el present protocol es vol establir que si en futures revisions – o quan es revisin les cintes a les quals no s'ha pogut accedir en l'elaboració d'aquest treball – es troba algun indicatiu de fongs que pugui posar en risc el contingut d'alguna cinta, s'aïllaran els suports afectats i es plantejarà un possible tractament de desinfecció de la documentació afectada si, seguint els criteris d'avaluació i selecció, es considera que es tracta d'un document de conservació permanent. També caldrà sanejar l'espai afectat abans de ser utilitzat de nou.

6.2.3.2 Emmagatzematge

En relació amb l'emmagatzematge dels suports, es considera necessari millorar certs aspectes relatius a l'espai en el qual es troben les cintes i les condicions en què han sigut conservades fins al moment.

En primer lloc, i com a mesura ràpidament adoptable, caldria extreure les cintes de les caixes, guardar-les en estoigs protectors i disposar-les en posició vertical per evitar deformacions i tensions en el suport. També caldria evitar apilar-les les unes sobre les altres, atès que el pes pot causar pressió i deformació. Si es volguessin mantenir en el mateix magatzem on es troben actualment seria necessari alliberar l'espai, ja que les cintes n'ocuparan més quan estiguin fora de les caixes.

D'altra banda, s'hauria d'evitar que el material tingués contacte directe amb la llum del local i la pols, perquè pot causar degradació o pèrdua de qualitat. És per això que, com a mesura de protecció, s'hauran de guardar en estoigs i intentar tapar-les amb un material opac.

En el cas de la temperatura i la humitat relativa de l'espai, les condicions òptimes per a l'emmagatzematge de les cintes de vídeo són les següents:

- Temperatura recomanada: entre 8°C i 18°C ($\pm 2^\circ\text{C}$). Es prefereixen les condicions més fredes perquè prolonga la seva vida útil, però mai per sota la temperatura mínima.
- Humitat relativa recomanada: entre 20% i 40% ($\pm 5\%$) per evitar floridures i degradació per hidròlisi.

Tanmateix, si les cintes han de seguir al magatzem i no es vol comprar equipament que estabilitzi les condicions ambientals de l'espai (deshumidificadors, aparells per la regulació de la temperatura, dispositius de monitoratge...) es considera que una mesura aplicable podria ser el control ambiental periòdic i, en cas d'una situació ambiental extrema, el trasllat temporal del material a un indret més protegit o estable.

L'espai on està dipositat el material està ventilat mitjançant dos conductes de ventilació que es troben a part superior de la sala. És un edifici modern i consta de sistemes de control climàtic, però tot i que l'aire es renova amb aire exterior, la ventilació és escassa i es desconeix si s'utilitza un bon filtratge per actuar contra els contaminants externs i interns i minimitzar el seu efecte en la degradació de les cintes VHS. Per lluitar contra aquesta condició, una mesura aplicable podria ser ventilar un cop al mes 1 o 2 hores i efectuar controls periòdics per si es detecten males olors. També es podria demanar als propietaris de l'edifici el canvi de filtres per uns més eficaços (HEPA).

Una altra acció que cal tenir en compte és la neteja de l'espai per evitar l'acumulació de pols i controlar la possible aparició de plagues. Aquesta neteja s'haurà de desenvolupar regularment i consistirà en l'eliminació de la pols i la brutícia acumulada de manera superficial sobre el terra i el mobiliari mitjançant l'ús d'aspiradores i draps de microfibra/mopa. És important que no s'utilitzin ni escombres ni plomalls perquè no absorbeixen la pols, més aviat la volatilitzen i l'escampen. En aquestes neteges periòdiques, no es netejaran les cintes de forma directa, només l'espai i els estotjos que les cobreixen.

Cal efectuar la neteja a partir del procés següent:

- 1) Començar per les lleixes superiors
- 2) Retirar el contingut per netejar els prestatges
- 3) Netejar superficialment el contingut (els estotjos on hi haurà les cintes), un a un
- 4) Retornar el contingut net als prestatges

A partir de la neteja, el control de la temperatura i la humitat relativa i la ventilació i renovació de l'aire, també s'efectuarà indirectament una prevenció contra possibles plagues tant de microorganismes com d'insectes i petits vertebrats.

6.2.3.3 *Manteniment i manipulació*

Pel correcte manteniment de les cintes de vídeo és essencial efectuar una neteja manual i una revisió periòdica per poder detectar símptomes de degradació o infecció al material. Per efectuar la neteja es pot usar un drap sec i sense pelusses per eliminar la pols de la carcassa; i si n'hi ha a la cinta, es pot utilitzar un pinzell antiestàtic per enretirar-la (Wheeler, 2002, 9). És important que no es facin servir líquids solvents o alcohol directament sobre la cinta (ja que pot danyar el material) i si la cinta presenta síndrome d'hidròlisi – és a dir, el material té un efecte enganxós – cal que s'impedeixi que es reproduïxi i que es tracti la degradació amb tècniques especials com el “baking” (tractament que utilitza la calor controlada per endurir la cinta enganxosa) (Wheeler, 2002, 20). Tanmateix, per combatre les infeccions, l'opció més idònia seria recórrer a un professional que tingui les eines i el coneixement necessari per actuar i resoldre la problemàtica. Per últim, caldrà crear un registre en el qual s'anoti l'estat de cada cinta un cop codificada, per tal de conèixer el seu estat, les alteracions que pugui tenir, i quin tipus de neteja se li ha aplicat.

La manipulació dels documents sempre s'efectuarà utilitzant equips de protecció individual (EPI): guants de cotó, làtex, vinil o nitril que impedeixin que es deixi l'empremta dactilar sobre la cinta, o bé que es produeixin alteracions de caràcter irreversible per culpa dels olis o àcids de la pell. A més, cal que les cintes es manipulin sempre per la carcassa, evitant tocar la cinta magnètica directament, i que les cintes que es trobin a la part més alta de l'estanteria s'agafin mitjançant una escala, per evitar el risc que caiguin i es donin algun cop o es trenquin. D'altra banda, cal comprovar que les cintes estiguin rebobinades per evitar tensions en la cinta. En cas que alguna no ho estigui, s'haurà de rebobinar amb suavitat abans de desar-la. Per últim, evitar que les cintes estiguin exposades a fonts de calor, camps magnètics (altaveus, motors elèctrics, etc.) i superfícies amb electricitat estàtica.

Tenint en compte tots aquests aspectes, també es considera essencial la formació del personal que haurà d'estar o podria estar en contacte amb el material, per així poder assegurar les bones pràctiques i evitar danys irreversibles.

6.2.3.4 Migració

La migració del contingut de les cintes VHS a formats digitals és un procés essencial per assegurar-ne la preservació. En el punt 6.2.5 d'aquest treball s'explicaran les bones pràctiques relatives als aspectes més tècnics del procediment de digitalització. Però en aquest punt es vol incidir en certes qüestions a tenir en compte per evitar danyar els documents mentre es dugui a terme el canvi de suport.

El procés de digitalització es durà a terme després de revisar les cintes per comprovar que no estiguin en mal estat, visionar-les, seleccionar-les i avaluar-les per escollir quines són objecte de conservació. Un cop s'hagi determinat quins documents es volen preservar, seran reproduïts per copiar el contingut en un altre format.

Per dur a terme aquest últim pas, cal tenir en compte que el procés de digitalització no es durà a terme en el mateix espai on les cintes es troben emmagatzemades. Per tant, és important que siguin extretes del magatzem i traslladades amb les menors alteracions possibles, per evitar danyar-les. Per això, caldrà no extreure-les de l'estoig i depositar-les en caixes (si escau), però evitant apilar-les, i moure-les mitjançant un carret on estiguin ben subjectes. Per transportar-les, caldrà que el vehicle permeti la subjectió de les cintes (o les caixes que contenen les cintes) per evitar que s'aixafin o es colpegin. Un altre aspecte que cal tenir en compte en el moment de la digitalització és que les cintes han estat conservades en certes condicions climàtiques i, quan son reproduïdes, el lector tendeix a escalfar-les. És important que les cintes passin un període d'aclimatació d'entre 24 i 48 hores en el centre on es digitalitzaran per evitar que pateixin oscil·lacions brusques de temperatura.

Tal com s'ha comentat, prèviament a la digitalització es durà a terme un visionat general de les cintes. En aquest procediment, és essencial que el reproductor que s'utilitzi per llegir-ne el contingut estigui net i sigui de qualitat, és a dir, que no hi hagi risc de danyar o destruir la cinta en la seva reproducció. Només s'hauria d'usar l'equipament més avançat de darrera generació que manipuli els suports de la manera més suau possible (Schüller, 2008, 15). L'equipament modern rebaixa la distorsió durant la reproducció, fet que permet que s'accedeixi a pràcticament el 100% de la qualitat del senyal conservat en el suport. A més, el magnetoscopi utilitzat haurà de complir íntegrament amb els paràmetres històrics del format i ser alineats i configurats per experts.

Els reproductors també s'hauran de revisar (mesurar el rendiment i realinear) i netejar regularment. La freqüència d'ambdues accions dependrà del temps d'ús de la màquina i de la quantitat de residus generats durant la reproducció. Aquesta acció pot ser realitzada pel personal amb certa formació, no cal recórrer a un professional. D'altra banda, és

imprescindible mantenir un registre per cada equip, on s'anotin totes les revisions, alineacions i reparacions.

MESURES DE CONSERVACIÓ	ASPECTES A MILLORAR	ACCIONS
Condicionament de l'espai	Condicions ambientals de temperatura i humitat	<ul style="list-style-type: none"> • Control periòdic de la temperatura i la humitat relativa • Trasllat del fons en situació de risc ambiental
	Ventilació	<ul style="list-style-type: none"> • Ventilador un cop al mes 1-2 hores • Controls periòdics • Proposta d'ús de filtres HEPA a l'edifici
	Neteja	<ul style="list-style-type: none"> • Neteja en sec utilitzant aspirador i drap de microfibra/mopa • Neteja regular, 1 cop cada dues setmanes • Seguir el procés de neteja explicat
Emmagatzematge físic	Protecció	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitzar estoigs per guardar les cintes • Cobrir les cintes amb un material opac per protegir-les de la llum
	Disposició	<ul style="list-style-type: none"> • Posar els cintes en posició vertical • No apilar les cintes
Manteniment i manipulació	Manteniment	<ul style="list-style-type: none"> • Neteja del suport en sec amb el material adient • Revisió periòdica • Tractament de símptomes de degradació poc desenvolupada • Registre d'accions
	Manipulació	<ul style="list-style-type: none"> • Ús d'EPI • Manipulació per la carcassa • Rebobinat • Evitar l'exposició a ambients que puguin danyar la cinta • Formació del personal
Digitalització	Transport	<ul style="list-style-type: none"> • Evitar alteracions brusques de temperatura i humitat • Traslladar amb protecció • Període d'aclimatació d'entre 24 i 48 hores abans de la reproducció
	Manteniment del magnetoscopi	<ul style="list-style-type: none"> • Utilitzar reproductors moderns que compleixin amb els paràmetres requerits • Netejar i revisar l'equipament de forma periòdica • Registre d'accions

Taula 6: Taula-resum de les accions que es poden dur a terme per afavorir en la conservació del fons de TVSC (producció pròpia).

6.2.4 Descripció

La Norma de Descripció Arxivística de Catalunya defineix que la descripció arxivística és «l'elaboració d'una representació acurada d'una unitat de descripció i, si escau, de les parts que la componen, mitjançant la recopilació, l'anàlisi, l'organització i l'enregistrament de qualsevol informació que serveixi per identificar, gestionar, localitzar i explicar els documents

d'arxiu, proporcionant també informació sobre el seu context de creació i el sistema a partir del qual han estat organitzats» (NODAC, 2007).

Per elaborar la descripció arxivística del fons analògic de Televisió Sant Cugat s'utilitzarà la metodologia de descripció multinivell – la qual va d'allò general a allò particular –, atès que es considera la més adequada per la descripció completa del fons. D'aquesta manera, serà essencial la descripció de tots els nivells que poden ajudar a entendre el context i l'organització del conjunt de documents conservats a la televisió: el fons, els grups de sèries (en aquest cas anomenats àrees), les sèries i les unitats documentals.

Tanmateix, tot i seguir dins del context de descripció multinivell, arran de les especificitats del fons i de la documentació treballada (documents audiovisuals) s'ha decidit que aquest apartat del treball es limitarà a explicar les directrius de la descripció al nivell d'unitat documental, perquè és la que ajudarà a complir amb les necessitats de l'empresa productora de conèixer la documentació que custodia i fer-ne ús.

Un altre aspecte que motiva a definir els elements essencials per descriure la unitat documental és la voluntat de normalitzar la manera de descriure, atès que els documents audiovisuals – al no estar compostos de termes sinó d'imatges i sons – són susceptibles a ser descrits, a vegades, de manera subjectiva o sota diferents criteris depenent de la persona que en realitza la descripció.

No obstant això, sí que es proposa que els nivells superiors (fons, àrees i sèries) es descriuïn seguint la normativa de la NODAC, omplint els camps que defineix com a obligatoris i, si escau, els camps recomanables i opcionals per completar la informació. En el cas de la descripció del nivell "fons" es podrà utilitzar allò explicat en el present treball en les pàgines anteriors – com, per exemple, la història del productor, la història arxivística, l'abast i contingut, etc. – i en el cas dels nivells "àrea" i "sèrie" es podrà utilitzar la informació que s'explicarà a posteriori sobre la manera en què s'ha decidit classificar el fons. Cal esmentar, però, que en el cas dels nivells "àrea" i "sèrie" serà necessari que la informació sigui completada quan aquest treball es dugui a la pràctica, perquè en aquest escrit les qüestions relatives a ambdós nivells de descripció no s'especifiquen. El que s'ha realitzat és una proposta de quadre de classificació – obert a modificacions – establint les àrees i les sèries que el formen, però no s'ha elaborat una definició de cap element del quadre de classificació perquè es creu que és una acció que s'ha de dur a terme quan es conegui la totalitat de contingut del fons i s'obtingui el quadre definitiu.

D'altra banda, cal esmentar que la descripció es durà a terme en dos moments diferents. En una primera instància es recopilarà la informació que es pugui trobar en els suports – és a dir, en les mateixes cintes (les quals contenen etiquetes amb dades) – per tal de poder tenir

una noció general del contingut del fons. El recompte i la lectura de l'etiquetatge servirà per fer un inventari del fons com a primer pas per a la seva descripció (Saavedra, 2007, 114). També ajudarà a realitzar la selecció i l'avaluació del material, i a justificar el projecte de digitalització.

Posteriorment, després que el fons sigui digitalitzat, s'elaborarà una segona descripció més explícita sobre el contingut audiovisual de cada cinta a partir dels fitxers digitalitzats. Per a aquesta acció s'utilitzaran els fitxers dels formats de conservació/difusió (vegeu el punt 6.2.5.2) en comptes dels formats de preservació, atès que són més accessibles i fàcils de manipular a l'hora d'analitzar-los (es pot tirar enrere més fàcilment, es pot dividir el contingut, millorar la qualitat de les imatges, etc.).

Tota la descripció del fons audiovisual analògic de TVSC es durà a terme en un document Excel, el qual serà incorporat al servidor del qual disposa la televisió i, per tant, compartit amb els usuaris als quals se'ls permeti l'accés i l'edició. S'actuarà d'aquesta manera perquè el mitjà no disposa d'un sistema de gestió documental en el qual es pugui incorporar la informació recopilada en aquest procediment.

Per últim, cal aclarir que mai s'ha efectuat cap descripció del fons de TVSC i que aquest treball és una proposta per a poder dur a terme aquesta tasca en algun moment futur. D'aquesta manera, l'escrit funciona com a eina per a teoritzar una possible descripció de les unitats documentals del fons en qüestió; per tant, està oberta a modificacions i a la possibilitat d'incloure o excloure contingut, sempre que sigui per millorar les pautes de descripció d'un fons documental audiovisual d'una televisió municipal.

Per elaborar la proposta de descripció que es desenvolupa a continuació, en termes d'unitat documental, s'ha utilitzat la *Guia de descripció de documents fotogràfics i audiovisuals* elaborada pel Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions (SGDAP) del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) de l'Ajuntament de Girona; l'esmentada Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC); i les *Pautes de descripció de documentació sonora i audiovisual* elaborades pel Grup de treball de descripció de la Comissió sobre el Patrimoni Sonor i Audiovisual del Departament de Cultura (CPSADC). També s'han consultat les fitxes descriptives de diversos arxius i filmoteques.

6.2.4.1 Model de fitxa per a la descripció dels documents audiovisuals del fons de TVSC

Per a decidir quins elements són necessaris per descriure un document del fons audiovisual de TVSC s'han comparat els tres treballs esmentats – la NODAC i els elaborats pel CRDI i per la CPSADC – i s'ha creat una nova fitxa/esquema de metadades que s'adapta a les característiques i necessitats pròpies del fons i els documents en qüestió (vegeu Annex 5).

En el procés d'anàlisi de les tres propostes de descripció s'ha vist que la NODAC té certes mancances a l'hora de descriure les unitats documentals (simple i composta) i en descriure específicament els documents audiovisuals, ja que aquesta norma està creada per abastar qualsevol tipologia documental i es pot considerar que en alguns casos no aprofundeix prou. Per això, s'ha decidit incloure elements proposats pels altres dos treballs – els quals estan pensats per descriure documents visuals i sonors – que es consideren imprescindibles per descriure els documents audiovisuals que conté el fons de TVSC. Principalment, s'han afegit aquells elements que fan referència a aspectes tècnics dels documents audiovisuals i a la indexació del contingut.

La proposta de model de fitxa per a la descripció de les unitats documentals del fons de TVSC és la següent:

DADES IDENTIFICATIVES		DADES TÈCNIQUES I DE SUPORT	
1	Reg. General	23	Format del suport físic
2	Reg. Específic	24	Format del fitxer
DADES DE CONTEXT		25	Tipus de material
3	Fons/col·lecció	26	Resolució
4	Nivell de descripció	27	Relació d'aspecte
5	Classificació	28	Color
DADES SOBRE EL CONTINGUT		29	So
6	Tipus de contingut	30	Durada
7	Títol	31	Pes
8	Número de capítol/part	32	Codi de temps d'inici del fitxer, dins de la cinta màster
9	Data/es	33	Codi de temps final del fitxer, dins de la cinta màster
10	Resum	34	Altres dades tècniques
11	Descripció detallada	35	Unitat d'instal·lació
12	Productor / Autoria / Editor	36	Topogràfic
13	Llengua/es	DADES DE GESTIÓ DELS DRETS D'ACCÉS I ÚS	
14	Versió	37	Accessibilitat
DADES D'INDEXACIÓ DEL CONTINGUT		38	Drets
15	Temes	DADES COMPLEMENTÀRIES	
16	Llocs	39	Empresa digitalitzadora
17	Persones	40	Data de digitalització
18	Organismes	41	Altres dades complementàries
DADES D'ADMINISTRACIÓ		DADES DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ	
19	Procedència	42	Autoria de la descripció/revisió
20	Tipus d'ingrés	43	Data de registre/revisió
21	Titular dels drets		
22	Llicències CC		

Taula 7: Proposta de fitxa per a la descripció dels documents audiovisuals del fons de TVSC

El model de fitxa que es proposa consta d'un total 43 elements de descripció (metadades) que es distribueixen i s'organitzen en 9 àrees diferents. Les diverses àrees s'han generat per dividir les particularitats de la informació descriptiva dels documents, és a dir, en cada àrea s'inclouen dades (elements) sobre un aspecte i/o context característic dels documents que puguin ajudar en la seva descripció.

L'esquema de metadades que es proposa no només ha sigut pensada per descriure els documents de la part analògica del fons, sinó també pels documents de l'era digital; és a dir, la fitxa podrà ser utilitzada en la descripció de la totalitat del contingut del qual disposa TVSC.

D'altra banda, tot i que la descripció sempre es durà a terme a partir dels fitxers de vídeo digitals, s'ha inclòs una manera per vincular un document que hagi sigut digitalitzat amb la cinta magnètica que conserva el contingut original.

Per últim, també s'han tingut en compte que, tot i que la major part del fons ha sigut produït per TVSC, existeixen documents de producció externa dels quals s'haurà d'incloure informació sobre la seva procedència i possibilitats d'accés i ús (vegeu apartat "DADES D'ADMINISTRACIÓ" de la Taula 7).

Seguidament, s'explicarà la funció de cada àrea, quines regles generals s'han d'aplicar en cada element de descripció i que han de contenir.

1) Dades identificatives

Són les dades que permeten la identificació inequívoca dels documents.

DADES IDENTIFICATIVES	
1	Reg. General
2	Reg. Especific

La majoria dels documents que formen part del fons de TVSC són documents audiovisuals que corresponen a programes de televisió. En general, cada cinta de vídeo inclou l'enregistrament de tota la programació d'un dia sencer, sense fer distincions sobre els tipus de programes. Tanmateix, quan el contingut estigui digitalitzat, es considera que s'ha de dividir la informació segons la unitat documental i crear diferents fitxers de vídeo que puguin ser inclosos i ubicats en les sèries especificades al quadre de classificació (vegeu l'Annex 2). En fer aquesta divisió, serà necessari poder vincular el tall del programa amb el document complet i el seu suport original (si en té). És per això que s'ha considerat que, per aquest tipus de documents, és més efectiu identificar el document a partir de dos registres – el registre general i el registre específic – en comptes d'usar un únic codi de referència. El registre general farà referència al codi únic que se li atorgarà al fitxer de vídeo que forma la unitat documental; i el registre específic farà referència a la unitat física, és a dir, al número de cinta que contindrà el document complet. La codificació que es farà servir per determinar el número de registre en cada cas s'explica al punt 6.2.4.2 d'aquest treball.

Cal aclarir, però, que el registre específic es crearà durant el procés d'inventari i la primera descripció (bàsica) del fons. El "número de cinta" és el que s'inclourà en l'instrument de descripció que s'utilitzarà per elaborar el control de la digitalització; per tant, els fitxers de vídeo resultants de cada cinta VHS s'identificaran amb el mateix número. Serà posteriorment, quan els fitxers de vídeo s'integrin en el sistema, que es dividiran segons les unitats documentals (programes) i se'ls atribuirà el codi de registre general.

2) Dades del context:

Les dades de context inclouen la informació fonamental necessària per a l'organització i la gestió global del document dins del sistema de gestió documental de la televisió.

DADES DE CONTEXT	
3	Fons/Col·lecció
4	Nivell de descripció
5	Classificació

En són requerits tres camps:

- Fons/Col·lecció: paràmetre que determinarà a quin tipus de fons pertany el document.

En el present cas només existirà un fons: el fons "Televisió Sant Cugat", ja que és l'organisme que ha creat, reunit, rebut i conservat els documents al llarg de la seva activitat corporativa. Per tant, el camp sempre s'omplirà amb la mateixa informació en totes les descripcions. Tanmateix, es considera que és un paràmetre obligatori, perquè és una dada rellevant en la descripció.

- Nivell de descripció: té com a objectiu identificar el nivell d'organització al qual correspon la unitat de descripció.

Tal com s'ha comentat anteriorment, la fitxa de descripció que es proposa té la intenció de ser utilitzada per descriure a nivell d'unitat documental.

Cal aclarir, però, que en el fons audiovisual de TVSC es poden trobar tant unitats documentals simples com unitats documentals compostes. Es considera que la unitat documental simple correspon a l'espai televisiu emès en un dia concret a una hora determinada, i cadascuna d'aquestes unitats serà objecte d'un identificador o número de registre propi (CRDI, 2022,130). D'altra banda, la unitat documental composta existirà si diverses unitats estan relacionades jeràrquicament com a part d'una unitat més gran, la qual correspon als productes televisius seriatos que tenen el mateix títol.

La relació entre la fitxa descriptiva a nivell d'unitat (capítol) i la fitxa descriptiva a nivell de programa (sèrie) es farà mitjançant l'element "Títol" – en el qual es detallarà el títol del programa i el títol específic del capítol.

- Classificació: dada en referència al codi de la sèrie documental a la qual pertany el document, assignat a partir del quadre de classificació proposat.

L'existència d'un quadre de classificació (QdC) és indispensable a l'hora de planificar la intervenció d'un fons, atès que aporta dimensió sobre el context i permet interpretar el fons de forma objectiva. El QdC s'organitza a partir d'una estructura jeràrquica i lògica que reflecteix les funcions i activitat d'una organització, perquè són les funcions les que determinen la creació o la recepció de documents. D'aquesta manera, el QdC és un reflex del treball seriat que du a terme el productor quan duu a terme les seves funcions.

A partir del contacte i la informació aportada per Televisió Sant Cugat sobre el seu fons s'ha pogut elaborar un quadre de classificació d'orientació funcional dividit en àrees i sèrie (vegeu l'Annex 2).

El quadre de classificació de TVSC s'ha dividit en 5 àrees:

- 1- *Serveis informatius*: inclou els noticiaris que, a causa de la seva gran presència i periodicitat, acumulen bona part del contingut del fons. Són documents en els quals es presenta l'actualitat de dins i fora del municipi.
- 2- *Programes*: nivell que aplega a la resta de programes que es puguin haver produït. Poden ser de naturalesa diversa segons el format que ha adoptat la producció del contingut, és a dir, la manera en la qual s'ha concebut el tipus de programa: entrevista, reportatge, magazín, etc.
- 3- *Comercial*: àrea per poder tenir controlat el contingut en relació amb els anunciants, ja que són un dels pilars més importants pel finançament del mitjà.
- 4- *Disseny*: inclou tots aquells elements de disseny gràfic que s'insereixen en les emissions de televisió com per exemple: caretes, cortinetes, separadors, logotips, molinets, etc.
- 5- *Producció externa*: destinada a recollir els documents que no hagin estat produïts per la televisió santcugatena.

Cadascuna d'aquestes àrees consta de diverses sèries que identifiquen diferents tipologies de programes o de contingut televisiu, distribuïdes amb la finalitat de fer més eficients els processos de cerca i producció del mitjà televisiu.

La codificació utilitzada en el quadre de classificació del present treball ha sigut l'alfanumèrica correlativa, amb la qual s'estableixen lletres de l'abecedari per definir els processos dels nivells principals, i els números per estructurar de forma senzilla les sèries, és a dir, els nivells inferiors que formin part del mateix procés del nivell principal. S'ha considerat aquest sistema de classificació com al més eficaç, ja que permet que el quadre de classificació pugui créixer de forma il·limitada.

El present fons s'ha tractat com a un fons obert que podrà ser modificat com s'escaigui, per tal de complir les necessitats de l'organització i adaptar-se a la seva activitat del passat, present i futur.

3) Dades sobre el contingut

Es tracta de dades extretes mitjançant l'anàlisi dels documents, en la qual es recull tota la informació que es consideri necessària tant a nivell d'objecte (és a dir, la que es troba en les mateixes cintes en el cas de la parta analògica dels fons de TVSC), com a nivell de contingut visual (en allò que es pot visualitzar a partir de la reproducció dels documents). Aquesta informació pot ser donada tant a nivell narratiu, segons el desenvolupament de les accions en el temps que creen diferents escenes, o a partir del context de creació del document.

Cal tenir en compte que en els documents audiovisuals no es descriu cada imatge per si sola, sinó la idea que transmeten en conjunt. D'aquesta manera, la persona que analitzi els documents haurà d'assegurar-se de registrar tots els elements que puguin resultar rellevants per tal de facilitar-ne la recuperació mitjançant una cerca. No només cal posar l'èmfasi en els elements principals, sinó també en aquells que en alguns casos poden arribar a tenir un interès igual o superior (CRDI, 2022, 23).

- Tipus de contingut: classificació a nivell de contingut del document descrit (semblant o coincident amb la sèrie documental).

Per especificar aquesta informació es pot utilitzar la taula següent:

CLASSIFICACIÓ PER A CONTINGUTS AUDIOVISUALS
Animats
Concursos
Conferències, discursos, compareixences
Debats, tertúlies, col·loquis
Divulgatius temàtics
Entrevistes
Espectacles, humor i entreteniment
Esports i publireportatges (anuncis, comercials, publicitat)
Ficció (sèries de televisió, telefilms, minisèries)
Informatius especials
Informatius periòdics (diaris)
Magazins

DADES SOBRE EL CONTINGUT	
6	Tipus de contingut
7	Títol/s
8	Número de capítol/part
9	Data/es
10	Resum
11	Descripció detallada
12	Productor / Autor / Editor
13	Llengua/es
14	Versió

Reality shows
Reportatges i documentals
Retransmissions (transmissions)
Videoclips (vídeos musicals)

Taula 8: Classificació dels tipus de contingut audiovisual (Font: CRDI, 2022).

- Títol/s: és un dels elements principals en la descripció de documents audiovisuals, es tracta de la paraula o frase que dona nom al document. Tanmateix, com que és un aspecte que pot determinar-se de formes molt diverses, existeixen regles generals i normes específiques segons la categoria (tipus de contingut) del document.

Abans d'explicar els aspectes que s'han d'incloure en el títol de les unitats documentals dels fons de TVSC segons el contingut que puguin contenir – a fi d'homogeneïtzar i regular les entrades a l'eina descriptiva –, cal comentar que, en la definició de "Títol", la NODAC diferencia dues modalitats: el títol formal i el títol atribuït; definint-los de la següent manera:

«S'entén per **títol formal** el que figura de manera clara a la documentació que es descriu. Els títols formals poden ser originals, en tant que contemporanis a la creació de la unitat de descripció, o donats posteriorment pel propi productor o per qui l'ha succeït en la gestió o custòdia de la documentació.

El **títol atribuït** és el donat per l'arxiver/a que fa la descripció, en tant que difereix tot o part del títol formal o n'elabora un quan no n'hi ha de formal. És indispensable quan la unitat de descripció no té títol formal» (NODAC, 2007).

En el present treball, es considera que, dins del possible, s'intentarà mantenir el títol que es pugui trobar tant a l'etiqueta de les cintes de vídeo, com a la careta d'entrada dels diferents programes (si en tenen); per tant, el títol formal. D'altra banda, si alguna cinta o algun dels programes o seccions no té títol formal, se l'atribuirà mitjançant l'anàlisi del contingut i respectant els reglaments de l'Annex 6.

Si hi ha més d'un títol, l'element es pot repetir tantes vegades com sigui necessari. Per exemple, en cas que es creïn diversos fitxers de vídeo a partir d'un document que englobi la programació de tot un dia sencer i es compongui a partir de diversos programes, el títol del fitxer serà el que tingui relació amb el contingut que s'està descrivint (és a dir, amb el programa en qüestió), però també es podrà posar el títol emprat en la descripció del document original i altres títols com el títol del capítol (per programes seriatos), subtítol o el títol en altres llengües.

A l'hora d'elaborar el títol, cal tenir en compte diversos aspectes: s'ha d'evitar caure en títols genèrics que es puguin repetir d'un document a un altre; si el títol inclou noms de persones o organismes que protagonitzen el contingut és preferible situar-los en el seu context; cal evitar

l'excés d'informació (es podrà afegir al resum); i cal eliminar expressions genèriques i referències a l'enquadrament o la posició de la càmera (CRDI, 2022, 40).

Els elements clau que es tindran en compte per assignar un títol poden variar en funció del tipus de programa o del gènere televisiu. En l'Annex 6 del present treball es poden trobar les especificitats i els requisits de cada cas.

- Número de capítol/part: en cas que la unitat documental descrita pertanyi a un programa seriat (untat documental composta) s'especificarà en aquest camp de descripció el número del programa segons l'ordre cronològic d'emissió.
- Data/es: Identifica i consigna la data o les dates de la unitat de descripció especificant-ne el tipus. Cal informar del dia, mes i any.

Si hi ha més d'una data – com, per exemple, la data de producció, la de rodatge o enregistrament, la d'emissió, la d'estrena, la de publicació, entre altres – es poden informar en el mateix camp, sempre especificant de quina es tracta (CPSADC, 2023, 14).

Si és possible, en tots els casos s'hauria d'informar de la data de creació del document.

- Resum: element principal en la descripció de la imatge, atès que és un text que recull la descripció de la informació captada a partir de la narrativa del vídeo. La idoneïtat del text depèn en bona part de la capacitat en l'anàlisi de les imatges, de les competències del catalogador i també de la metodologia emprada en la seva realització (CRDI, 2022, 66). D'aquesta manera, és necessari fixar unes normes que homogeneïtzin el treball de descripció.

El resum ha de ser un text concís, objectiu i sense crítiques del contingut de l'objecte descrit. El detall sobre el contingut audiovisual s'inclourà en l'element de "Descripció detallada".

Per elaborar el resum cal tenir en compte un seguit de qüestions:

- Pot haver-hi més d'un tipus de descripció de contingut dins d'un registre. Tanmateix, és necessari marcar una metodologia que doni coherència i definir criteris per plasmar els diferents nivells d'informació.
- Cal seguir sempre unes pautes de descripció similars.
- S'ha d'utilitzar un lèxic adequat, evitar l'ús de sinònims i desenvolupar el significat dels acrònims (si n'hi ha) quan es consideri que no són coneguts per la totalitat d'usuaris.
- Cal evitar incloure referències bibliogràfiques, documentals i informació històrica de context.
- Intentar descriure amb la màxima objectivitat possible.
- S'ha d'elaborar el resum amb una mirada amb perspectiva de gènere i aplicar criteris inclusivament a l'escrit.

Les pautes que se seguiran per elaborar un resum de forma homogènia i normalitzada s'han definit segons el tipus de programa de televisió o gènere televisiu en l'Annex 7 del present treball.

- Descripció detallada: informació complementària al resum i que identifica amb més concreció la diversitat de temes, persones o localitzacions, la complexitat narrativa, la presència d'imatges d'arxiu o altres elements en el document descrit.

En el cas dels documents audiovisuals, cal tenir en compte que són documents formats normalment per imatge en moviment i so. Per tant, són documents que contenen alhora informació visual i informació sonora, i que ambdues es poden relacionar de maneres diferents: es poden complementar per oferir un determinat contingut semàntic o poden ser informacions independents que s'han de tractar per separat (CRDI, 2022, 10). Segons el tipus de relació que mantinguin, el contingut semàntic pot variar i, per tant, condicionar la descripció. Aquest aspecte cal que es tingui en compte a l'hora de descriure i especificar si el que s'esmenta fa referència a allò que es veu o a allò que s'escolta.

La descripció detallada es pot dur a terme a partir de l'anàlisi cronològica o minutada del contingut. El codi de temps expressat ha de ser en *hh:mm:ss* i s'ha d'escollir la unitat d'informació que s'utilitzarà: descripció per plans, seqüències o conjunt de seqüències entorn a una mateixa idea. Aquesta metodologia s'emprarà sempre en la descripció dels documents analògics; en el cas dels documents digitals pot ser que el codi de temps i la segmentació per plans es faci automàticament.

En resum, en la descripció dels documents audiovisuals cal tenir en compte que el missatge es construeix mitjançant la simultaneïtat de la imatge i el so, la durada dels plans i el muntatge i combinació dels plans.

Per últim, és necessari esmentar que la descripció del contingut audiovisual ha d'elaborar-se a partir de criteris inclusius que detectin temàtiques i protagonismes que puguin estar infrarrepresentats des del punt de vista de gènere. Aquest enfocament pot ajudar a revertir o identificar la posició de la dona en la societat o en l'ambient de treball d'una televisió local.

- Productor / Autor / Editor: element que fa referència en el personal involucrat en la producció del document audiovisual.

L'entitat productora és l'empresa encarregada de la producció de l'obra audiovisual, l'entitat editora és la que prepara i publica el document per a la seva venda o distribució pública, i l'autor/a és la persona física o jurídica responsable del contingut intel·lectual del document i que participa en la creació del document (CPSADC, 2023, 14).

Cal tenir en compte que l'autoria està reconeguda com a tal per la Llei de propietat intel·lectual i que en pot haver més d'una, per tant, el camp es pot repetir les vegades que es necessiti.

Altres exemples d'agents involucrats en la producció d'un document audiovisual poden ser:

TIPUS D'AGENTS
Director/a
Fotògraf/a / Director/a de fotografia / Càmera
Presentador/a
Productor/a
Empresa productora
Repartiment (actor/actriu)

Taula 9: Tipus d'agents en la producció audiovisual (Font: FIAF, 2022, Tipus d'agents per a obra/variant, Apèndix D.3)

- Llengua/es: camp en el qual s'ha d'identificar la llengua o llengües utilitzades en la unitat de descripció. Es poden informar les llengües dels diàlegs originals, les versions doblades, els subtítols, els crèdits i altres (CPSADC, 2023, 14).
- Versió: fa referència a l'edició d'un enregistrament audiovisual amb posterioritat o contemporaneïtat a la versió original. La versió pot incloure canvis en el contingut del document però sense modificar-lo de manera significativa. Alguns exemples poden ser: versió doblada, subtitulada, restaurada, sonoritzada, censurada, per a televisió, etc.

4) Dades d'indexació del contingut

La indexació del contingut visual es duu a terme mitjançant els elements iconogràfics, entesos com aquells components de la imatge amb significat propi, que poden correspondre a objectes, espais geogràfics, persones, edificis o qualsevol altre element representatiu de la realitat.

DADES D'INDEXACIÓ DEL CONTINGUT	
15	Temes
16	Llocs
17	Persones
18	Organismes

El treball d'indexació recau en decidir quins elements iconogràfics es consideren prou importants per a ser recollits en la descripció i quins no tenen tanta rellevància. És per això que cal marcar una metodologia que ajudi a identificar el tipus d'informació que s'inclourà en la indexació.

En el present treball es considera que la forma d'actuació encertada per efectuar la indexació del contingut del fons audiovisual de TVSC vindrà determinada pel contingut descrit en el resum. És a dir, a partir de la informació plasmada en el resum de les unitats documentals s'escolliran els termes que crearan la indexació, sempre que es pugui aplicar aquest

procediment de forma simple i efectiva per tal de recuperar la informació d'una manera senzilla i ràpida.

Les dades indexades es dividiran en 4 grups (per facilitar la cerca d'informació) (CPSADC, 2023, 15):

- Temes: conceptes que fan referència al contingut del document descrit o al seu context.
- Llocs: nom dels espais geogràfics que apareixen al document. Si escau, cal incloure el nom propi de l'indret.
- Persones: nom de les persones que poden ser identificades en una imatge en moviment, tant si hi apareixen físicament com si hi figuren representades mitjançant una pintura, una escultura, un dibuix, un retrat o una fotografia.
- Organismes: nom de les entitats (empreses, institucions, partits polítics, festivals, etc.) que poden ser identificades en una imatge en moviment.

Tanmateix, per assegurar la normalització de la terminologia i la metodologia emprada per a la indexació del contingut és important tenir en compte els següents aspectes (CRDI, 2022, 26):

- És necessari crear una estructura jeràrquica que permeti relacionar i vincular conceptes.
- Cal diferenciar entre termes temàtics (generals) i identificadors (noms propis), sobretot en l'àmbit geogràfic.
- S'ha de tenir en compte que el procés d'indexació pot tenir diferents nivells d'exhaustivitat segons l'àmbit a què faci referència el contingut visual de les imatges o segons el coneixement del professional que indexi.
- Cal treballar a partir d'estàndards de vocabulari.

Alguns exemples en línia de vocabularis controlats (thesaurus, classificacions, llistes de descriptors, etc.) que poden ser d'utilitat en la indexació del contingut del fons audiovisual de TVSC – tenint en compte que la majoria d'informació que hi apareix és d'àmbit municipal (com a molt comarcal) i que la llengua utilitzada és el català – poden ser (CPSADC, 2023, 39):

Art and Architecture Thesaurus (AAT), The Getty Research Institute

Catàleg d'autoritats de noms i títols de Catalunya (CANTIC): catàleg d'autoritats cooperatiu que es realitza en el Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC) liderat per la Biblioteca de Catalunya.

Llista d'encapçalaments de noms i títols de la Biblioteca de Catalunya (LENOTI): conté els registres d'autoritat de nom, nom-títol i títol emprats per a la catalogació dels documents.

Llista de termes de gènere/forma en català (TGFC): termes de gènere/forma en català basat en els Library of Congress Genre/Form Terms for Library and Archival Materials (LCGFT).

Llista d'encapçalaments de matèria en català (LEMAC) del Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC): llenguatge controlat emprat per a la catalogació temàtica o indexació dels documents. Inclou noms de llocs, persones físiques i jurídiques, i matèries.

Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

5) Dades d'administració

En aquesta àrea es troba la informació relativa a la gestió del contingut del fons que no ha estat produït per la televisió. O bé podrà ser utilitzada si el fons de TVSC fos ingressat en un arxiu o algun altre organisme.

DADES D'ADMINISTRACIÓ	
19	Procedència
20	Tipus d'ingrés
21	Titular dels drets
22	Llicències CC

La identificació d'aquests elements és clau per gestionar correctament els documents, atès que els usos que se'n podran fer, tant per part del propietari com per part de tercers, estan completament supeditats a les seves condicions legals. Per tant, són dades de gran importància per a la reutilització del contingut audiovisual.

- Procedència: nom de la persona física o jurídica que va ingressar el document al fons.
- Tipus d'ingrés: forma jurídica mitjançant la qual ha sigut ingressat el document al fons. Els més habituals són la donació, el dipòsit o comodat i la compravenda, però es poden crear diferents termes per definir-lo.
- Titular dels drets: persona física o jurídica que disposi dels drets d'explotació del contingut del document.
- Llicències CC: mesura preventiva a favor de la protecció dels drets de la propietat intel·lectual en el marc d'internet. Regulen l'ús públic i privat de les imatges de manera eficaç i permeten que la reutilització per part de l'usuari pugui ser ben aprofitada. Existeixen diferents tipus de llicències que combinen diferents permisos i condicionants d'ús.

6) Dades tècniques i de suport

És l'àrea en la qual es descriu la informació relativa a les condicions tècniques i físiques de la unitat documental. Els elements que s'han d'aportar en aquest apartat de la descripció són:

- Format del suport físic: en cas que la unitat documental formi part del fons analògic de TVSC, caldrà especificar que el format de vídeo del qual procedeix l'original és una cinta magnètica VHS. Aquest element sempre serà introduït de la mateixa manera perquè no es coneixen altres suports analògics que tinguin un format diferent.
- Format del fitxer: dada que recull el format del fitxer de vídeo que s'està descrivint. Tal com s'especificarà en la part destinada a la digitalització del fons analògic de TVSC (apartat 6.2.5 d'aquest treball), el format del fitxer de vídeo en el qual s'efectuarà la descripció serà MPEG-4 i serà el format de consulta/difusió. Aquest camp també serà el mateix per totes les unitats documentals.
- Tipus de material: dada que registra la naturalesa o funció del document audiovisual especificant el seu lloc en la producció o en el procés de duplicació.
- Resolució: capacitat d'una imatge de representar el detall; correspon al nombre de píxels per unitat de superfície (polzada).

DADES TÈCNiques I DE SUPORT	
23	Format del suport físic
24	Format del fitxer
25	Tipus de material
26	Resolució
27	Relació d'aspecte
28	Color
29	So
30	Durada
31	Pes
32	Codi de temps d'inici del fitxer, dins de la cinta màster
33	Codi de temps final del fitxer, dins de la cinta màster
34	Altres dades tècniques
35	Unitat d'instal·lació
36	Topogràfic

Els diferents tipus de material i les diverses resolucions que poden tenir els fitxers de vídeo digitals són:

TIPUS DE RESOLUCIÓ
SD
HD
2k
4k
6k
8k
Altres resolucions
Full HD
Ultra HD

TIPUS DE MATERIAL
Originals o bruts de càmera
Paral·lel d'antena
Màster d'emissió
Màster net
Editats

Taula 10: Tipus de material en la producció audiovisual
(Font: FIAT/IFTA, 1996)

Taula 11: Tipus de resolució dels fitxers de vídeo digitals (Font: FIAF, 2022, Resolució, Apèndix D.7.19)

- Relació d'aspecte: dada que defineix les dimensions d'amplada i altura del contingut audiovisual quan es veu en pantalla. El format de vídeo pot ser 4:3 o 16:9
- Color: dada que determina el color del document audiovisual. Les modalitats més genèriques són blanc i negre i color.
- So: dada que informa sobre la presència de so o no en el document, i de les característiques que pot tenir aquest so com, per exemple, el tipus de so, el tipus de fixació del so i els sistemes o canals de so.
- Durada: dada que identifica el temps en el qual transcorre una seqüència d'imatge en moviment a una velocitat determinada.
- Pes: dimensions i memòria que ocupa el fitxer de vídeo digital de la unitat documental en qüestió.
- Codi de temps d'inici del fitxer, dins de la cinta màster i Codi de temps final del fitxer, dins de la cinta màster: dades que detallen els moments d'inici i final de la unitat documental descrita en el document original complet.

Aquestes dades s'hauran d'especificar en els casos que la unitat documental que es descriu sigui un tall d'un document que contenia la programació completa del dia que es va emetre. Aquesta informació serà d'utilitat quan es vulgui consultar la cinta de vídeo o el format de preservació del document, el qual es conservarà com l'original, sense divisions segons el tipus de programa o unitat documental.

- Altres dades tècniques: es poden incloure en aquest element altres dades amb relació a aspectes tècnics de la unitat documental com la velocitat de reproducció, el còdec, altres dades relatives al so, etc.
- Unitat d'instal·lació: dada que identifica el contenidor físic o digital en el qual està conservat el document.

En el present treball la unitat d'instal·lació s'anirà modificant segons la fase del pla d'actuació que s'estigui desenvolupant. En primera instància, durant la fase d'inventari i la primera descripció del fons, la unitat d'instal·lació serà la caixa en la qual es troba la cinta de vídeo (el registre específic). Seguidament, quan es millori l'estat de conservació i es modifiqui les condicions de les cintes al magatzem, la dada farà referència a la nova caixa on s'instal·larà la cinta (si es decideix utilitzar caixes). Finalment, quan les cintes es deteriorin o es decideixi que s'han de destruir, la dada d'unitat d'instal·lació no s'aplicarà, per tant, es podrà eliminar.

- Topogràfic: identificador de la ubicació del contenidor físic o digital on està conservat el document.

Per determinar l'element topogràfic de les cintes de vídeo, es proposa que es detalli el prestatge on es pugui trobar la capsa dins del magatzem – sense necessitat d'especificar la ubicació del magatzem perquè sempre serà al mateix lloc. En cas que en algun moment les cintes de vídeo es canviïn d'ubicació, aquesta dada s'haurà d'actualitzar i determinar la nova ruta que permeti trobar el contenidor físic.

Pel que fa als fitxers de vídeo digitals, la localització de la unitat documental es farà a partir d'una estructura jeràrquica de directoris i carpetes que seguirà els nivells del quadre de classificació explicat anteriorment. D'aquesta manera, la ruta de cerca de la unitat documental descrita quedarà especificada quan es determini a quina àrea i sèrie documental pertany el document en qüestió.

7) Dades de gestió dels drets d'accés i ús

En aquesta àrea s'especificaran, d'una banda, l'accessibilitat de la unitat documental que es descriu – especificant si és accessible o no i el règim d'accés que se li aplica (vegeu Annex 4) –, i de l'altra, els drets que se li puguin aplicar al seu contingut, en cas que es coneguin (consultar normativa relativa a l'accés i ús de documents audiovisuals del punt 2.1 d'aquest treball).

8) Dades complementàries

Elements que inclouran aspectes relatius al document que no han sigut informats en la resta de camps. S'ha especificat que s'inclogui (si escau) l'empresa digitalitzadora i la data de digitalització dels documents en format analògic que s'hagin digitalitzat.

9) Dades de control de la descripció

Per tal de controlar la descripció de la unitat documental, es proposa que s'anoti la persona que l'ha descrit i la data del dia, mes i any en què n'ha elaborat la descripció. Aquests elements variaran quan s'efectuï una revisió de la descripció, actualitzant les dades sobre la persona i moment en el qual s'ha realitzat.

6.2.4.2 Codificació

En el present treball, es proposa que la codificació del fons audiovisual de TVSC sigui diferent pel registre general i el registre específic.

El registre específic seguirà una codificació alfanumèrica i correlativa a mesura que es vagin inventariant les cintes i ordenant-les cronològicament: el codi que es proposa en aquest cas es genera incloent les sigles del productor (TVSC) i una numeració que anirà augmentat fins a arribar a les quasi 1.000 cintes de les quals disposa el fons. D'aquesta manera, cada cinta

de vídeo tindrà el codi següent: **TVSC XXXX** (essent X un número de l'1 al 1.000, per exemple, TVSC 0001 o TVSC 0157).

El registre general, únic per a cada unitat documental, serà el nombre que es creï automàticament quan es generi el fitxer de vídeo digital de la unitat documental, o bé un nombre de 8 xifres correlatiu, començant pel **00001986** (en referència a l'any de creació de la televisió). S'ha decidit que siguin vuit les xifres del registre general perquè cal tenir en compte que, a banda de descriure les unitats documentals del fons audiovisual analògic, també s'haurà d'elaborar la descripció dels fitxers de vídeo creats durant l'era digital, la qual ocupa des de principis dels anys 2000 a l'actualitat. La part del fons del segle XXI és molt més extensa que la tractada en aquest treball, ja que les emissions es van començar a fer les vint-i-quatre hores de tots els dies de l'any.

6.2.5 Pla de digitalització

Segons la norma ISO 12651-1:2012, digitalitzar consisteix a fer servir un dispositiu de captura per transformar documents en imatges electròniques amb codificació digital. D'altra banda, la norma ISO 14641:2018 defineix aquest procés com la conversió d'un document analògic a digital amb l'objectiu de preservar-lo i facilitar-ne el tractament. Partint d'aquestes definicions, un projecte de digitalització es pot concebre com l'organització i execució del procés per obtenir una còpia digital fidel d'un o diversos objectes (Cobo, 2020, 9).

Tal com s'ha comentat anteriorment, l'obsolescència tecnològica i la poca esperança de vida de les cintes de vídeo magnètiques posiciona a la digitalització com a l'única solució per a conservar la informació que contenen aquests suports. El pas de l'analògic a digital és un procediment essencial per garantir, en primer lloc, una millora de l'accés als continguts que custodia l'organització, ja que poder integrar els documents en els sistemes d'informació en permet l'accés en diverses dimensions: accés simultani, remot, lliure i anònim. Seguidament, permet, a la llarga, estalviar els recursos de l'organització, atès que la documentació es pot consultar a través d'Internet o del sistema de gestió documental on s'ha integrat i, al no haver-se de manipular físicament, en disminueix el risc de deteriorament i les despeses associades als problemes que pugui comportar – tanmateix, cal tenir en compte que els documents en format digital també s'han de preservar a llarg termini, és a dir, serà inevitable una despesa per l'emmagatzematge i per les possibles migracions i conversions de formats que s'hagin de dur a terme en el futur –. I, finalment, la digitalització és un procediment que també permet protegir el patrimoni documental i integrar la documentació que s'ha creat i custodiat a l'organització en un sistema de gestió documental o un servidor que ajudi a millorar l'eficàcia, l'eficiència i la productivitat d'aquesta.

En el present cas, tots aquests aspectes són els que impulsen la necessitat de digitalitzar el fons de TVSC. No només es tracta de salvaguardar el patrimoni documental inclòs en les cintes de vídeo que en formen part, sinó que també es pretén ajudar a donar una empenta a la productivitat de l'organització, ja que amb el contingut que s'ha conservat es poden generar diverses propostes de difusió i millorar l'accés a les imatges de cara la recerca o al públic que les vulgui visualitzar. Tot això seguint sempre la normativa que s'ha anat esmentant en els punts anteriors.

Per tal d'elaborar el present pla de digitalització s'ha utilitzat com a base la *Guia de digitalització* elaborada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la qual té en compte certa normativa internacional com algunes les normes elaborades per l'Organització Internacional d'Estandardització (ISO), per exemple l'ISO 15489-1 i la 2-2001, les quals aporten una visió sistemàtica del cicle de vida dels documents, o bé l'ISO 15489-1-2016, que emfatitza els processos i instruments de la gestió documental i reforça el paper creixent de les metadades. També té en compte les normes de la família ISO 303000 que aporten aspectes essencials dels processos de gestió documental, entre ells el de digitalització; i les normes UNE-ISO TR 13028:2011. *Información y documentación. Directrices para la implementación de la digitalización de documentos*, i UNE-ISO 13008:2013. *Información y documentación. Proceso de migración y conversión de documentos electrónicos*; les quals inclouen les bones pràctiques en el procés de digitalització i les principals estratègies per la conservació de la documentació digital a llarg termini (Cobo, 2020, 14-15).

D'altra banda, també s'han consultat altres treballs, tant nacionals com internacionals, més enfocats a la digitalització de documents audiovisuals (sobretot pertanyents a televisió); per exemple l'elaborat per David González per a la digitalització del fons de Televisió de Sabadell (González, 2010), o les publicacions dels National Archives (NARA) i l'article d'Ashley Blewer i Dave Rice en relació amb els formats i còdecs òptims per la preservació audiovisual digital.

6.2.5.1 Aspectes a tenir en compte

En la normativa i els estudis presentats es plantegen cinc aspectes que és necessari que es tinguin en compte en el procés de digitalització.

Primer. S'han d'establir els criteris que marcaran la selecció del material que es procedirà a digitalitzar. La selecció de la documentació servirà per justificar la inversió, alhora que evitarà digitalitzacions innecessàries, improductives o de materials que no es podran explotar posteriorment per la seva qualitat de material protegit per qüestions de legalitat i propietat. D'aquesta manera, per tal de determinar quines seran seleccionades per a digitalitzar, serà necessari fer un inventari del contingut del fons a partir de l'anàlisi de la informació que es

pugui trobar plasmat al suport dels documents – és a dir, mitjançant les dades que puguin aportar les etiquetes de les cintes, sense necessitat que aquestes siguin visualitzades per complet. Aquests criteris de selecció que es poden establir sota opinions arxivístiques, poden ser modificats pel director de TVSC, atès que aquest coneix més a fons el valor històric i patrimonial del seu fons.

En aquest pla d'actuació, es considera que s'hauria de digitalitzar tot el material que estigui en les condicions físiques adients i se sàpiga que és documentació de conservació permanent pel seu valor patrimonial. En cas que sigui massa volum, es recomana que es digitalitzi o la part del fons més antiga, la que estigui en pitjor estat de conservació, o bé la sèrie que es consideri més rellevant per al patrimoni documental del municipi de Sant Cugat del Vallès. Tanmateix, tard o d'hora s'hauria d'intentar tenir tot el fons en format digital, no només perquè el deteriorament del suport i l'obsolescència tecnològica posen en risc la informació que contenen les cintes magnètiques, sinó que també per les noves possibilitats de difusió i accés als continguts que facilitaran els fitxers digitals. D'altra banda, pel que fa als documents que poden estar subjectes a restriccions legals d'algun tipus, es considera necessària la digitalització per poder tenir la possibilitat d'usar el material mitjançant la seva anonimització o mitjançant el tall del contingut delicat i conservant la resta. Per últim, pel que fa al material de producció aliena, s'haurà de descobrir si la còpia que conserva TVSC és única, i per tant es pot considerar l'original, o es conserva en una altra organització. En aquest segon cas, el material no es digitalitzarà i es podrà eliminar seguint la normativa adient.

Segon. Cal tenir en compte que la quantitat de volum a digitalitzar (el que la televisió ha conservat) és lleugerament reduït – unes 1.000 hores de vídeo – i és una acció que només s'haurà de fer una vegada (ja que no existeixen ni existiran més cintes de vídeo creades pel productor).

Tercer. Qualsevol tipus de documentació està subjecte a una sèrie de proteccions legals derivades de certes lleis. Per a la digitalització del contingut del fons de TVSC s'haurà de preveure la legislació relacionada amb:

- La propietat dels documents, ja que tot i que la majoria han estat creats per la mateixa televisió, es coneix que n'existeixen de producció aliena i, per tant, en caldrà determinar el propietari o en quin règim es troben dins la institució on es custodien abans de ser digitalitzats.
- Els drets de propietat intel·lectual dels fons, importants per evitar problemes que afectin el dret de reproducció o al dret de distribució, i lligats a la mateixa problemàtica esmentada al punt anterior.

- La protecció de dades de caràcter personal de la documentació digitalitzada i la legislació relativa a la intimitat, la qual també afectarà a qüestions d'accés i ús dels continguts.

Quart. Per elaborar la digitalització del fons de TVSC caldrà que el maquinari de reproducció utilitzat sigui compatible amb les cintes VHS que es vulguin llegir. Es coneix que actualment l'organització consta d'un reproductor de cintes que es podria usar en aquest procediment – ja que s'ha utilitzat en moments puntuals per visionar i digitalitzar algun dels documents – però caldrà inspeccionar la qualitat i l'estat d'aquest maquinari abans de decidir si es vol fer-lo servir de nou en aquest projecte.

D'altra banda, cal esmentar que actualment el mitjà també consta d'un sistema d'emmagatzematge propi, en concret un servidor d'un terabyte, el qual es podria usar com a repositori per a la conservació a mitjà i llarg termini. Tanmateix, s'haurà de comprovar si el total del volum dels fitxers digitals és assumible per la capacitat del servidor i si el programari és l'adient per a la conservació i gestió d'aquests, o bé s'haurà d'adquirir un altre maquinari i programari. També s'haurà d'estandarditzar la metodologia de descripció dels documents digitalitzats tal com s'ha especificat en el punt 6.2.4 d'aquest treball i afegir les metadades tècniques pròpies dels nous formats, les quals es comentaran a les següents pàgines. Aquesta feina ajudarà a facilitar l'accessibilitat i la difusió.

Cinquè. S'han de tenir en compte el temps i els recursos que s'hauran de destinar en aquest projecte, no només en la fase de digitalització, sinó també en la fase prèvia de selecció i preparació dels documents a digitalitzar, i en la fase posterior d'integració del resultat en el sistema, de retorn dels documents al seu lloc d'instal·lació i de manteniment dels documents digitalitzats.

6.2.5.2 Metodologia d'execució

El projecte de digitalització és una acció que es pot dur a terme tant amb recursos interns com amb la subcontractació d'especialistes que ho elaborin. Per tal de decidir quina de les dues vies és més adient per realitzar el projecte cal tenir en compte tant els recursos (humans, econòmics i tecnològics) disponibles, com la urgència comentada en aquest treball sobre el risc de degradació de les cintes de vídeo.

A TVSC, se sap que hi ha una persona de l'equip que té coneixements sobre el procediment de digitalització i experiència prèvia, ja que ha digitalitzat algunes de les cintes. Tanmateix, aquesta persona no té formació en arxivística i no es dedica exclusivament a aquesta tasca. Tenint en compte aquestes circumstàncies, es pot afirmar que només amb la feina d'aquesta persona el projecte es duria a terme d'una forma massa lenta i no podria complir amb el temps a contrarellotge del qual es disposa. A més, tampoc es pot garantir que el material digitalitzat

prèviament a l'elaboració d'aquest treball tingui el format, la descripció o la qualitat adient per a la conservació, és per això que també s'haurà de valorar revisar-lo i, si es creu necessari, redigitalitzar-lo seguint els criteris convenients.

Per tal d'escollir quina de les dues opcions és més viable en el cas del fons de TVSC, s'ha elaborat la taula següent on s'assenyalen els punts a favor o en contra de cadascuna:

	OPCIÓ	AVANTATGES	INCONVENIENTS
1	Recursos propis	<ul style="list-style-type: none"> • Menys despesa a curt termini. • Més capacitat de decisió sobre la metodologia de treball. • Integració directa al servei d'emmagatzematge. • Descripció a la vegada que digitalització. • La formació del personal a llarg termini. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal adquirir més reproductors i més personal. • S'ha de formar al personal destinat al projecte. • Procediment més lent. • Cost addicional per al manteniment del maquinari de reproducció dels documents, aparells delicats i susceptibles a l'obsolescència tecnològica
2	Externalització	<ul style="list-style-type: none"> • Descarrega d'obligacions. • No cal adquirir la tecnologia necessària. • Rapidesa en l'execució. • No cal destinar-hi temps ni personal propi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal efectuar un seguiment per a què es compleixi allò pactat amb l'adjudicatari. • Cal pagar una assegurança pel trasllat de les cintes a les instal·lacions del subcontractat i el seu retorn. • Caldrà assumir el cost de la preparació de les cintes per a la digitalització. • Dificultat de transmissió de les dades amb fitxers de grans dimensions. • Descripció posterior a la digitalització.

Taula 12: Avantatges i inconvenients d'efectuar la digitalització del fons de TVSC amb recursos propis o amb l'externalització.

Després d'estudiar exhaustivament els dos camins possibles i tenint en compte els cinc aspectes comentats en el punt anterior, juntament amb els factors que justifiquen i fan necessària la digitalització del fons – la urgència per risc de deteriorament, que no és un volum molt extens de contingut, que les cintes són un format obsolet i fa difícil aconseguir maquinari que les reproduïxi, i que la formació que el personal pugui obtenir sobre els suports no serà de gaire utilitat per un futur – es considera que, en aquest cas, el més adient és intentar buscar algun tipus de subvenció (pública o privada) i subcontractar a uns especialistes per garantir que la digitalització es dugui a terme d'una forma segura i ràpida. TVSC no és un arxiu, per tant, no es poden garantir unes bones pràctiques per falta de formació i d'equipament.

Tanmateix, es proposa que els procediments previs i posteriors a la digitalització de les cintes magnètiques – és a dir, les accions de preparació i selecció del material, i la integració dels documents digitals al sistema juntament amb el manteniment d'aquest a llarg termini – siguin

duts a terme amb els recursos propis de TVSC, però amb ajuda d'un arxiver/arxivera i d'aquest treball com a guia.

D'aquesta manera, es pot plantejar que el projecte de digitalització es durà a terme en tres fases:

Fase 1: preparació i selecció dels documents per a la digitalització.

Fase 2: digitalització.

Fase 3: integració del resultat al sistema i manteniment de la digitalització.

Com s'ha comentat, les fases 1 i 3 es duran a terme amb recursos propis i ajuda d'especialistes, mentre que la fase segona s'externalitzarà a partir de la subcontractació d'una empresa experta en l'àmbit de la digitalització.

També s'ha decidit que la digitalització del fons de TVSC es durà a terme mitjançant una "digitalització simple" en compte d'una "digitalització certificada", és a dir, no es prendran mesures addicionals de seguretat en la captura dels documents, sinó que es limitarà a aconseguir una representació fidedigna del contingut. Aquesta decisió s'ha pres perquè es considera que no cal augmentar la despesa donant validesa jurídica als documents audiovisuals de la televisió, ja que es poden utilitzar altres tipus de controls d'autenticitat que poden ser implementats en el futur, com ara amb *copyright* o amb una llicència de Creative Commons.

Fase 1: preparació i selecció dels documents per a la digitalització

Per garantir una captura eficient, prevenir possibles problemes i aconseguir els millors resultats del projecte, és essencial preparar correctament la documentació seleccionada per a la digitalització.

En el procés de preparació és convenient aplicar les mesures comentades en el punt 6.2.3 d'aquest treball sobre la comprovació de l'estat de conservació de la documentació i l'aplicació dels tractaments físics necessaris. Algunes de les accions convenientes a realitzar són: la neteja dels documents, valorar la seva integritat física, i la verificació del funcionament de les cintes magnètiques – és a dir, visionar algunes de les cintes com a mostreig per comprovar que no hi ha cap obstrucció que dificulti la lectura del capçal i que hi ha una bona sincronia entre imatge i so, etc. (González, 2010, 296). Si existís alguna limitació que pogués afectar a la qualitat de la imatge o en la seva lectura, cal que sigui especificada i que s'informi a l'empresa responsable de la digitalització. A l'Annex 8 es mostra el procediment adequat per a comprovar que el senyal analògic d'una cinta magnètica es pot digitalitzar correctament.

D'altra banda, també és necessari agrupar de forma degudament organitzada la documentació seleccionada i identificar de forma inequívoca el material, per tal d'establir una correlació única entre les cintes i els fitxers digitals que es crearan (i que posteriorment s'inclouran en el sistema d'informació de l'organització). Això també permetrà garantir la traçabilitat dels documents originals durant el procés de sortida i retorn de la documentació, i dels documents digitals en la captura, el control de qualitat, el tractament de la imatge i l'emmagatzematge al repositori (Cobo, 2020, 37). Per això, és essencial la creació d'un inventari amb una descripció bàsica i una codificació dels documents, el qual s'hauria d'elaborar seguint els criteris establerts en el punt 6.2.4 d'aquest treball. L'instrument de descripció es lliurarà, juntament amb la documentació original, a l'empresa responsable de la digitalització per tal que es puguin vincular aquestes dades (Cobo, 2020, 37).

Per últim, cal cercar una empresa que disposi del maquinari i programari adients per a la digitalització de les cintes de vídeo magnètiques de format VHS que componen el fons, ja que el nivell de qualitat de la còpia digital estarà condicionat, en gran part, per les prestacions de l'equip de lectura dels documents originals i pel procediment utilitzat en la digitalització (convertidors, codificació, etc.). D'aquesta manera, s'haurà de demanar informació sobre les pràctiques de digitalització de l'empresa relativa a:

- Característiques tècniques dels aparells de reproducció de vídeo
- L'ús d'aparells per a la monitorització de la qualitat del senyal analògic de vídeo en les digitalitzacions

Fase 2: digitalització

En la fase de digitalització, s'haurà de garantir que l'empresa escollida per a executar aquesta tasca compleixi amb els criteris que s'explicaran a continuació en relació a: la codificació dels fitxers, l'ajustament dels paràmetres de captura, el control de qualitat de les captures, el tractament i millores de les imatges, i la creació de l'índex de digitalització.

D'altra banda, com s'ha detallat a la Taula 12, es recomana també la contractació d'una assegurança a tot risc que cobreixi qualsevol mena de dany, destrucció o pèrdua esdevinguts en el període entre el dia de sortida i el dia de retorn de la documentació. És recomanable fer aquesta assegurança a càrrec de l'empresa adjudicatària de les digitalitzacions. L'empresa haurà de lliurar una còpia de l'assegurança a l'arxiu (Cobo, 2020, 52).

Per últim, caldrà assegurar-se que tant l'operador que faci aquesta feina com els responsables de part de la televisió, registrin dades relacionades amb els treballs realitzats, a fi de controlar el procediment i garantir que es duguin a terme sota les condicions pactades.

1) Codificació dels fitxers

La codificació d'un document es pot definir tant abans com després de la captura. Si es determina prèviament, té l'avantatge que es pot fixar el codi d'inici com un paràmetre més, de manera que el programari utilitzat durant la captura assigni automàticament la numeració correlativa, evitant així haver de canviar el nom dels fitxers més endavant. La codificació que s'utilitzarà per als documents de TVSC s'ha especificat a l'apartat 6.2.4.2 d'aquest treball.

2) Ajustament dels paràmetres de captura

Per tal de definir els paràmetres de captura s'han tingut molt presents les característiques de la documentació i la finalitat de digitalització, ja que és una determinació irreversible que marcarà la naturalesa dels documents digitals. Es creu convenient detallar els paràmetres que s'utilitzaran tant per la preservació com per la consulta, atès que varien en termes de resolució profunditat, capacitat de color, compressió i espai per a metadades (Cobo, 2020, 40). La còpia de conservació ha de ser un duplicat d'alta qualitat del registre original, ja que quan la cinta es deteriori o quedi totalment obsoleta, la còpia de conservació podrà convertir-se en l'original. D'altra banda, la còpia de consulta és aquella que es podrà reproduir fàcilment, per tant, haurà d'efectuar-se en un format compatible, fàcil de reproduir, de menys resolució i amb més compressió (NARA, *Video Guidance: Playback and Digitization of Materials*).

S'ha d'intentar que el procés de digitalització sigui el més neutre possible, conservant la mateixa imatge i el mateix so que l'original. D'aquesta manera, cal procurar respectar alguns paràmetres com la resolució horitzontal i vertical (en luminància i color), els bits per mostra, el nombre d'imatges per segon i el tipus d'escaneig (progressiu o entrellaçat); sobretot en el format de preservació. Quan s'hagi d'aplicar compressió, en els formats de consulta i difusió, es provocaran pèrdues en la qualitat de les imatges, és per això que es recomana elaborar dues còpies, una sense pèrdues i una amb pèrdues, però que pugui ser més fàcil de reproduir i intercanviar.

Els formats de preservació i consulta escollits pel projecte de digitalització dels fons de TVSC són els següents:

Format de preservació:

Per a garantir la preservació a llarg termini del contingut analògic de la televisió, s'ha considerat que el format òptim és FFV1 en contenidor Matroska (.mkv).

El FFV1 (Free Lossless Video Codec 1) és un còdec de vídeo sense pèrdua que ha sigut desenvolupat pel projecte FFmpeg i dissenyat per a preservar vídeo digitalitzat amb la màxima fidelitat i eficiència d'espai possible. Els seus avantatges són: que no elimina cap

informació de la imatge, sinó que manté la qualitat del vídeo original al 100%; que aconsegueix reduir significativament la mida dels fitxers respecte a vídeo completament no comprimit (RAW), però sense comprometre'n la qualitat; que conté *checksums* per fotograma i autodescripció que permeten validar la integritat del document (*error resilience*); que permet codificar i descodificar ràpidament aprofitant diversos nuclis del processador (multithreading); i que incorpora informació com la relació d'aspecte (*aspect ratio*), espai de color i interlineat sense dependre del contenidor. A més, el FFV1 és un format obert que està sent estandarditzat per l'IETF (Internet Engineering Task Force) dins del grup de treball CELLAR, el qual en garanteix l'estabilitat i l'obertura a llarg termini (Blewer & Rice, 2016, 1).

D'altra banda, el contenidor multimèdia de codi obert Matroska (.mkv) actua com un "contenidor de caps" que pot emmagatzemar vídeo, àudio, subtítols, metadades i altres elements dins d'un sol fitxer. És una versió binària d'XML que es coneix com a EBML que té una estructura jeràrquica, molt flexible i robusta; altament compatible amb reproductors VLC, FFmpeg i sistemes operatius moderns; i que pot suportar metadades tècniques i descriptives incrustades. També permet aplicar *checksums* per seccions – és a dir, es pot verificar parts del fitxer per separat – i deixa dividir un vídeo en capítols o incloure múltiples àudios i subtítols (multipista).

La combinació de FFV1 + Matroska permet preservar la totalitat del contingut original (vídeo i metadades) garantint-ne la longevitat, la resiliència i la integritat. És a dir, es tracta d'un format que, per les seves particularitats, conserva íntegrament la informació del vídeo capturat, fet que el protegeix millor davant l'obsolescència tecnològica i garanteix una preservació a llarg termini sense necessitat de realitzar migracions freqüents a altres formats. D'altra banda, està recolzat per estàndards oberts i institucions patrimonials com PREFORMA, Archivemàtica i la IETF, cosa que l'està convertint en l'estàndard per arxius audiovisuals, tot i que encara no tingui reconeixement jurídic (Blewer & Rice, 2016, 2-3).

FFV1 + Matroska és un format de preservació més car a curt termini per l'emmagatzematge, però molt més econòmic a llarg termini perquè garanteix estabilitat en el tipus de format i en la qualitat del contingut. Tanmateix, cal tenir en compte que la mida del fitxer de preservació per hora de cinta digitalitzada serà d'aproximadament uns 35 GB; i si es volen digitalitzar aproximadament 1.000 hores de vídeo, el resultat serà d'uns 35.000 GB (35 TB). Això pot afectar en els recursos que s'hauran d'aconseguir tant per a efectuar la digitalització, com per aconseguir un espai d'emmagatzematge amb tanta capacitat.

Còdec	Contenidor	Mida fitxer per hora
FFV1	Matroska (.mkv)	≈ 35 GB

Altres paràmetres que s'han de tenir en compte en el format de preservació són els següents:

- Resolució: 720x576 píxels (SD PAL).
- Fotogrames per segon: 25 fps.
- Raó d'aspecte: 4:3 (cal especificar explícitament).
- Còdec d'àudio: PCM o FLAC.
- Freqüència d'àudio: 48 kHz.
- Canals: 2 canals (estèreo).
- Color space: BT.601 (estàndard per SD).
- Metadades: incrustades.
- Interlineat: interlaced (capturar sense desentrellaçar).
- Checksums: CRC32 per slice i frame.

Format de consulta/difusió:

El format de consulta i difusió serà el mateix per tot el fons, es tracta d'un format més lleuger i àmpliament compatible: el format H.264 o H.265 en contenidor MP4 (.mp4) (Cobo, 2020, 44 i NARA, *Appendix A: Tables of File Formats*).

Còdec	Contenidor	Mida fitxer MÀXIMA
H264 o H265	MPEG-4 (.mp4)	300 MB

Altres paràmetres que s'han de tenir en compte en el format de consulta/difusió són els següents (González, 2010, 308):

- Resolució: 720x576 píxels (fidel a la font).
- Fotogrames per segon: 25 fps.
- Raó d'aspecte: normalment 4:3.
- Còdec d'àudio: AAC.
- Bitrate de vídeo: 2.000-5.000 kbps (variable segons qualitat).
- Bitrate d'àudio: 128-192 kbps.
- Velocitat de mostratge o sampling rate: 48 kHz.
- Canals: estèreo.
- Compressió: alta i amb pèrdua.
- Color space: BT.601
- Desentrellaçat

3) Control de qualitat de les captures

Prèviament a la fase de captura dels documents, cal que es duguin a terme proves per valorar els paràmetres de captura, el tractament d'imatge i so aplicat, la codificació correcta dels

fitxers i l'estructuració adequada (Cobo, 2020, 46); a fi de detectar qualsevol anomalia que pugui aparèixer en el procés i evitar malentesos amb l'empresa digitalitzadora. Cal assegurar-se aquest període de proves es dugui a terme abans de començar la captura massiva, la qual només es podrà iniciar quan es comprovi que els resultats són favorables i es doni el vistiplau.

Per tal d'efectuar aquest control i validar la digitalització es recomana visualitzar els documents en pantalla i reproduir l'àudio i les imatges de vídeo en les condicions acústiques adequades relatives a la qualitat. Els errors més freqüents són la presència de fotogrames en negre, de fotogrames congelats, una taxa de bits insuficient, la desincronització dels canals d'àudio vídeo o la qualitat insuficient del canal d'àudio (González, 2010, 301).

D'altra banda, és necessari registrar certes informacions per deixar constància dels treballs realitzats en un registre d'auditoria, tant per part de la televisió com per part de l'empresa digitalitzadora. Algunes de les dades que s'haurien de registrar, per exemple, haurien de ser el nombre de documents digitalitzats, el nombre de fotogrames, el pes resultant del procés de digitalització, o les dates relatives a l'inici i la fi de l'escaneig del fons, quants documents s'han escanejat per dia, etc.

4) Tractament i millora de les imatges

En la digitalització del fons de TVSC no es troba convenient l'aplicació de processos de millora de les imatges, ja que es considera que s'ha de preservar l'original tal com està. Tanmateix, si alguns dels documents són de molt baixa qualitat i es creu convenient, es podran aplicar, només als formats de consulta i difusió, tractaments recomanats per l'ISO 14641:2018 com: la configuració de l'escala de negre, l'augment de luminància i color, l'augment de senyal de vídeo, la reducció temporal dels defectes i/o el desmarcatge (Cobo, 2020, 40).

5) Descripció de l'objecte digital resultant

És important que el fitxer digitalitzat, tant en el format de preservació com de consulta/difusió, porti unes metadades associades que permetin identificar-lo, gestionar-lo, garantir-ne l'accés i l'ús, i preservar-lo com a recurs digital controlat i segur. A banda de les metadades descriptives que s'especificaran després del procés de digitalització a partir de les instruccions explicades en l'apartat 6.2.4 d'aquest treball, cal obtenir metadades tècniques i de preservació que defineixin les característiques de l'objecte digital. La captura d'aquestes metadades és un procés que es pot dur a terme durant el procés de digitalització i que, amb una bona planificació, es poden associar al document de forma automàtica emmagatzemant-les a la capçalera del fitxer digital, dins el codi font (Cobo, 2020, 50). Les metadades generades durant la digitalització han de complir amb les normatives i recomanacions internacionals, i han d'estar integrades en el sistema que en facilitin l'accés als usuaris; d'aquesta manera, es redueixen els costos associats al manteniment del repositori digital (González, 2010, 301).

Les metadades tècniques i de preservació imprescindibles a capturar són:

Metadades tècniques	<ul style="list-style-type: none"> • Data de captura (CAPTURA) • Format (FORMAT) • Versió (VERSIÓ) • Empresa digitalitzadora (EMPRESA)
Altres metadades	<ul style="list-style-type: none"> • Identificador únic del fitxer (ID) • Nom descriptiu (TITOL) • Durada del fitxer (DURADA) • Data de creació del fitxer (DATA CREACIO) • Cinta màster d'on prové el vídeo (MASTER) • Codi de temps d'inici del fitxer, dins de la cinta màster (MASTER TC_IN) • Codi de temps final del fitxer, dins de la cinta màster (MASTER TC_OUT) • Data de creació del màster (DATA MASTER) • Format del vídeo 4:3 o 16:9 (FORMAT_VID)

Taula 13: Proposta de metadades tècniques necessàries a obtenir durant el procés de digitalització (Font: Cobo, 2020, 51).

Fase 3: integració del resultat al sistema i manteniment de la digitalització

Un cop totes les cintes magnètiques estiguin digitalitzades, s'hauran de traspasar els fitxers digitals resultants al servidor de la televisió – el qual funcionarà com a repositori digital – i s'hauran de retornar les cintes físiques al magatzem del qual provenen, garantint que no es malmetin en el trasllat.

En incorporar les digitalitzacions en el sistema informàtic, aquestes generaran més metadades anomenades metadades de preservació. Alguns exemples de metadades que es poden crear són les següents:

Metadades de preservació	<ul style="list-style-type: none"> • Política de migracions per assegurar la conservació en funció de la disponibilitat de formats (MIGRACIO) • Característiques tècniques (TECNICA) • Relacions de dependència tècnica del document (DEPENDENCIA_TEC) • Dades que facilitin la migració (MIGRACIO) • Dades que facilitin l'emulació (EMULACIO)
---------------------------------	--

Taula 14: Proposta de metadades de preservació que s'obtindran en la integració del resultat al sistema (Font: Cobo, 2020, 51).

Tal com s'ha comentat anteriorment, el format de preservació FFV1+ Matroska té l'avantatge que és un format que assegura longevitat i s'eximeix de futures migracions a altres formats. Tanmateix, el format de consulta/difusió MPEG-4 és possible que arribi un moment en què es torni obsolet i sigui necessària una estratègia de preservació a fi de garantir-ne l'accés, la integritat i l'autenticitat durant més temps.

Un altre factor que fa necessària l'estratègia de preservació és l'obsolescència dels programaris d'interpretació i la inestabilitat dels dispositius d'emmagatzematge – els quals

són fràgils i es deterioren ràpidament, o bé poden fallar en qualsevol moment a causa d'agents externs i ambientals com la calor, la humitat, els contaminants, l'ús intensiu o la mala manipulació. «L'objecte digital és, en definitiva, una cadena de bits processables i interpretables per una determinada aplicació» (Cobo, 2020, 55). Per tant, és recomanable buscar opcions d'allotjament centralitzat, com el núvol, que garanteixin la preservació digital a llarg termini i la gestió eficient dels costos.

Com que TVSC no podrà incorporar tot el volum de fitxers digitals en el servidor del qual disposa actualment, es proposa que part dels recursos es destini a conservar els fitxers de preservació en un altre espai més segur, fora de línia i no tan accessible, com són, per exemple, les cintes de dades LTO³ o els discs durs. A més, s'hi podran afegir la còpia de conservació que es pugui efectuar dels documents de naturalesa digital (creats a partir dels anys 2000).

En canvi, es proposa integrar els fitxers de consulta/difusió al servidor existent per tal de tenir-los més a mà, poder gestionar-los i treballar-los de forma més eficient i, en cas de necessitar migració en un altre format, es pugui fer juntament amb els documents de naturalesa digital que ja es troben en el repositori.

Una última acció que tanca el projecte de digitalització és l'elaboració d'un informe que avaluï i acrediti la correcta execució del treball. L'anàlisi del projecte per a detectar mancances o problemes podrà ajudar a millorar la seguretat i l'eficiència del procediment en cas que s'hagi de tornar a efectuar en un futur, és a dir, en cas que només s'hagi pogut digitalitzar una part del fons i encara quedin cintes en format analògic.

Algunes qüestions que es poden detallar en l'informe esmentat són: els documents que han sigut digitalitzats correctament els documents els quals la seva digitalització està corrupte, els documents malmesos durant la digitalització, el temps dedicat a la digitalització per cada document, el temps total del projecte de digitalització, etc.

---

³ Cintes LTO: dispositius d'emmagatzematge magnètic amb format obert. És una manera més econòmica de preservar els documents digitalitzats, ja que poden emmagatzemar grans quantitats d'informació, però més complicada per treballar i accedir als continguts. Per això es proposa per als formats de preservació, els quals no seran freqüentment consultats.

6.3 Planificació d'accions

Després d'explicar els criteris arxivístics que s'han de tenir en compte a l'hora de tractar un fons documental i adaptar-los a les condicions i la naturalesa del fons audiovisuals analògic de TVSC, es vol proposar l'ordre cronològic amb el qual es creu que s'ha de dur a terme el tractament.

En primer lloc, es realitzarà la revisió dels documents per comprovar-ne l'estat. Seguidament, es procedirà a millorar les condicions de conservació (canvi de sistema d'emmagatzematge, millora de les condicions de l'espai, etc.), a fi que es pugui garantir que les cintes no es faran malbé abans de ser digitalitzades. Alhora, s'elaborarà un inventari amb una breu descripció de la informació que aporten els suports. A partir de l'inventari, es determinaran les sèries que finalment formaran part del quadre de classificació i es codificaran les cintes segons els criteris establerts (vegeu punt 6.2.4). En quart lloc, se seleccionarà i s'avaluarà el material que es vol conservar i digitalitzar (seguint els criteris exposats en el punt 6.2.2.1 i 6.2.5.1). Posteriorment, es buscarà una empresa digitalitzadora i es generarà una proposta de digitalització del fons. Un cop el fons estigui digitalitzat s'incorporaran els fitxers de consulta/difusió al servidor mitjançant l'estructura de directoris i carpetes proposat, i s'emmagatzemaran els fitxers de preservació en el dispositiu d'emmagatzematge escollit. Finalment, es descriuran els documents (els fitxers de consulta/difusió) de forma més explícita – a partir de les directrius donades al punt 6.2.4.1 –, s'aplicarà la legislació adequada per cadascun dels documents i s'iniciarà un plantejament de difusió del material.

A mode resum, la cronologia d'accions seria la següent:

- 1) Revisió
- 2) Millora de la conservació + inventari (descripció bàsica)
- 3) Validació del QdC i codificació
- 4) Selecció i avaluació dels documents
- 5) Digitalització
- 6) Emmagatzematge dels fitxers digitals
- 7) Descripció exhaustiva
- 8) Aplicació de la legislació necessària
- 9) Elaboració d'una proposta de difusió

7 Els 40 anys de Televisió Sant Cugat

L'objectiu final del tractament d'un fons documental és poder garantir-ne l'accés per tal d'explotar-lo i reutilitzar-lo. Mitjançant els procediments de conservació, inventari, descripció, selecció i digitalització no només es pot garantir una correcta preservació dels documents, sinó que també en permet l'ús i la difusió sense que aquestes accions es trobin limitades per una mala gestió de la informació.

D'aquesta manera, una de les finalitats del tractament del fons audiovisual analògic de Televisió Sant Cugat (TVSC) és reutilitzar el contingut que va quedar enregistrat en les cintes de vídeo magnètiques durant els primers anys del funcionament del mitjà de comunicació i que avui es troba en situació de vulnerabilitat. És per això que, en aquest treball, també es volen plantejar diverses propostes de difusió del fons, atès que podrien ajudar a posar en valor el seu contingut com a testimoni històric, cultural i social del municipi de Sant Cugat del Vallès i utilitzar-se per commemorar la trajectòria del mitjà. La reactivació dels continguts podrà donar visibilitat a la televisió local, a més d'apropar i, d'alguna manera, 'retornar' el patrimoni a la ciutadania. Perquè moltes de les gravacions recollides per TVSC que es podran recuperar – com, per exemple, entrevistes a veïns, actes institucionals, festes populars, realitats quotidianes o debats polítics – constitueixen un reflex de la vida local de finals del segle XX i tenen un valor testimonial i emocional per la memòria col·lectiva del municipi.

A més, l'estratègia de difusió que es pot plantejar podria estar encaminada a la celebració del quarantè aniversari de la televisió l'any vinent 2026. L'efemèride ofereix el context oportú per plantejar accions que puguin implicar emocionalment a la ciutadania i remarcar la importància del patrimoni audiovisual local. L'ús d'imatges on la ciutadania pot reconèixer-hi espais, familiars, costums i realitats que ja no existeixen o s'han transformat pot sensibilitzar a la població i reforçar el sentiment de pertinença a la localitat.

Algunes de les iniciatives que es podrien dur a terme de cara a la difusió del contingut audiovisual i la celebració dels 40 anys de TVSC podrien ser: en primer lloc, exposicions temàtiques o cronològiques en espais públics – com biblioteques o centres culturals – on hi apareguin fragments seleccionats d'imatges que mostrin l'evolució de la ciutat al llarg dels anys; seguidament, projeccions públiques d'enregistraments destacats (com la primera Festa Major emesa, algun episodi de programes emblemàtics com "Bona Tarda Sant Cugat" o alguna notícia que la població pugui recordar) acompanyades d'actes que n'expliquin el context, com podrien ser taules rodones amb participació de ciutadans i ciutadanes implicats/des, historiadors i historiadores locals, i antics/antigues treballadors/es del mitjà de comunicació. Una tercera proposta és la creació d'un arxiu en línia en el qual es puguin consultar els documents digitalitzats amb una breu descripció arxivística; això no només

aproparia el patrimoni audiovisual al públic general, sinó que també podria permetre l'accés i la reutilització del material amb finalitats educatives, culturals o de recerca històrica. Finalment, també es proposa elaborar campanyes de xarxes socials en les quals, a partir de clips curts, efemèrides, curiositats i anècdotes relacionades amb gravacions antigues, es pugui fomentar la participació ciutadana i recuperar el vincle entre la població i la televisió local.

Cal comentar que la difusió d'aquest contingut audiovisual pot tenir un impacte positiu en la televisió, d'una banda, per la possibilitat de recuperar el prestigi i el contacte amb els santcugatencs i les santcugatenques i, d'altra banda, per redescobrir el seu passat i conscienciar-se sobre el valor que té el patrimoni audiovisual, amb l'objectiu que aquesta nova visió pugui transformar la gestió dels documents del seu fons i enfrontar-se a reptes futurs d'àmbit arxivístic. A més, la reutilització del fons audiovisual analògic permetrà que la televisió tingui una nova font de continguts i narratives que podran nodrir la programació actual del canal.

En conclusió, la difusió del fons analògic de TVSC permetrà consolidar el pla d'actuació d'una manera pública i transformadora. Tot i l'oportunitat que presenta l'efemèride per recuperar el contingut del mitjà – que també ajuda a justificar la urgència del tractament del material –, es tracta d'aprofitar el patrimoni que ha generat la producció televisiva local i democratitzar-ne l'accés. Així serà possible no només preservar-lo, sinó també donar-li visibilitat i atribuir-li un significat, una emoció i un coneixement.

8 Perspectiva de gènere

Integrar la visió de perspectiva de gènere en l'àmbit arxivístic és un requisit fonamental per garantir que el tractament i la preservació documental sigui justa i inclusiva. Per tal d'aplicar aquest enfocament és imprescindible revisar les pràctiques professionals i institucionals que han invisibilitzat, de manera sistemàtica, les aportacions fetes per dones als fons documentals. D'aquesta manera, si es pretén representar de forma equitativa la societat, s'haurà d'incorporar tot aquell contingut produït o protagonitzat per persones del gènere femení i detectar i corregir qualsevol possible inclinació androcèntrica que pugui aparèixer en els processos documentals.

En el cas del present treball, cal tenir en compte en quin context es troba la dona dins del món de les televisions locals durant les dues últimes dècades del segle XX. La televisió, dins el seu rol d'instrument de construcció de la realitat, ha tingut tendència a naturalitzar la jerarquia de rols entre homes i dones, relegant aquestes darreres a espais de vulnerabilitat o de segon pla. Discurs que no només han adoptat les narratives audiovisuals, sinó que també ha estat legitimat pels mecanismes institucionals, els quals al llarg del temps han anat decidint què es considera prou "rellevant" per ser conservat (Núñez, 2005). Els estereotips de gènere no desapareixen un cop finalitzada l'emissió, sinó que es perpetuen durant tot el cicle de vida documental, especialment si no s'hi aplica una mirada crítica. La representació femenina als mitjans ha estat històricament escassa, estereotipada i esbiaixada (Díez, 2011), fet que ha influït en el material d'arxiu que s'ha conservat i com aquest s'ha classificat, descrit i se li ha donat accés. L'ús de criteris androcèntrics en la selecció i tractament de la documentació generada pels mitjans de comunicació ha determinat quines veus han perviscut en la memòria col·lectiva. Així doncs, cert contingut audiovisual com programes dedicats a col·lectius femenins, reportatges sobre problemàtiques socials vinculades a les dones, o la presència (o absència) de professionals dones en les redaccions i equips tècnics poden quedar infrarepresentats si no es fa una selecció conscient i crítica dels documents.

És per això que el Pla d'Actuació del fons de TVSC presentat en aquest treball ha d'incorporar criteris de gènere en totes les seves fases: identificació, selecció, conservació, descripció i accés. També ha de detectar si la programació històrica de la televisió va reproduir rols de gènere estereotipats, i garantir que la documentació que es preservi inclogui veus femenines i temàtiques relacionades amb les dones i la seva realitat social.

D'aquesta manera, i per tal d'aplicar aquest enfocament, es proposa:

- Incorporar indicadors de gènere a l'hora d'inventariar i analitzar del material audiovisual, per així detectar documents que puguin contenir continguts relacionats amb dones, col·lectius femenins i temàtiques de gènere.

- Utilitzar la perspectiva de gènere com a criteri en l'avaluació documental, sobretot en els processos de selecció del material a conservar, per tal de recuperar continguts que permetin completar el buit de gènere dins del fons.
- Garantir el fàcil accés als materials amb contingut d'interès feminista i promoure'n la consulta i reutilització per a la recerca i difusió de la memòria històrica de les dones al municipi. Per exemple: entrevistes a dones del municipi, la participació política femenina o material que representa els rols socials tradicionals.
- Aplicar criteris inclusius en la descripció arxivística i promoure la visibilització de les aportacions de les dones a la televisió local.
- Prioritzar la digitalització de continguts que puguin ajudar a revertir la desigualtat simbòlica de gènere per tal de garantir-ne la preservació, ja que cal tenir en compte que el fons audiovisual de TVSC es troba en risc de deteriorament i això pot suposar la pèrdua definitiva d'un material d'alt valor social i polític.

En conclusió, aplicar la perspectiva de gènere al tractament arxivístic del fons audiovisual de Televisió Sant Cugat permetrà garantir una representació més plural i crítica de la memòria audiovisual local. Fet que ajudarà a treure a la llum diverses veus i experiències de la societat santcugatena que han quedat en segon pla davant els discursos dominants, especialment les de les dones. La preservació del patrimoni audiovisual de Sant Cugat sota aquest enfocament no només ajudarà a comprendre les dinàmiques socials de finals del segle passat i inicis del segle XXI, sinó que també es podrà utilitzar com una eina de transformació social i de justícia simbòlica.

9 Conclusions

El present treball ha permès crear un primer pas per garantir la preservació i possibilitar l'accés al patrimoni audiovisual analògic de Televisió Sant Cugat (TVSC), el qual es troba actualment en una situació de vulnerabilitat a causa de la naturalesa dels suports que l'integren. Mitjançant una aproximació teòrica i pràctica s'ha pogut analitzar la realitat d'un fons documental produït per una televisió local, i generar un pla d'actuació adaptat a les seves característiques i necessitats, ja que aquest fons mai havia sigut tractat amb criteris arxivístics.

L'estat precari en el qual es troben els documents analògics del fons de TVSC reflecteix una realitat, estesa en el territori català, sobre com els mitjans de comunicació locals han fet ús d'allò que han creat, i la poca consciència documental que, generalment, s'ha tingut en el sector televisiu (i també radiofònic). Es tracta d'una tendència que es va gestar des de les primeres experiències televisives dels anys 80 i 90, període en el qual les televisions no estaven plenament consolidades i no existia una metodologia de treball clara. La voluntat de produir constantment, la manca de personal especialitzat i de legislació específica sobre el tractament arxivístic dels documents audiovisuals, i la ràpida evolució tecnològica dels mitjans, ha generat un oblit de cara al patrimoni documental "antic" i "desfasat", el qual, en molts casos, ha acabat arraconat en el magatzem d'alguna persona que, per pena o nostàlgia, ha volgut guardar-se alguns records. És per això que cal actuar urgentment i a contrarellotge per evitar que s'elevi, encara més, el risc de pèrdua d'informació.

D'altra banda, l'escrit ha posat en relleu que els documents audiovisuals requereixen metodologies específiques de tractament arxivístic segons la seva naturalesa. S'ha comentat que les cintes de vídeo magnètiques VHS – amb les quals es van enregistrar les imatges de TVSC – tenen una durabilitat limitada, i que si no es poden llegir mitjançant un reproductor adequat, la informació que contenen no podrà ser utilitzada. Aquests suports no han sigut dissenyats per a la preservació; és per això que cal actuar per a salvaguardar la informació que contenen mitjançant actuacions com la millora de les condicions de conservació – que ajudarà a allargar la seva esperança de vida al màxim possible –, o la migració del contingut en altres suports (per exemple mitjançant la digitalització).

El pla d'actuació proposat en aquest treball intenta donar resposta a la complexitat del fons audiovisual analògic d'aquesta televisió local. A partir d'un diagnòstic de l'estat del fons, s'ha plantejat una intervenció dividida en accions que aborden tots els àmbits de la gestió documental: inventari, conservació preventiva, avaluació i accés documental, descripció i digitalització. Cadascuna de les accions ha sigut pensada a partir de criteris arxivístics i normativa que fomenten l'elaboració d'un tractament homogeneïtzat, però, a la vegada, s'han

pogut adaptar a les especificitats del fons i a les possibilitats tècniques i materials de l'organisme que l'ha generat. D'aquesta manera, en el present treball s'han pogut tractar tots els aspectes del tractament documental i posar en pràctica el coneixement arxivístic per resoldre problemàtiques que formen part del dia a dia de la professió: per exemple, conèixer les necessitats i les característiques del fons documental per personalitzar-ne la gestió; prendre decisions sobre com actuar tenint en compte la realitat de l'empresa a la qual s'està ajudant (escollint criteris de descripció, proposant formats de digitalització, elaborant un protocol de selecció de la documentació, etc.); i investigar i aprendre sobre experiències d'altres professionals no només a partir de la recerca bibliogràfica, sinó amb el contacte directe i les reunions dutes a terme durant l'elaboració del projecte.

En la creació del pla d'actuació s'han configurat diverses propostes adequades al fons audiovisual analògic de TVSC que podran ser utilitzades, si escau, en un futur: s'ha adaptat una proposta d'avaluació i d'accés (Annexos 3 i 4) i un codi de classificació funcional (Annex 2) al contingut del fons; s'han creat una fitxa de descripció (pàg. 44), un sistema de codificació (pàg. 57) i una proposta de formats de preservació digital (pàg. 66); i s'han marcat les directrius per una correcta descripció, conservació i digitalització del fons, amb els aspectes bàsics que han de tenir en compte cadascun dels procediments. També s'ha elaborat una planificació sobre l'ordre cronològic de les actuacions que s'hauran de dur a terme i s'han generat propostes de difusió i d'aplicació d'un enfocament amb perspectiva de gènere al tractament documental del fons audiovisual.

Tanmateix, però, hi ha aspectes que en aquest treball no s'han pogut abordar per complet per falta de temps i de recursos disponibles. D'una banda, no s'ha pogut inventariar de forma exhaustiva el material, atès a les condicions d'emmagatzematge en les quals es troba i al seu volum (aproximadament 1.000 cintes de vídeo VHS). D'altra banda, a falta de l'inventari, tampoc s'ha pogut elaborar una descripció bàsica del contingut del fons per conèixer el contingut de cada suport, les dimensions i les dates concretes. I, per últim, no s'ha pogut elaborar un pressupost que especifiqui el cost econòmic que suposaria dur a terme aquest pla.

El pla d'actuació dissenyat té la voluntat que algun dia es dugui a la pràctica. En cas que això passi, serà fonamental que es duguin a terme diverses accions. Primerament, seria cabdal comptar amb algun tipus de suport econòmic, el qual ajudés, sobretot, a finançar la digitalització de les cintes. Tal com s'ha dit reiteradament en aquest treball, el tractament dels fons audiovisuals de les televisions locals és imprescindible per salvaguardar el patrimoni audiovisual català, especialment si consten de documents en format analògic amb aquest alt risc de degradació. Els documents televisius són la primera història continuada d'imatge en moviment diària, cosa que els dota de gran valor històric i documental. Per això, es considera

que haurien d'existir algun tipus de polítiques d'àmbit nacional que estiguessin focalitzades en recuperar i preservar tota aquesta informació, sobretot ajudant a les televisions més petites d'àmbit local a salvaguardar els continguts que han generat.

En segon lloc, es creu necessari que l'execució del pla d'actuació el dugui a terme una persona amb formació arxivística. El tractament documental de les cintes de vídeo només es farà una vegada, ja que la degradació dels suports està tan avançat que serà difícil poder, per exemple, realitzar més d'una digitalització per cinta. És per això que serà fonamental que es pugui contractar a una persona experta en aquest àmbit, la qual garanteixi que la tasca compleix amb els requisits essencials en tots els àmbits (sobretot en la digitalització i la descripció del contingut), i que treballi de forma homogènia i professional. Aquest fet també permetrà estalviar costos i assegurar la recuperació i accés a la informació.

Finalment, un últim aspecte a considerar és invertir en la implementació d'eines d'intel·ligència artificial (IA) que pugui agilitzar el tractament del fons. Algunes televisions ja avui utilitzen IA per processos com la catalogació automàtica, la transcripció d'àudio, la segmentació del contingut, la sincronització de subtítols, i la detecció i el reconeixement d'espai i cares de persones. Tanmateix, s'ha de tenir en compte que aquests instruments requereixen molt entrenament i encara tenen un error que pot variar en funció de les condicions i característiques del document. Per tant, es podria plantejar utilitzar-ne, però, a ser possible, algun que ja hagi sigut testejat prèviament per altres televisions.

Personalment, trobo que aquest treball m'ha fet enriquir i consolidar els coneixements apresos durant els dos anys de màster, sobretot pel fet que ha sigut una feina molt heterogènia que ha englobat molts aspectes arxivístics per dur a terme un únic projecte. L'aspecte que més dificultats m'ha suposat ha sigut adaptar els coneixements que podia extreure de les normatives i la bibliografia consultada a la realitat del fons i les seves necessitats. Haver de decidir i justificar les decisions preses és el que m'ha generat més dubtes durant el treball i, alhora, el que m'ha fet aprendre sobre el que és veritablement ser arxivera. D'altra banda, també m'agradaria destacar la tasca de tracte amb Televisió Sant Cugat que s'ha dut a terme. El contacte amb l'empresa ha sigut a la vegada fructífer i exasperant, atès que, tot i les facilitats que m'han donat per conèixer el fons, tenir contacte directe amb les cintes, i entrevistar el personal de la televisió; he hagut de fer un gran esforç per intentar fer entendre al mitjà la importància del treball arxivístic i el valor del patrimoni documental audiovisual. Considero que aquesta acció també dona mèrit a l'ofici d'arxivera, perquè s'ha de tenir molta paciència i saber explicar de forma clara i justificada el valor de la teva feina. No obstant això, puc reconèixer que he aconseguit que la televisió s'animi a valorar les accions que poden fer amb el seu patrimoni documental en risc de degradació i cerqui projectes de reutilització dels continguts que es puguin recuperar.

La preservació del fons audiovisual analògic de Televisió Sant Cugat va més enllà de la qüestió tècnica o documental, es tracta d'una acció carregada de significat que intenta donar valor a la memòria construïda al municipi. Recuperar els relats i les imatges quotidianes permetrà protegir el llegat dels santcugatencs i les santcugatenques, a més de connectar la societat actual amb el seu patrimoni documental. És per això que cal assumir el compromís de garantir la continuïtat i la transmissió d'aquests materials, i actuar perquè aquest objectiu es faci realitat. Tanmateix, només a partir d'una actuació estructurada i metodològica serà possible assegurar la preservació d'aquest fons, el seu accés controlat i la seva reutilització futura com a recurs patrimonial.

La televisió local va ser creada per fer arribar a la ciutadania els afers d'actualitat que succeïen al municipi, és hora de fer-li arribar també la quotidianitat del seu passat.

10 Bibliografia i fonts

- Bailac, M., Bruzzo, M., Pujilà, A., Pujal, C., Saavedra, P., González, D., i Bernal, A. (GTDATV) (2017). *Informe del Grup de treball d'avaluació de documentació audiovisual per a les televisions de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental (CNAATD)*.
- Baulies i Batiller, C. (2020). *Guia per a la introducció de la perspectiva de gènere a la comunicació de les administracions públiques*. Institut Català de les Dones, Generalitat de Catalunya. https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/mitjans-comunicacio/guia-per-a-la-introduccio-de-la-perspectiva-de-genere-a-la-comunicacio-de-les-administracions-publicues-/Guia-per-a-la-introduccio-de-la-perspectiva-de-genere-a-la-comunicacio-de-les-administracions-publicues.pdf [Consulta: 19/05/2025].
- Bernal Cercós, À., Magrinyà Rull, A., i Planes Albets, R. (ed.) (2007). *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció general d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya.
- Blewer, A.; Rice, D. (2016). *Status of CELLAR: Update from an IETF Working Group for Matroska and FFV1*. https://mediaarea.net/Events/PDF/2016-10-03_iPRES_Status_of_CELLAR.pdf [Consulta: 03/04/2025].
- Caldera Serrano, J. (2003). La documentación audiovisual en las empresas televisives. *Biblios*, (15), 3-11.
- Caldera Serrano, J.; Nuño Moral, M. V. (2002). Etapas del tratamiento documental de imagen en movimiento para televisión. *Revista General de Información y Documentación*, Vol. 12 (2), 375-392.
- Català i Freixa, M. (2002). Els professionals dels centres de documentació audiovisual. A *Ítem*, (32), 17-26.
- Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) (2022). *Guia per a la descripció de documents fotogràfics i audiovisuals*. Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions (SGDAP).
- Cobo, E.; Gómez, I.; Ribas, J.; Moli, A. (2020). *Guia de digitalització*. Barcelona (Arxivística i gestió documental. Eines; 9). Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
- Cobo Barri, E.; González Ruiz, D.; Saavedra Bendito, P.; Zapatero Masjuan; E. (2021). Els arxius de les televisions locals: anàlisi de les dades i plans d'acció. *Lligall: Revista d'Arxivística Catalana*, (44), 116-131.

Díez, A. (Coord.) (2011). *Gènere i mitjans de comunicació: Eines per visibilitzar les aportacions de les dones*. Consell de l'Audiovisual de Catalunya, Institut Català de les Dones i Col·legi de Periodistes de Catalunya. L'Apòstrof. https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/mco_manual_eines.pdf [Consulta: el 19/05/2025].

Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni; Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental (2015). *Supòsits d'accés adequats a la legislació de transparència, accés a la informació pública i bon govern*. https://cultura.gencat.cat/web/.content/dgpc/arxius_i_gestio_documental/03_cnaatd/02_Acces/01_Suposits_acces/Suposits-acces-Lleis-transparencia-def..pdf [Consulta: 20/04/2025].

Edmondson, R. (2002). *Memoria del mundo: Directrices para la salvaguarda del patrimonio documental*. UNESCO Bangkok Office. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000243973>

Edmondson, R. (2016): *Filosofía y principios de los archivos audiovisuales*. UNESCO.

Escariz Torres, C. (2018): *Patrimoni audiovisual: L'evolució del document audiovisual i la problemàtica que genera* (Treball de recerca del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents). https://ddd.uab.cat/pub/treecpro/2018/hdl_2072_336794/TreballDeRecerca_Escariz_Carla.pdf [Consulta: 22/03/2025].

Fairbairn, N., Pimpinelli, M. A., i Ross, T. (2022). *Manual FIAF de catalogación de imágenes en movimiento*. <https://doi.org/10.2307/j.ctt2005t2g> [Consulta: 19/03/2025].

FIAT/IFTA (1996). *Recommended standards and procedures for selection and preservation of television programme material*. <https://www.loc.gov/static/programs/national-film-preservation-board/documents/tvappF.pdf> [Consulta 17/05/2025].

González Ruiz, D. (2010). La digitalització de fons videogràfics en format analògic: flux de treball i estudi del cas de l'arxiu de Televisió de Sabadell. *Lligall*, (31), 292-313.

Grup de treball de descripció. Comissió de patrimoni sonor i audiovisual del Departament de Cultura (CPSADC) (2023). *Pautes de descripció de documentació sonora i audiovisual* (Versió 3). <https://cultura.gencat.cat/web/.content/02-DEPARTAMENT/02-organitzacio/03-comissions/comissio-patrimoni-sonor/Pautes-de-descripcio-de-documentacio-sonora-i-audiovisual-versio-3.pdf> [Consulta 17/05/2025].

- Guimerà i Orts, J. A. (2006). *La televisió local a Catalunya: gestació, naixement i transformacions (1976-2005)* [Tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona].
- Hidalgo Goyanes, P. (1999). Documentación audiovisual. *Introducción a la documentación informativa y periodística*, MAD, 473-485.
- Malden, S. (2012). La comercialització d'arxius audiovisuals. Quines són les claus?. *Imatge i Recerca : Jornades Antoni Varés*, 80-93.
- Mases, N., García, D., i Pedregosa, J. (2016). *Què entenem per documentació audiovisual i multimèdia?*. Universitat Oberta de Catalunya.
- <https://openaccess.uoc.edu/bitstream/10609/138046/14/Documentació%20audiovisual%20al%20Mòdul%201%20Què%20entenem%20per%20documentació%20audiovisual%20i%200multimèdia.pdf>
- Núñez Puente, S. (2005). Género y televisión. Estereotipos y mecanismos de poder en el medio televisivo. *Comunicar: Revista científica iberoamericana de comunicación y educación*, (25).
- ORDRE CLT/197/2019, de 15 d'octubre, per la qual s'aproven, es modifiquen i es deroguen taules d'accés i avaluació documental (DOGC, núm. 7996). Codi: 928-946.
- Prado, E. i de Moragas, M. (2002): *Les televisions locals a Catalunya. De les experiències comunitàries a les estratègies de proximitat*. Consell de l'Audiovisual de Catalunya. [Quaderns del CAC. Número extraordinari]
- Rodríguez Bravo, B. (2004): El documento audiovisual en las emisoras de televisión: selección, conservación y tratamiento. *Bilios*, (20), 29-39.
- Saavedra Bendito, P. (2007): Consideracions metodològiques sobre el tractament arxivístic de la documentació audiovisual de les televisions locals. *Revista d'Arxius*, (6).
- Saavedra Bendito, P. (2010). *L'Observatori Permanent d'Arxius i Televisions Locals (OPATL): un projecte de cooperació*. 11s Jornades Imatge i Recerca: Antoni Varés, 104-113.
- Saavedra Bendito, P. (2014): Els fons de les televisions locals en arxius públics. *Lligall: Revista d'Arxivística Catalana*, (37), 182-197.
- Saavedra Bendito, P. (2016): Els arxius audiovisuals. Múltiples enfocaments. *Núvol, el digital de cultura*. Associació d'Arxivers de Catalunya.
- Saavedra Bendito, P. (2018): El futur del Patrimoni Sonor i Audiovisual. *El Temps de les Arts*. Fundació Francesc Eiximenis.

Saavedra Bendito, P. ... [et al] (2019): Les taules d'avaluació i tria dels documents de televisió: una eina per a la conservació del patrimoni audiovisual. *Lligall: Revista d'Arxivística Catalana*, (42), 70-97.

Schüller, D. (2008). *Audio and video carriers: Recording principles, storage and handling, maintenance of equipment, format and equipment obsolescence*. European Commission on Preservation and Access. https://comav.be/uploads/files/NFO-audio_and_video_carriers.pdf

UNESCO (1981). Recomendación sobre la salvaguarda y la conservación de las imágenes en movimiento. *Actas de la Conferencia General: 21ª reunión*. Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura.

Wheeler, J. (2002). *Resources Guide Video Handbook*. <http://www.amianet.org/resources/guides/WheelerVideo.pdf>

10.1 Webgrafia

Imatge Permanence Institute <https://www.imagepermanenceinstitute.org/>

International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA) <https://www.iasa-web.org/>

International Council on Archives (2025). *Día Mundial del Patrimonio Audiovisual*. Recuperat de <https://www.ica.org/es/red-ica/grupos-de-expertos/paag/dia-mundial-patrimonio-audiovisual/>

International Council on Archives (2016). *Photographic and Audiovisual Archives Working Group – PAAG. Short guides for photographic and audiovisual archives management*. Recuperat de <https://www.ica.org/resource/paag-short-guides-for-photographic-and-audiovisual-archives-management/>

International Federation of Film Archives. Recuperat de <https://www.fiafnet.org/>

Metadades tècniques i descriptives. TVC i Arxiu Municipal de Terrassa. Recuperat de <https://observatori.laxarxa.cat/2018/10/11/metadades-tecniques-i-descriptives-tvc-i-arxiu-municipal-de-terrassa/>

National Archives (NARA) (2023), *Video Guidance: Playback and Digitization of Materials*. Recuperat de <https://www.archives.gov/preservation/formats/video-playback-digitize.html> [Consulta: 03/04/2025]

National Archives (NARA) (2024), *Appendix A: Tables of File Formats*. Recuperat de <https://www.archives.gov/records-mgmt/policy/transfer-guidance-tables.html#digitalvideo> [Consulta: 26/04/2025]

Televisió Sant Cugat (2025). *Qui som*. Recuperat de <https://www.tvsantcugat.cat/nosaltres/>

10.2 Recursos audiovisuals

Melillas, M. (2009). *1980. Història de la TV local a Catalunya* [sèrie documental]. La Xarxa: <https://laxarxames.cat/share/series-details/39518>

Televisió Sant Cugat (2016). *30 anys de Televisió Sant Cugat* [vídeo]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=CT0pCHrwBmE>

10.3 Altres

Per a l'elaboració del present Treball de Final de Màster també s'ha cursat el curs de l'Associació de Professionals de l'Arxivística i la Gestió de Documents de Catalunya *Pautes per al tractament arxivístic dels documents audiovisuals* que va tenir lloc els dies 20, 22, 27 i 29 de maig de 2025, 2h per cada sessió.

<https://arxivers.com/cursos/07-2025-pautes-per-al-tractament-arxivistic-dels-document-audiovisuals/>

11 Annexes

11.1 Annex 1: Preguntes Televisió Sant Cugat

Entrevista realitzada el dia 6 de març de 2025 al director i fundador de Televisió Sant Cugat Romà Ventura:

1. Com va néixer Televisió Sant Cugat? Cada quan s'emetien els primers programes?
2. Com funcionava l'emissora durant l'època analògica? Com es gestionava el contingut audiovisual que es creava (les cintes de vídeo)? Quan es va canviar la metodologia de treball al vídeo digital?
3. Com va anar evolucionant la programació? Quins programes es van deixar d'emetre i quins es van incorporar (fins l'era digital)?
4. De quina manera es guardaven les cintes de vídeo un cop s'emetien? On es troben actualment emmagatzemades?
5. Quin volum de cintes de vídeo/suports analògics es conserven encara avui a la Televisió? Quins formats s'utilitzaven? Existeix algun inventari on es trobi recollit aquest material?
6. Quin percentatge del contingut analògic es troba digitalitzat? Com es duu a terme el procediment de digitalització?
7. En algun moment s'ha decidit eliminar part del material analògic? Quins van ser els criteris d'eliminació?
8. Televisió Sant Cugat té material de producció aliena que es trobi en format analògic?

11.2 Annex 2: Proposta de classificació de la documentació audiovisual produïda per TVSC

Àrea	Codi	Sèrie
100 – SERVEIS INFORMATIUS	101	INFORMATIUS PERIÒDICS
	102	ESPECIALS INFORMATIUS
200 – PROGRAMES	201	REPORTATGES
	202	ENTREVISTES
	203	DEBATS, TERTÚLIES, COL·LOQUIS
	204	CONFERÈNCIES, DISCURSOS, COMPAREIXENCES
	205	DIVULGATIUS TEMÀTICS
	206	PARTICIPACIÓ CIUTADANA
	207	MAGAZINS
	208	COMPETICIONS ESPORTIVES
	209	ESPECTACLES, HUMOR I ENTRETENIMENT
	210	REGISTRE D'IMATGES (en brut)
	300 – COMERCIAL	301
302		AUTOPROMOCIÓ (promos)
303		TELEBOTIGA I COMERCIALS TELEFÒNICS (infomercials, programació pagada)
400 – DISSENY	401	GRAFISME (Gràfics)
	402	ANIMACIÓ
500 – PRODUCCIÓ EXTERNA	501	PROGRAMES D'ALTRES TELEVISIONS
	502	FICCIO

Proposta d'àrees i sèries documentals per a la classificació de la documentació audiovisual produïda per TVSC. (Font: GTDATV, 2019, 5).

11.3 Annex 3: Taula resum de les propostes de disposició del fons de TVSC

Codi	Sèrie/Tipologia documental	Originals càmera	Màsters net	Màsters d'emissió	Editats	Paral·lels d'antena	Còpia emissió diària
100	INFORMATIUS						
101	Informatius periòdics	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	--	--	Conservació permanent	Conservació permanent	--
102	Informatius especials	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	--	--	Conservació permanent	Conservació permanent	--
200	PROGRAMES						
201	Reportatges i documentals	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	Conservació permanent	Conservació permanent	--	--	--
202	Entrevistes	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent. Després de l'emissió	Conservació permanent	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent. Després de l'emissió	Eliminació total si es conserven altres tipologies Després de l'emissió	--
203	Debats, tertúlies i col·loquis	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent. Després de l'emissió	Conservació permanent o mostreig selectiu Després de l'emissió	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent. Després de l'emissió	Eliminació total si es conserven altres tipologies Després de l'emissió	--
204	Conferències i discursos	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	--	--	--	Conservació permanent	--
205	Divulgatius	Eliminació total amb excepcions	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent.	Conservació permanent o mostreig selectiu	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent.	--	--

Codi	Sèrie/Tipologia documental	Originals càmera	Màsters net	Màsters d'emissió	Editats	Paral·lels d'antena	Còpia emissió diària
		5 anys després de l'emissió	5 anys després de l'emissió	5 anys després de l'emissió	5 anys després de l'emissió		
206	Participació ciutadana	Eliminació total amb excepcions 5 anys després de l'emissió	--	--	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent. 5 anys després de l'emissió	Conservació permanent o mostreig selectiu 5 anys després de l'emissió	--
207	Magazins	Eliminació total amb excepcions 5 anys després de l'emissió	--	--	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent. 5 anys després de l'emissió	Conservació permanent o mostreig selectiu 5 anys després de l'emissió	--
208	Retransmissions i competicions esportives	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	--	--	--	Conservació permanent	--
209	Espectacles i humor	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent. Després de l'emissió	Conservació permanent o mostreig selectiu Després de l'emissió	Eliminació total si es conserven altres tipologies. Si no, conservació permanent. Després de l'emissió	--	--
300	COMERCIAL						
301	Espots i publireportatges	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	--	Conservació permanent	--	--	--
302	Autopromoció	Eliminació total amb excepcions Després de l'emissió	--	Conservació permanent	--	--	--
303	Telebotiga i comercials telefònics	Eliminació total amb excepcions	--	Mostreig aleatori simple	Eliminació total o mostreig aleatori simple Després de l'emissió	--	--

Codi	Sèrie/Tipologia documental	Originals càmera	Màsters net	Màsters d'emissió	Editats	Paral·lels d'antena	Còpia emissió diària
		Després de l'emissió		Després de l'emissió			
400	DISSENY						
401	Grafisme	--	--	Conservació permanent	--	--	--
402	Animació	--	--	Conservació permanent	--	--	--
500	CÒPIA D'EMISSIÓ DIÀRIA						
501	Còpia d'emissió	--	--	--	--	--	Mostreig cronològic o conservació permanent 6 mesos després de l'emissió

11.4 Annex 4: Taula resum de les propostes d'accés del fons de TVSC

Codi	Sèrie/Tipologia documental	Originals càmera		Màsters net		Màsters d'emissió		Editats		Paral·lels d'antena		Còpia emissió diària	
		Visual.	Reutil.	Visual.	Reutil.	Visual.	Reutil.	Visual.	Reutil.	Visual.	Reutil.	Visual.	Reutil.
100	INFORMATIUS												
101	Informatius periòdics	B	D2+D3	--		--		A	D2+D3	A	D2+D3	--	
102	Informatius especials	B	D2+D3	--		--		A	D2+D3	A	D2+D3	--	
200	PROGRAMES												
201	Reportatges i documentals	B	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	--		--		--	
202	Entrevistes	B	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	--	
203	Debats, tertúlies i col·loquis	B	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	--	
204	Conferències i discursos	B	D2+D3	--		--		--		A	D2+D3	--	
205	Divulgatius	B	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	--		--	
206	Participació ciutadana	B	D2-D3	A	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	--		--	
207	Magazins	B	D2+D3	--		--		A	D2+D3	A	D2+D3	--	
208	Retransmissions i competicions esportives	B	D2+D3	--		--		--		A	D2+D3	--	
209	Espectacles i humor	B	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	A	D2+D3	--		--	
300	COMERCIAL												
301	Espots i publireportatges	B	D2+D3	--		A	D2+D3	--		--		--	
302	Autopromoció	B	D2+D3	--		A	D2+D3	--		--		--	
303	Telebotiga i comercials telefònics	B	D2+D3	--		A	D2+D3	--		--		--	
400	DISSENY												
401	Grafisme	--		--		A	D2+D3	--		--		--	
402	Animació	--		--		A	D2+D3	--		--		--	
500	CÒPIA D'EMISSIÓ DIÀRIA												
501	Còpia d'emissió diària	--		--		--		--		--		A	D2+D3

11.5 Annex 5: Taula comparativa de fitxes de descripció

PAUTES DE DESCRIPCIÓ DE DOCUMENTACIÓ SONORA I AUDIOVISUAL	GUIA PER A LA DESCRIPCIÓ DE DOCUMENTS FOTOGRÀFICS I AUDIOVISUALS	NODAC	TVSC
DADES IDENTIFICATIVES	IDENTIFICACIÓ		DADES IDENTIFICATIVES
Codi de referència	Reg. General	Codi de referència	Reg. General
	Reg. Específic		Reg. Específic
Centre			
	CONTEXT		DADES DE CONTEXT
	Tipus de fons		
Codi/nom de fons o col·lecció	Fons/Col·lecció		Fons/Col·lecció
Productor del fons o col·lecció		Nom del[s] productor[s]	
		Història del[s] productor[s]	
		Història arxivística	
Nivell de descripció	Nivell de descripció	Nivell de descripció	Nivell de descripció
	Classificació	Sistemes d'organització	Classificació
Tipus de document			
Identificador			
Altres identificadors			
DADES DESCRIPTIVES	CONTINGUT		DADES SOBRE EL CONTINGUT
Tipus de contingut	Gènere fotogràfic		Tipus de contingut
Títol/s	Títol	Títol	Títol
Número de capítol/part			Número de capítol/part
Data/es	Data de creació	Data[es]	Data/es
	Lloc de producció		
	Resum	Abast i contingut	Resum
Descripció de contingut	Descripció detallada	Instrumentes de descripció	Descripció detallada
	Observacions		
Autoria/Contribucions	Autoria		Productor / Autoria / Editor
Productora/Editora	Productor		
	Editor		
Llengua/es		Llengües i escriptures dels documents	Llengua/es
Versió			Versió
		Informació sobre avaluació, tria i eliminació	
		Incrementos	

DADES D'INDEXACIÓ DEL CONTINGUT	INDEXACIÓ		DADES D'INDEXACIÓ DEL CONTINGUT
Matèries	Temes		Temes
Llocs	Llocs		Llocs
Persones físiques i jurídiques	Persones		Persones
	Organismes		Organismes
DADES D'ADMINISTRACIÓ DE L'INGRÉS	ADMINISTRACIÓ		DADES D'ADMINISTRACIÓ
Codi d'ingrés			
Data d'ingrés	Data d'ingrés		
Dipositant/procedència	Procedència		Procedència
	Registre d'ingrés		
Modalitat d'ingrés	Tipus d'ingrés	Dades sobre l'ingrés	Tipus d'ingrés
	Titular dels drets		Titular dels drets
	Data domini públic		
	Llicències CC		Llicències CC
DADES TÈCNIQUES I DE SUPORT	DESCRIPCIÓ FÍSICA		DADES TÈCNIQUES I DE SUPORT
	Original		
	Classe de document		
	Data del suport		
Material de suport	Tipus de suport	Volum i suport	Format del suport físic
Format	Format		Format del fitxer
	Polaritat		
	Procediment		
Tipus de material			Tipus de material
Resolució			Resolució
			Relació d'aspecte
Color	Color		Color
Metratge	Metratge		
So	So		So
Durada			Durada
Volum, dimensions i pes			Pes
			Codi de temps d'inici del fitxer, dins de la cinta màster
			Codi de temps final del fitxer, dins de la cinta màster
Altres dades tècniques		Característiques físiques i requeriments tècnics	Altres dades tècniques
DADES DE GESTIÓ DELS ESPAIS			

Unitat d'instal·lació	Unitat d'instal·lació		Unitat d'instal·lació
	Dipòsit		
Topogràfic	Topogràfic		Topogràfic
DADES DE GESTIÓ DELS DRETS D'ACCÉS I ÚS			DADES DE GESTIÓ DELS DRETS D'ACCÉS I ÚS
Accessibilitat		Condicions d'accès	Accessibilitat
Drets			Drets
		Condicions de reproducció	
		Existència i localització dels originals	
		Existència i localització de reproduccions	
		Documentació relacionada	
		Bibliografia	
DADES COMPLEMENTÀRIES			DADES COMPLEMENTÀRIES
			Empresa digitalitzadors
			Data de digitalització
Dades complementàries		Notes	Altres dades complementàries
DADES DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ	CONTROL		DADES DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ
Autoria de la descripció/revisió	Autor de la descripció	Autoria i data[es]	Autoria de la descripció/revisió
Data de registre/revisió	Dates de la descripció		Data de registre/revisió
	Bibliografia / Currículum	Fonts	
		Regles o convencions	

11.6 Annex 6: Elements a tenir en compte a l'hora d'atribuir un títol a un programa o gènere televisiu.

Font: CRDI, 2022, 61-64.

1) Entrevista

És aquell format televisiu en què un convidat (persona entrevistada) respon a una sèrie de preguntes formulades per un presentador (entrevistador) entorn a qualsevol esdeveniment relacionat amb la seva persona.

Regla general: entrevista + nom de la persona entrevistada

Exemples:

- [Entrevista a Adrià Punt] (886002)
  - [Entrevista a Lloï Bertran]
  - [Entrevista a Maria Àngels Gener]
  - [Entrevista a Francesc Torres Monsó]
- a. Si no coneixem el nom de l'entrevistat, anotarem alguna informació sobre el seu càrrec, la seva professió o sobre el fet que motiva l'entrevista.

Exemples:

- [Entrevista a un sacerdot]
  - [Entrevista a un futbolista del Club de Futbol Peralada]
  - [Entrevista a l'alcalde de Viladasens]
  - [Entrevista a un estudiant en vaga]
- b. Si no tenim cap informació de la persona entrevistada, anotarem algun tret genèric sobre la seva edat o gènere.

Exemples:

- [Entrevista a una noia]
- [Entrevista a un home gran]

Normes específiques:

- c. Si l'entrevista es realitza a més d'una persona, anotarem, sempre que sigui possible, un nom col·lectiu que les agrupi. Si no és possible anotarem el nom de les persones.

Exemples:

- [Entrevista als Marrecs de Salt] (894222)
- [Entrevista al grup Anonymous]
- [Entrevista a dos membres del col·lectiu Mili KK]
- [Entrevista a Carlota Alsina i Toni Sevilla]

- d. Opcionalment podem substituir el nom de la persona entrevistada pel seu càrrec o ocupació, si considerem que aquest és més significatiu o fa més comprensible el contingut de l'entrevista. El nom de l'entrevistat l'anotarem al resum.

Exemples:

[Entrevista a l'ambaixador d'Israel] → En lloc de [Entrevista a Ehud Gol]

[Entrevista al president de la República Sahrauí] → En lloc de [Entrevista a Mohamed Abdelaziz]

- e. Pel que fa al nom de l'entrevistat, podem anotar el pseudònim, nom artístic o el nom pel qual és conegut popularment. En aquests casos anotarem el nom oficial al camp resum.

Exemples:

[Entrevista al Mag Xevi]

[Entrevista al Gall Xinador]

[Entrevista al Rei del Rostit]

2) Debats, tertúlies, col·loquis

Sota aquesta denominació agrupem aquells formats televisius que consisteixen en un diàleg o conversa entre diverses persones sobre una qüestió que el conductor o moderador del programa exposa als convidats.

Regla general: tipus de programa + tema

Exemples:

- [Debat de política municipal]
- [Debat sobre l'aniversari del referèndum de l'1 d'octubre] (1106975)
- [Tertúlia sobre parapsicologia i ciències ocultes]
- [Col·loqui sobre el cinema amateur]

Normes específiques

- a. Excepcionalment, indicarem el nom del col·lectiu de persones que prenen part en el debat si aquest té més rellevància que el tema central del debat.

Exemples:

[Debat entre els caps de llista a les eleccions municipals a Figueres]

[Tertúlia de metges residents]

[Tertúlia amb alumnes del conservatori de Girona]

3) Concurs

És un tipus de programa d'entreteniment en el qual s'estableix un joc de competència d'habilitats entre persones o equips en què el guanyador o guanyadors obtenen un premi.

Regla general: tipus de programa + característiques

Exemples:

- [Concurs telefònic] (106446)
- [Concurs de karaoke]
- [Concurs de preguntes i respostes]
- [Concurs escolar]

4) Informatius generals

Són aquells programes televisius amb una funció informativa que s'emeten periòdicament, generalment cada dia, i que alternen la presentació de les notícies al plató amb l'edició de breus reportatges que il·lustren cadascuna de les notícies.

Regla general: tipus de programa

Exemples:

- [Notícies] (094941)
- [Informatius]

5) Informatius temàtics

Són programes televisius amb una funció informativa que s'emeten periòdicament per informar de l'actualitat d'un determinat sector o activitat, i que alternen la presentació de les notícies al plató amb l'edició de breus reportatges que il·lustren cadascuna de les notícies.

Regla general: tipus de programa + tema

Exemples:

- [Informatiu d'esports]
- [Actualitat del festival Temporada Alta] (894704)
- [Actualitat castellerà]

6) Divulgatiu

Sota aquesta denominació agrupem tot aquells programes, enregistrats normalment a plató, on es proposa donar a conèixer aspectes relacionats amb un determinat tema o activitat.

Regla general: tipus de programa + tema

Exemples:

- [Receptes de cuina]
- [Divulgatiu sobre plantes i jardineria]
- [Consells de bellesa i salut]
- [Curs de fotografia] (1100707)

7) Magazín

Es tracta d'un format televisiu de caràcter lúdic que incorpora diverses tipologies de programa: entrevistes, concursos, reportatges, actuacions en directe, etc.

Regla general: tipus de programa + característiques

Exemples:

- [Magazín d'humor] (886429)
- [Magazín d'entreteniment]
- [Magazín d'actualitat]

8) Reportatges i documentals

Són aquells productes audiovisuals televisius (també cinematogràfics), que tracten sobre algun tema o aspecte de la realitat amb una funció expositiva, informativa, cultural o didàctica.

Regla general: tema

Exemples:

- [El Camí de Sant Jaume] (1104419)
- [Cursa popular del carrer Nou]
- [Castell de Montjuïc]
- [Enlairament de globus aerostàtics]
- [Masies de la Garrotxa]

Per a la creació del títol dels reportatges i documentals seguirem les normes proposades a les categories temàtiques d'aquesta guia: Esdeveniments i notícies d'actualitat, Espais urbans, Esports, Paisatge natural, Patrimoni, etc.

9) Grafisme

Ens referim als elements de disseny gràfic que s'insereixen en les emissions de televisió com per exemple: caretes, cortinetes, separadors, logotips, molinets, etc.

Regla general. tipus d'element + nom i/o característiques

Exemples:

- [Cortineta de Primavera] (565693)
- [Logotip animat de Televisió de Girona]
- [Relotge d'Informatius]
- [Agenda cultural]

Normes específiques

- a. En ocasions aquests elements formen part d'un altre programa, però es conserven per separat amb finalitats de producció. En aquests casos, indicarem el programa al qual pertanyen.

Exemples:

- [Caret Contacte directe]
- [Crèdits Força local]
- [Agenda Anem de festa]

11.7 Annex 7: Elements a tenir en compte a l'hora d'elaborar el resum d'un programa o gènere televisiu.

Font: CRDI, 2022, 91-94.

1) Entrevista

És aquell format televisiu en què un convidat (persona entrevistada) respon a una sèrie de preguntes formulades per un presentador (entrevistador) entorn a qualsevol esdeveniment relacionat amb la seva persona.

Regla general: nom de l'entrevistador/a + nom de l'entrevistat/da + càrrec o professió de l'entrevistat/da + tema

- a. Si coneixem tots els elements, els inclourem al resum.

Exemples:

Marta Llach entrevista Mary Santpere, actriu i humorista, sobre la seva trajectòria professional.

Josep Maria Pibernat entrevista Antonio Parra Alejo, propietari de diversos gimnasos, sobre l'activitat física i el culturisme en els gimnasos.

- b. Si no coneixem el nom de l'entrevistador/a, anotarem només la resta d'elements.

Exemples:

Entrevista al cantant Josep Carreras amb motiu de la seva actuació al Festival de Peralada.

Entrevista al president de la Generalitat, Jordi Pujol, entorn de les emissores de ràdio i televisió locals.

- c. Si no coneixem el nom de l'entrevistat/da, anotarem alguna informació sobre el seu càrrec, la seva professió o sobre el fet que motiva l'entrevista.

Exemples:

Entrevista a una estudiant de la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona sobre el calendari de classes.

Normes específiques:

- d. En algunes ocasions, el tema de l'entrevista es pot obviar si està implícit en el paper o rol de l'entrevistat/da.

Exemples:

Guillem Terribas entrevista l'escriptor Jaume Cabré, guanyador del premi Prudenci Bertrana de novel·la.

Gil Costa entrevista el doctor en Biologia Sergi Bonet, guanyador de les eleccions al Rectorat de la Universitat de Girona

- e. Quan l'entrevista es realitza a més d'una persona, cal anotar el nom de totes les persones independentment del fet que formin part d'un col·lectiu.

Exemples:

Lídia Penelo entrevista Fonso Castillo i Pere Martínez, dos dels components del grup Gazpacho, sobre el seu nou disc.

- f. Si el lloc on es realitza l'entrevista és poc habitual o significatiu, ho podem anotar al resum.

Exemples:

Josep Viader entrevista Anna Miguélez, auxiliar de producció de la sèrie de televisió Secrets de Família, a la terrassa del restaurant La Rosaleda de Girona.

Francesc S. Carcassés entrevista Narcís-Jordi Aragó, periodista i escriptor, sobre el seu llibre "La Girona dels poetes". L'entrevista té lloc a un plató instal·lat a la Rambla de la Llibertat de Girona amb motiu de la Diada de Sant Jordi.

2) Debats, tertúlies, col·loquis

Sota aquesta denominació agrupem aquells formats televisius que consisteixen en un diàleg o conversa entre diverses persones sobre una qüestió que el conductor/a o moderador/a del programa exposa als convidats/des.

Regla general: tema + nom dels/de les convidats/des + nom del moderador/a

- a. Si coneixem tots els elements, els inclourem al resum.

Exemples:

Debat electoral amb els caps de llista de les formacions polítiques que concorren a les properes eleccions al Parlament de Catalunya per la demarcació de Girona. Debaten: Lluís Buscarons (candidat del CDS), Josep Maria Reguant (candidat d'ERC), Francesc Vicens (candidat d'IC), Joaquim Nadal (candidat del PSC) i Arcadi Calzada (candidat de CiU). Presenten i moderen: Carles Guisset (periodista de Televisió de Girona) i Eduard Cid (periodista de Ràdio Grup).

- b. Si no coneixem el nom d'algun o de tots els participants en el programa, anotarem qualsevol informació que ajudi a identificar el motiu de la seva presència al programa i a continuació indicarem que es tracta de persones no identificades. Aquesta circumstància és poc habitual, però pot donar-se el cas que només conservem un fragment del programa.

Exemples:

Tertúlia sobre la jubilació amb Maria Antònia Valle i dos homes i una dona grans no identificats.

Tertúlia sobre els divorcis i les separacions amb l'advocat Sebastià Salellas i altres dues persones no identificades.

Normes específiques:

- c. Si el lloc on es realitza el programa no és el plató habitual de la televisió, ho podem fer constar en el resum.

Exemples:

Debat sobre economia entre els caps de llista de la demarcació de Girona a les properes eleccions al Congrés. Organitzat per la FOEG (Federació d'Organitzacions Empresarials de Girona) a l'Auditori Narcís de Carreras de La Caixa. Convidats: Jaume Veray (PP); Josep López de Lerma (CiU); Xavier Sanllehí (ERC); Lluís Maria de Puig (PSC); Antoni Llagostera (ICV). Presenta: Josep Maria Ureta.

- d. Podem incorporar al resum qualsevol informació de context que creguem rellevant sobre l'organització o participació en el programa.

Exemples:

Debat de precampanya electoral entre els candidats al Parlament de Catalunya per Girona, celebrat a La Llibreria de Girona i organitzat per la Societat Secreta Pam i Pipa. Intervenien en el debat Pere Macias (CiU), Manel Nadal (PSC), Joan Puigcercós (ERC) i Argemir González (ICV). Modera el periodista Josep Maria Pasqual. Els candidats també responen a les preguntes dels periodistes presents a la sala.

- e. Si els temes del debat són diversos i no segueixen un guió definit, intentarem trobar un tema comú que resumeixi els continguts del debat o enumerarem els principals temes que es tracten.

Exemples:

Tertúlia sobre temes d'actualitat protagonitzada per persones estrangeres que viuen a Girona i que aporten la seva visió externa de la realitat social i cultural catalana. Convidats: Kathy Barry (professora d'anglès de la UdG procedent dels EUA); Anne le Jeune (empresària procedent de França); Obam Micó (dirigent sindical procedent de Guinea Equatorial). Modera: Joan Bosch.

3) Concurs

És un tipus de programa d'entreteniment en el qual s'estableix un joc de competència d'habilitats i/o coneixements entre persones o equips en què el guanyador/a o guanyadors/res obtenen un premi.

Regla general: característiques generals + concursants + presentador/a

- a. Si coneixem tots els elements, els inclourem al resum.

Exemples:

Concurs que consta d'una prova conjunta entre un concursant a través del telèfon i un concursant al plató. El concursant del plató ha de fer mímica i el concursant del telèfon ha d'endevinar de què es tracta. Presenta Sílvia Wang.
Concurs telefònic en el qual els telespectadors han de triar una casella en un panell per optar al premi d'un telèfon mòbil. Presenta Albert Niell.

4) Informatius generals

Són aquells programes televisius amb una funció informativa que s'emeten periòdicament, generalment cada dia, i que alternen la presentació de les notícies al plató amb l'edició de breus reportatges que il·lustren cadascuna de les notícies.

A causa de la gran quantitat d'informació que contenen els programes informatius i per la seva estructura mateix, en forma de notícies sobre temes diversos, no és possible descriure'n el contingut amb el resum, sinó que cal fer-ho en un element addicional, la descripció detallada. No obstant això, és convenient aportar informació genèrica a l'element i fer-hi constar altres informacions, com el nom del presentador/a o presentadors/es.

Regla general: característiques generals + nom del presentador/a

Exemples:

Informació general sobre l'actualitat a les comarques gironines. Presenten Imma Fernández i Esther Salamià.

5) Informatius temàtics

Són programes televisius amb una funció informativa que s'emeten periòdicament per informar de l'actualitat d'un determinat sector o activitat, i que alternen la presentació de les notícies al plató amb l'edició de breus reportatges que il·lustren cadascuna de les notícies.

Els informatius temàtics, pels mateixos motius que els informatius generals, requeriran una descripció detallada. No obstant això, com en el cas dels informatius generals, és convenient aportar informació genèrica a l'element i fer-hi constar altres informacions, com el nom del presentador/a o presentadors/es.

Regla general: característiques generals + nom del/ de la presentador/a

Exemples:

Informació sobre l'actualitat esportiva. Presenta Francesc S. Carcassés.
Informació sobre l'actualitat del Festival Temporada Alta. Presenta Noemí Domingo. (885978)

6) Divulgatius

Sota aquesta denominació agrupem tot aquells programes, enregistrats normalment a plató, on es proposa donar a conèixer aspectes relacionats amb un determinat tema o activitat.

Regla general: nom del/de la presentador/a i/o participants + tema

Exemples:

Tati Quera (Mestra Cellerera de Catalunya) parla de les particularitats gastronòmiques dels pernils ibèrics.

Joan Pau Companys (director tècnic de l'empresa Saber Comprar) explica quines són les pautes per prendre el sol correctament.

7) Magazín

Es tracta d'un format televisiu de caràcter lúdic que incorpora diverses tipologies de programa: entrevistes, concursos, reportatges, actuacions en directe, etc.

Per la seva estructura narrativa no és possible descriure'n el contingut amb el resum, sinó que cal fer-ho en un element addicional, la descripció detallada. No obstant això, és convenient aportar informació genèrica a l'element i fer constar altres informacions, com el nom del presentador/a o presentadors/es.

Regla general: característiques generals + nom del/s presentador/s

Exemples:

Magazín d'entreteniment amb entrevistes i reportatges d'actualitat. Presenta Albert Niell.

8) Reportatges i documentals

Són aquells productes audiovisuals televisius (també cinematogràfics), que tracten sobre algun tema o aspecte de la realitat amb una funció expositiva, informativa, cultural o didàctica.

La important càrrega informativa d'aquests tipus de productes requereixen una descripció detallada dels continguts. No obstant això, podem fer constar en el resum una descripció abreujada del tema o assumpte principal del document.

Regla general: tema

Exemples:

Reportatge sobre les inundacions del 13 d'octubre de 2005 a la Costa Brava i els problemes que van originar.

Reportatge de les patinadores del Club de Patinatge Artístic Olot, campiones del món de Roma en la modalitat de grups de xou. (tv019956)

9) Grafisme

Ens referim als elements de disseny gràfic que s'insereixen en les emissions de televisió com per exemple: caretes, cortinetes, separadors, logotips, molinets, etc.

Regla general. tipus d'element + nom i/o característiques

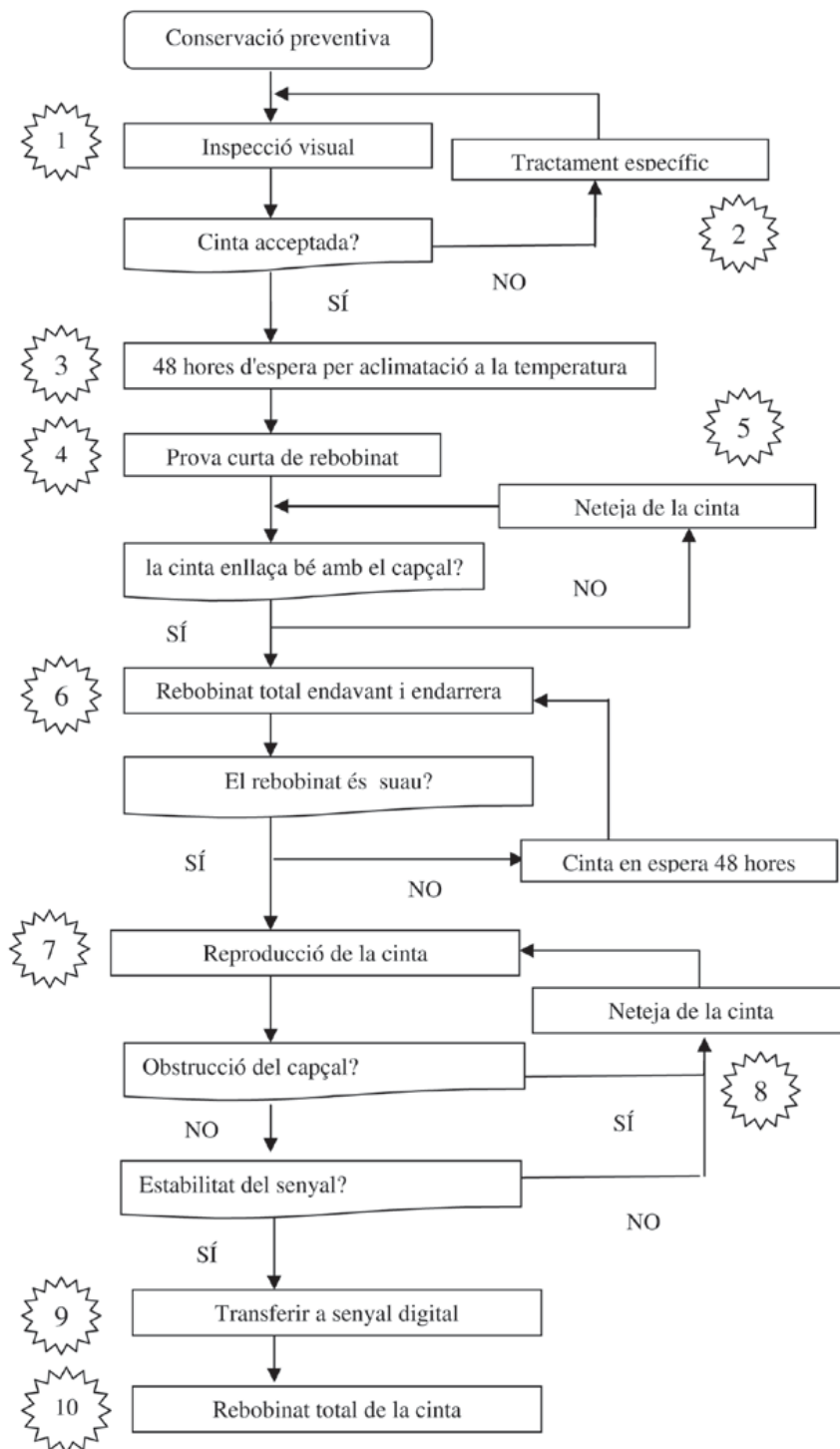
Exemples:

Logotip animat de Televisió de Girona.

Careta del programa Contacte directe.

Cortineta de Tardor feta en 3D.

11.8 Annex 8: Esquema del procediment per digitalitzar correctament el senyal analògic d'una cinta magnètica de vídeo.

Font: González, 2010, 298.

